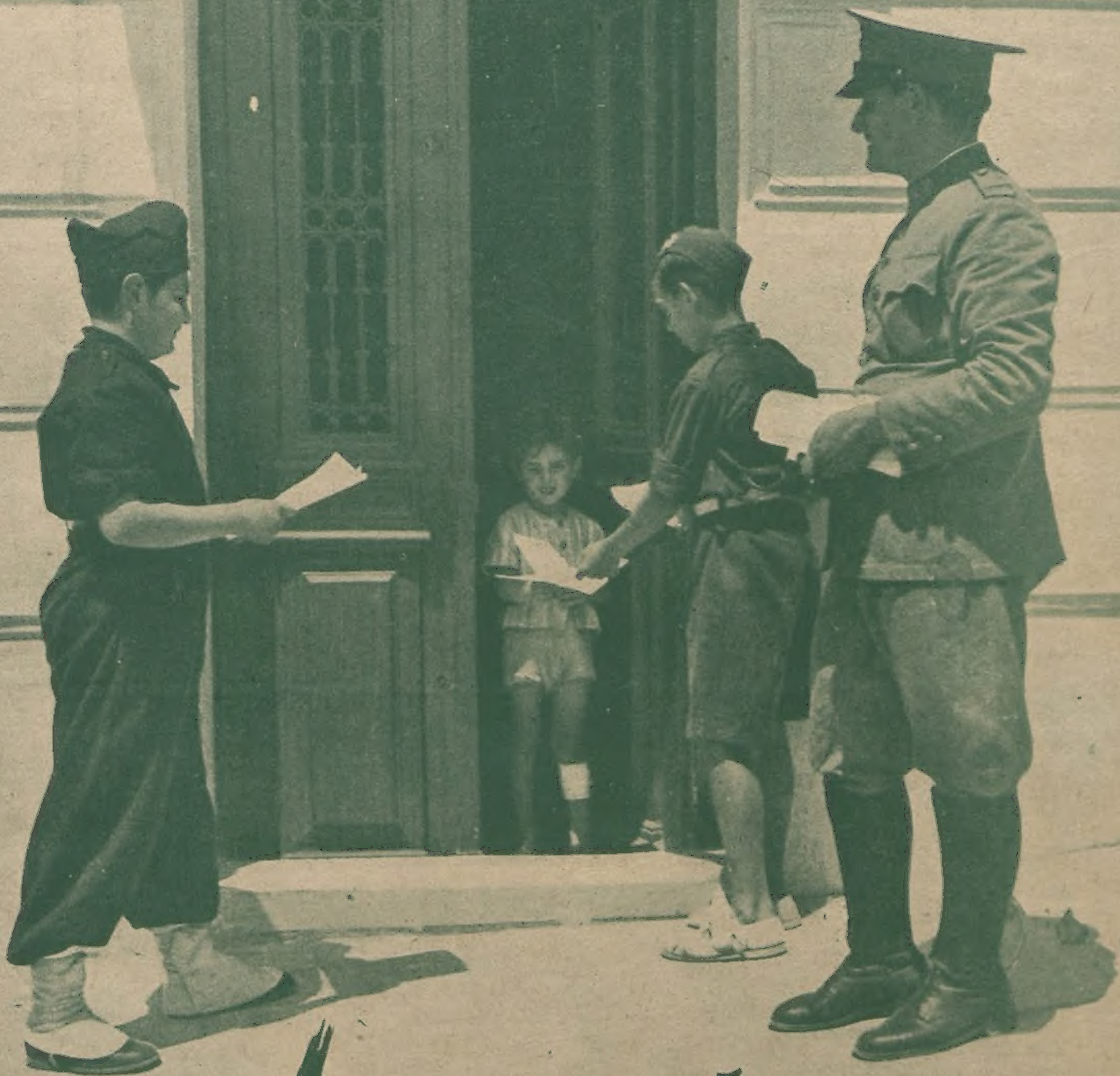

8

B

1332

Η Νεοπαία

ΑΡΙΘ.ΦΥΛ. 41 (92)
13 ΙΟΥΛΙΟΥ 1940-Ε

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Πρόσωπου Δημοσίου Δικαίου, Διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΕΑ, ὅστις
καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀνατυπούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β' - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὁδὸς)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
• • • Συντάξεως 34-425

ΑΜΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 41-13 Ἰουλίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνετε ἀποδείξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ Συνταγματάρχου ε. ε. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μὴ
μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ) Δρ. 160-200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » » 80-100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » » 40-50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀπ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγυπτίου Λιρ. 1
Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητες) καὶ
Σχολικὰς Ἐφορίας ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματεῖα Ε.Ο.Ν

Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Ἀπὸ τὰς βραβευθείσας σχολικὰς ἐκδόσεις ὑπὸ τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων

Ἡ ἀξία τῶν Ταχυδρομικῶν Ταμιευτηρίων
καὶ τῆς οἰκονομίας.

Ἡ κυρία Γιαννούλα ἔχει τρία παιδιά, τὸν Ἀντωνάκη, τὸν Κωστάκη καὶ τὴν Ζήνα. Ὁ Κωστάκης, πού εἶναι με-
γαλύτερος, ἔχει μέσα στὸ ντουλάπι ἓνα κουμπάρᾱ. Ὄταν
τοῦ περισσεύουν δραχμὲς τίς βάζει μέσα στὸν κουμπάρᾱ.
Μιά μέρα τοὺς εἶπε ὁ διδάσκαλος γιὰ τὸ Ταμιευτήριον
ὅτι ὁποιοῦ παιδιοῦ τοῦ περισσεύουν λεπτὰ μπορεῖ νὰ τὰ
βάλλῃ στὸ Ταμιευτήριον.

Καὶ σιγὰ σιγὰ μὲ τὰ τάλληρα καὶ μὲ τίς δραχμὲς πού
θὰ βάζῃ τακτικὰ μπορεῖ νὰ μαζευθοῦν χιλιάδες. Τότε λοι-
πὸν ὁ Κωστάκης ἔσπασε τὸν κουμπάρᾱ του καὶ μέτρησε.
Εἶχε 150 δραχμὲς. Ἀμέσως τίς ἐπῆγε εἰς τὸ Ταμιευτή-
ριον. Ὁ Προϊστάμενος τοῦ ἔδωσε ἓνα βιβλιαράκι. Φαν-
τασθῆτε τὴν χαρὰ τοῦ Κωστάκη ὅταν ἔβαλε στὴν τσέπη
του τὸ βιβλιαράκι. Ἀπὸ τότε ὁ Κωστάκης προσπαθοῦσε
ὅσον περισσύτερον μπορούσε νὰ μαζεύῃ δραχμὲς γιὰ νὰ
τίς βάζῃ στὸ Ταμιευτήριον.

Ὁ Κωστάκης δὲν ἦταν τεμπέλης καὶ περήφανος. Ὁ-
ταν τὸν ἔστελνε κάποιος ξένος στὴ δουλειά του, πήγαινε.
Καὶ ὁ ξένος τοῦ ἔδινε γιὰ τὸν κόπο του πότε τάλληρον καὶ
πότε δραχμὴ. Δὲν ἦταν σὰν μερικά παιδιά πού δὲ θέλουν
νὰ κάμουν ξένη δουλειά. Τοῦ Κωστάκη ὁ πατέρας ἦταν
καπετάνιος, εἶχε δικό του καῖκι καὶ ὅταν γύριζε ἀπὸ τὸ
ταξίδι τοῦ ἔδινε πολλὰ πράγματα, τοῦ ἔδινε καὶ λεπτὰ γιὰ
νὰ ἀγοράσῃ ἐκεῖνος ὅ,τι ἤθελε.

Ὁ Κωστάκης ὅμως δὲν τὰ ἐξώδευε ἐδῶ καὶ ἐκεῖ,
ἀλλὰ τὰ πήγαινε στὸ Ταμιευτήριον. Τὸν καιρὸ πού πρω-
τοῦῆθε ὁ Κωστάκης τίς 150 δραχμὲς ἦταν στὴ Γ' τάξι
τοῦ Δημοτικοῦ, μὰ ὥσπου νὰ τελειώσῃ τὸ Γυμνάσιο εἶχαν
μαζευθῇ 120 χιλιάδες. Ὁ πατέρας του τὸν ἐπῆγε καὶ στὸ
Πανεπιστήμιον γιὰ νὰ βγῇ δικηγόρος. Ὁ πατέρας του, ὁ
καπετάν Δημήτρης, τοῦ ἔστελνε πολλὰ λεπτὰ, γιατί ἤξερε

ὅτι μέσα στὴν Ἀθήνα ξεδεύονται γρήγορα τὰ λεπτὰ. Ὁ
Κωστάκης ὅμως ἔκανε οἰκονομία καὶ σὲ δύο χρόνια
μέσα στὴν Ἀθήνα ἐμάζεψε 50 χιλιάδες μὲ τοὺς τόκους
μαζί. Ἀλλὰ μιά μέρα ἔμαθε κάτι θλιβερόν. Ὅτι ὁ πατέ-
ρας του, ὁ καπετάν Δημήτρης, ἐναυάγησε στὸ μέσον τοῦ
Αἰγαίου πελάγους. Καὶ ὅτι μόλις κατάρθρωσε νὰ σώσῃ
τοὺς ναύτας του καὶ τὸν ἑαυτὸ του σὲ μία βάρκα, τὰ
ροῦχα πού φοροῦσαν, ἓνα χάρτη, ἓνα ρολόγι, καὶ ἄλλα
τίποτε. Δὲν πρόλαβε τοῦλάχιστον νὰ πάρῃ τὰ λεπτὰ του.

Καὶ ὅταν ἔφθασε στὸ χωριὸ του ἔπεσε ἀρρωστος ἀπὸ
τὴν στενοχώρια του, γιατί λεπτὰ δὲν εἶχε, δὲν ἔφταναν
νὰ κάμῃ ἄλλο καῖκι. Καὶ δευτεῖα δὲν ἤξερε ἄλλη. Ὁ Κω-
στάκης τότε ἤρθε στὸ χωριὸ γιὰ νὰ παρηγορήσῃ τὸν πα-
τέρα του. Ὄταν ἔφθασε στὸ σπίτι, τὸν ἀγκάλιασε ἡ μη-
τέρα του καὶ ὁ πατέρας του, καὶ ἐκλαιγαν γιὰ τὸ δυστύ-
χημά τους.

Τότε ὁ Κωστάκης εἶπε: «Μὴν στενοχωριέσαι πατέρα.
Ἐγὼ θὰ σὲ βοηθῶ νὰ κάμῃς καινούργιο καῖκι». Τότε
ἐγέλασαν οἱ γονεῖς του. Ἐνόμιζαν πὼς τὰ ἔλεγε ἀστεῖα.
Ὄταν ὅμως ἔβγαλε ὁ Κωστάκης τὰ βιβλιαράκια του,
τότε ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα του ἔμειναν μὲ ἀνοιχτὸ τὸ
στόμα. Δὲν ἤξεραν πού βρῆκε ὁ Κωστάκης τόσα λεπτὰ.
Ὄταν ὅμως διηγήθηκε τὴν ἱστορία ὅτι ἀπὸ 10 χρονῶν
παιδί ἀρχισε νὰ μαζεύῃ μιά-μιά τίς δραχμοῦλες πού τοῦ
ἔδιναν καὶ σιγὰ-σιγὰ μὲ τοὺς τόκους τοῦ Ταμιευτηρίου
καὶ τὴν οἰκονομίαν του ὥσπου νὰ γίνῃ 22 χρονῶν κατάρ-
θωσε νὰ μαζέψῃ 170 χιλιάδες, τότε ἀρχισαν νὰ τὸν φιλοῦν
μὲ δάκρυα στὰ μάτια.

Κι' εἶσι ὕστερα ἀπὸ λίγες ἡμέρες ἀγόρασε μαζί μὲ ἓναν
φίλον του ὁ καπετάν Δημήτρης συνταξιακὸ καῖκι. Καὶ ὁ
Κωστάκης συνέχισε τίς σπουδὲς του. Λοιπὸν ὁ σωτὴρ τοῦ
καπετάν Δημήτρη ἦταν ὁ δάσκαλος καὶ τὸ Ταμιευτήριον.

Ἐλευθερία Ἀρ. Παρμάγκου
Μαθήτρια Ε' τάξεως Α' Δημοτικοῦ Σχολείου
Ἀντισσας - Λέσβου

ΑΙ ΕΞΗΓΗΣΕΙΣ

Δέν είναι αί περιστάσεις, ὑπό τὰς ὁποίας ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια τῆς θερινῆς σκηνῆς τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ὁ μοναδικὸς λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον ἐδόθη εἰς τὸ γεγονός τόση σημασία ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Κοινωνίαν. Ὑπὸ οἰασθήποτε συνθήκας τὸ ἔργον θὰ ἐδικαιολόγει ὅλον μας τὸν ἐνθουσιασμόν. Ἐπειτα ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον, ἡ βασιλικὴ σκηνὴ εἶναι τὸ περιφανέστερον πνευματικὸν τρόποιον ποῦ ἐστήσαμεν εἰς τὴν παλαιάν καὶ ἀρχοντικὴν βορειοελλαδικὴν μας μητρόπολιν. Ὑπὸ κανονικὰς συνθήκας, θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἀργήσαμε κάπως. Ἀμα ὅμως ἀναμετρήσῃ τὰ περιπετειώδη καὶ κοσμογονικὰ συμβάντα, ποῦ ἐμεσολάβησαν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ποῦ ἀνεκτῆθη ἡ Ἑλληνικὴ Μακεδονία εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν Ἀνατολὴν γενικῶς καὶ ἰδιαίτερώς εἰς τὴν πόλιν τοῦ ἀθλοφόρου Δημητρίου καὶ εἰς τὴν περιοχὴν τῆς, θὰ δικαιολογήσῃ αὐτὴν τὴν βραδύτητα. Τρεῖς δεκαετηρίδες χρόνου εἰς τὴν ζωὴν μιᾶς Χώρας καὶ ἐνὸς λαοῦ, ποῦ μετράται μὲ τοὺς αἰῶνας, εἶναι μία βραχυτάτη διαδρομὴ καὶ εἶναι ἐπίκαιρον νὰ τονίσωμεν σήμερον ὅτι τὴν διαδρομὴν αὐτὴν ὁ Ἑλληνισμὸς τὴν ἔζησε ἔντονα, τὴν ἐγέμισε μὲ ἔργα καὶ δημιουργικὸν μόχθον, μὲ ὁδύνας καὶ μὲ θυσίας, ποῦ τὰς χαρακτηρίζει τὸ ὕψηλόν ἐκεῖνο πνεῦμα τῆς καρτερίας καὶ τῆς ἐπιμονῆς, ποῦ ἀνορθώνει καὶ φωτίζει καὶ δημιουργεῖ τὴν ἱστορίαν.

Δέν θὰ εὐρεθῇ εἰς τὸν Κόσμον οὔτε ἓν ἀνθρώπινον ὄν, μὲ καθαρὰν καὶ δικαίαν συνείδησιν, ἔχον γινῶσιν ἀκριθεῖς τῶν συνθηκῶν ὑπὸ τὰς ὁποίας ἡ νικηφόρος Ἑλλάς ἀποκατεστάθη εἰς τὴν Μακεδονίαν, τὸ ὁποῖον δέν θ' ἀναγνωρίσῃ ὅτι αὐτὸ ποῦ ἐπραγματοποιήσαμεν ἐκεῖ ἐπάνω φέρει ὅλα τὰ γνήσια γνωρίσματα μιᾶς ἀναγεννήσεως. Ἀπὸ τὸν πλατύστερον μακεδονικὸν κάμπον ἕως τὰς ἀναπεπταμένους ἀκτὰς καὶ τοὺς βαρεῖς ὄρεινους ὄγκους, τὰ πάντα, φύσις καὶ ἀνθρώπινος οἰκισμός, ἠρθάνθησαν ἕως τὰ βάθη των καὶ ἐδέχθησαν τὴν ἀναμορφωτικὴν σφραγίδα τῆς ἑλληνικῆς δημιουργικῆς ἐργασίας. Ἐνας κόσμος νέος, πυκνός, ρωμαλέος, ταχύς, κατέκλυσε καὶ κατεπλημύρισε καὶ μετεμόρφωσε τὴν Χώραν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον. Ἐξαιρέσει τῶν σεβασμίων προσκυνημάτων καὶ τῶν μνημείων τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῶν μέσων αἰώνων, ποῦ καὶ αὐτὰ ἀκόμη ἀκτινοβολοῦν σήμερον μὲ νέαν μεγαλοπρέπειαν καὶ νέαν λάμψιν, ὅ,τι ὑπάρχει ἐκεῖ ἐπάνω εἶναι νέον. Προῖον πνεύματος καὶ μόχθου καὶ προσπάθειας ἑλληνικῆς. Καὶ θὰ ἐχρειάζετο ὁ καθυστερημένος περιηγητής, ποῦ ἐταξίδευσε εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα πρὸ τοῦ 1912, ἐάν ἤθελε νὰ ἐπανεῦρῃ τὸ χρώμα καὶ τὸν τόνον τοῦ τοπίου ποῦ εἶχε γνωρίσει, νὰ διέλθῃ, εἰς ἀναζητήσιν του, πρὸς ἀνατολὰς καὶ πρὸς βορρᾶν τὰ ἑλληνικά σύνορα.

Φυσικὰ κάθε ἀναδημιουργία προϋποθέτει ἐκδραπάνησιν. Καὶ ἦτο ἐπόμενον, ἀναθεμελιῶνων, ὁ Ἑλληνισμός, τὴν ζωὴν του εἰς τὰς ἀνακτηθείσας προγονικὰς Χώρας, ἐκεῖ ἐπάνω, ν' ἀρχίσῃ ἀπὸ τὰ ὀλικώτερα. Τὸ ὅτι ἤλθεν ἡ σειρά τῶν πνευματικῶν προσπαθειῶν εἶναι σημεῖον ὅτι ἐπροχώρησεν ἀρκετὰ ἡ ὀλικὴ οἰκοδόμησις. Τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν πρώτῃν ἐξήγησιν τοῦ πανηγυρικοῦ τόνου ποῦ ἐδόθη εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς βασιλικῆς σκηνῆς. Ὑπάρχει εἰς τὸν τόνον αὐτὸν κάτι ποῦ συγκινεῖ ἀληθινά. Τὸ αἶσθημα τοῦ δένδρου ποῦ ἐνδύεται τὸν κόσμον τῆς πρώτης ἀνθήσεως. Ἄλλ' ὑπάρχει καὶ μία ἄλλη ἐξήγησις αὐτοῦ τοῦ τόνου. Αὐτὴ ποῦ ἐτόνισεν εἰς τὰς δηλώσεις του, ἐπ' εὐκαιρίᾳ

τοῦ γεγονότος, ὁ Ἀρχηγός, δνομάζων τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαίνων τῆς βασιλικῆς σκηνῆς εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν ἑορτὴν «ἑλληνικὴν». Οὔτε ἦτο δυνατόν νὰ φαντασθῇ κανεὶς ἄλλον, ἐξ ἰσοῦ ἀκριθεῖς, χαρακτηριζόμεν. Ἡ ἔννοια τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶναι κάτι ποῦ δέν ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ χωρίσῃ ἀπὸ τὴν πνευματικότητα. Καὶ ὡς ἱστορικὸν καὶ ἐθνολογικὸν καὶ ὡς γεωγραφικὸν ἀκόμη φαινόμενον, ὁ Ἑλληνισμὸς δέν εἶναι παρὰ πνευματικότης. Εἰς τὸ πεδῖον τῆς ἱστορίας ἡ ἐμφάνισις του θέτει τὰ ὅρια διαχωρισμοῦ μεταξὺ τῶν βαρβάρων χρόνων καὶ τῆς νεωτέρας ἀνθρωπότητος καὶ εἶναι παράλληλος μὲ τὴν συμβολικὴν σκηνὴν τῆς κοσμογονίας, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐδ' Θεὸς διεχώρισεν ἀναμέσον τοῦ φωτός καὶ ἀναμέσον τοῦ σκότους καὶ ἐκάλεσε τὸ φῶς ἡμέραν καὶ τὸ σκότος ἐκάλεσε νύκτα. Ἐπειτα ἀπὸ αἰῶνας κατατρεγμοῦ καὶ συμφορῶν καὶ χωρὶς κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συμφορῶν αὐτῶν καὶ τοῦ κατατρεγμοῦ οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν νὰ σιγήσῃ τὸ ἄλalon ὕδωρ τῆς πηγῆς αὐτῆς τῆς πνευματικότητος, ὁ Ἑλληνισμός, ἀνασκοπῶν σήμερον κριτικῶς, ὑπὸ τὸ φῶς τῶν συγχρόνων γεγονότων, τὴν ἱστορίαν, ἡμπορεῖ, χωρὶς περιττὴν ἔπαρσιν ἀλλὰ μὲ κατανόησιν ἡρεμον καὶ γαληνιαίαν, νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν διαπίστωσιν τοῦ ξένου στοχαστοῦ, ὅτι ἐξαιρέσει τῶν τυφλῶν δυνάμεων τῆς φύσεως, πᾶν ὅ,τι κινεῖται καὶ ὑπάρχει εἰς τὸν Κόσμον — καὶ πᾶν ὅ,τι ἐξωκραίνεται καὶ ἐξευγενίζεται τὴν ζωὴν θὰ ἐπροσθέτομεν ἡμεῖς — ἐχεῖ τὴν πηγὴν του εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ὁ πόλεμος ποῦ μαίνεται τὰς ὥρας αὐτὰς εἰς τὴν Εὐρώπῃν καὶ τοῦ ὁποῖου ὁ βάρυς σάλος φθάνει ἕως ἡμᾶς καὶ κάμνει τόσον ἀβεβαίαν καὶ τόσον ἀνασφαλὴ δι' ὅλους τοὺς λαοὺς τὴν πρόσφιν τῆς αὔριον, διακυβεύει ὅσον καμμίαν ἄλλην φορὰν σήμερον καὶ ἀπειλεῖ τὴν πνευματικότητα καὶ τὰς πνευματικὰς ἀξίας τῆς ἀνθρωπότητος. Ἰδοὺ ἔνα νέον γεγονός γεμᾶτο ἀησυχίας καὶ εὐθύνας. Ἰσως τὴν δωδεκάτην ὥραν συντελεσθῇ τὸ θαῦμα καὶ ἀναβλήψουν αἱ συνειδήσεις καὶ φωτισθοῦν αἱ καρδίαι. Ἀλλὰ εἴτε δικαιοῦθῃ αὐτὴ ἡ ἐλπίς εἴτε ὅχι, ἡ θέσις τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τὸ καθῆκον καὶ ἡ εὐθύνη του δέν ἀλλάζει. Ἐάν πρόκειται ποτὲ νὰ ἐκπέσῃ τόσον ὁ Κόσμος, ὥστε ἡ ὀλικὴ ἀρχὴ νὰ ἐπιβληθῇ καὶ νὰ κατισχύσῃ ἐπὶ τῶν πρωτείων τοῦ πνεύματος καὶ ἐπὶ τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν, ὅ,τι ἐννοοῦμεν ὡς πολιτισμόν, μὲ τὴν γηινωτέραν ἔννοιαν τῆς λέξεως, εἶναι πεπωμένον νὰ καταρρεῖ. Φυσικὰ εἰς μίαν τοιαύτην περίστασιν θ' ἀπειληθῇ σοβαρῶς αὐτὸ ποῦ ἀπετέλεσε διὰ τῶν αἰώνων καὶ ἀποτελεῖ καὶ τώρα καὶ θ' ἀποτελεῖ πάντοτε «κλῆρον καὶ ἀποστολὴν τοῦ Ἑλληνισμοῦ» καὶ τοῦτο θὰ εἶναι συμφορὰ μεγίστη, μεγαλειτέρα καθ' ἡμᾶς ἀπὸ κάθε ἄλλην, ἀκόμη καὶ ἀπὸ μίαν ἀπειλὴν ποῦ θὰ ἐστρέφετο ἐναντίον τῆς φυσικῆς ὑπάρξεως τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἐναντίον τῆς κρατικῆς του αὐτοπαρξίας καὶ τῆς ἐδαφικῆς του ἀκεραιότητος. Διὰ τὴν περίστασιν αὐτὴν πρέπει νὰ εἶναι πάντοτε ἔτοιμοι αἱ διάνοιαι μας καὶ αἱ καρδίαι. Καὶ ἰδοὺ μία τρίτη ἐξήγησις τοῦ πανηγυρικοῦ τόνου, ποῦ ἐδόθη εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς βασιλικῆς σκηνῆς, εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν. Ἡ ἐξήγησις ὅτι ὁ σημερινὸς Ἑλληνισμός δέν θὰ ὑποστῇ ποτὲ τὴν σημαίαν τῆς πνευματικῆς του ἀποστολῆς εἰς τὸν Κόσμον, ἀκόμη καὶ ἂν εἶναι πεπωμένον ν' ἀπειληθῇ ἡ ζωὴ ἀπὸ ἓνα νέον κατακλυσμόν σκότους καὶ ὀλισθητικῆς βαρβαρότητας.

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΔΙΑ ΤΑΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΣ ΑΞΙΑΣ

(ΑΙ δηλώσεις του πρὸς τοὺς δημοσιογράφους ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου Θεσσαλονίκης)

«Σὲ λίγες στιγμὲς ἡ αὐλαία τοῦ νέου Βασιλικοῦ Θεάτρου τῆς Θεσσαλονίκης θ' ἀνοίξῃ καὶ ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ θ' ἀκουσθῇ διὰ τοῦ στόματος τῶν Ἑλλήνων ἡθοποιῶν ἡ αἰωνία φωνὴ τοῦ πνεύματος. Ἡ χαρὰ μου εἶναι μεγάλη καὶ ζωηρὴ εἶναι ἡ λύπη μου ποὺ δὲν μπορῶ, ὡς θεατῆς κι' ἐγὼ κοντὰ στοὺς ἀγαπητούς μου Θεσσαλονικεῖς, νὰ παρευρεθῶ στὴν ἑορτὴ αὐτὴ τὴν τόσον ἑλληνικὴ. Ἡ σκέψις μου ὅμως τὴν στιγμὴ αὐτὴ βρίσκεται κοντὰ τους. Ἀπολαμβάνει τὴν φωτεινὴ ἀνάπαυλα, ποὺ τὸ εἰρηνικὸ πνεῦμα τῆς τέχνης ἔρχεται νὰ προσφέρῃ κατὰ τὴν ταραγμένη αὐτὴν ὥρα.

»Ἐχαρακτήρισα τὴν ἀποψινὴ ἑορτὴ τῆς μακεδονικῆς πρωτευούσης ἑορτὴ «ἑλληνικὴ». Τὸ νόημα τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτοῦ εἶναι νομίζω τόσον σαφές, τόσον εὐγλωττον, ὥστε κανεὶνὸς τὴν ἀντίληψι δὲν διαφεύγει. Μέσα εἰς τὴν λέξιν αὐτὴν εὐρίσκεται καθιερωμένον ὡς οἰκουμένη πλὴον ἀξία ὅ,τι πλὴον φωτεινόν, πλὴον εἰρηνικόν, πλὴον θεῖον μαζί καὶ πλὴον ἀνθρώπινον ἐγνωρίσαμεν ἕως σήμερα. Ἡ ἱστορία μας, ἡ παράδοσις μας, ἡ κληρονομία ποὺ μᾶς ἄφησε τὸ παρελθόν καὶ ἡ ἀποστολὴ μας διὰ τὸ μέλλον, ἔχουν ὅλα ἐνσωματωθῇ στὸ ὄνομα τῆς χώρας μας. Ἐκφράζουν ἀκόμη κάτι πολὺ περισσότερο ἀπὸ τίς ἱερές παρακαταθήκες τῆς φυλῆς μας. Ἐκφράζουν τίς ἱερές παρακαταθήκες τοῦ πολιτισμένου κόσμου. Ἡ λέξις «Ἑλληνισμός» εἶναι ἕνα σύμβολο καὶ γύρω ἀπὸ τὸ σύμβολο αὐτό, ποὺ συνδέει καὶ ἀδελφώνει, θὰ οἰκοδομῆται πάντοτε ὁ πολιτισμὸς τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς.

»Ἡ Θεσσαλονίκη θ' ἀκούσῃ σὲ λίγο, ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ θερινοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου, τὴν ὑψηλὴν διδασκαλίαν τοῦ πνεύματος, ὅπως τὴν ἀκούουν ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ κεντρικοῦ τοῦ θεάτρου καὶ τοῦ Ὁδείου

Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ αἱ Ἀθῆναι, ὅπως τὴν ἀκούει ὁλόκληρὴ ἡ Ἑλλάς ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ περιοδεύοντος «Ἀρματος τοῦ Θέσπιδος». Μέσα εἰς τὴν διδασκαλίαν αὐτὴν περικλείονται τὰ εὐγενέστερα, τὰ γνησιώτερα ἰδανικά. Ἡ προσήλωσις πρὸς τίς πνευματικὰς ἀξίες ὑπῆρξεν ὁ κλῆρος μας καὶ ἡ ἀπὸ αἰῶνων ἀποστολὴ μας. Δὲν τὴν λησμονοῦμε οὔτε καὶ σ' αὐτὰς τίς ζοφερὰς ἡμέρας, ὅπως καὶ δὲν θὰ τὴ λησμονήσωμε ποτέ. Καμμία διαταραχὴ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ σκιάσῃ τὸ βλέμμα μας καὶ νὰ μᾶς ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὸν δύσκολον ἀλλὰ ὡραῖον δρόμον τῆς πνευματικῆς ζωῆς καὶ δημιουργίας, ἡ ὁποία ἐστάθη εἰς ὅλους τοὺς αἰῶνας τὸ μέγα ὄπλον τῆς ἀθανάτου Ἑλλάδος. Μὲ τὸ πνεῦμα ἔζησεν, ἐγαλουχήθη, ἐπεβλήθη, ἐδοξάσθη καὶ ὑπῆρέτησεν ὁλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα ἡ Ἑλλάς. Μὲ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν τέχνην θέλει καὶ πάλιν καὶ πάντοτε νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν ἄνθρωπον. Αὐτὴ εἶναι ἡ κληρονομία μας, ἡ προσ-

ήλωσις μας καὶ τὸ ὄνειρόν μας.

»Ἐχω τὴν πεποίθησιν ὅτι, μὲ τὴν συναίσθησιν τῆς ἀποστολῆς μας αὐτῆς, προσφέρουμε καὶ στοὺς ἑαυτούς μας ἀλλὰ καὶ στὴ δοκιμαζομένη σήμερα ἀνθρωπότητα μιὰν ὑπηρεσίαν θετικὴν, σκόπιμη, ἐπιβαλλομένη. Συντηροῦμε τὴν ἱερὴ φλόγα τῆς παραδόσεως καὶ κρατοῦμε σταθερὰ τὸν πυρσὸ ποὺ τὸ εὐτυχέστερο αὐριο θὰ χρειασθῇ ν' ἀναλάβῃ καὶ πάλιν γιὰ νὰ φωτίσῃ τὸν δρόμον τῆς εἰρήνης, τοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

»Τελειώνοντας ἐκφράζω τὰς εὐχαριστίας μου εἰς τὸν γενικὸν διευθυντὴν τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου κ. Κ. Μπασιτιᾶν διὰ τὴν δρᾶσίν του, τὴν τόσον ἐπιτυχὴ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θεάτρου καὶ τῶν καλῶν τεχνῶν. Τὰς αὐτὰς εὐχαριστίας ἀποστέλλω εἰς ὅλους τοὺς μετ' αὐτοῦ συνεργασθέντας καὶ μοχθήσαντας. Ἰδιαιτέρως δὲ εἰς τοὺς ἡθοποιούς καὶ τὰς ἡθοποιούς καὶ τῆς δραματικῆς καὶ τῆς λυρικῆς σκηνῆς καὶ τοῦ «Ἀρματος τοῦ Θέσπιδος».

»Ἐχω ἐπίσης νὰ σᾶς εὐχαριστήσω καὶ διὰ τὴν πρόθυμον συνδρομὴν τὴν ὁποίαν μοῦ ἐδώκατε, καὶ τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν ὕλικήν διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Ε. Ο. Ν. Τοῦτο, τὸ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω δηλαδὴ διὰ τοῦτο, θὰ ἦτο ἴσως περιττόν, διότι τὰ παιδιὰ τῆς Ε. Ο. Ν., ἀγόρια καὶ κορίτσια, εἶναι τὰ παιδιὰ σας καὶ δὲν θὰ ὑπῆρχε λόγος νὰ σᾶς εὐχαριστήσω ἐγὼ ἰδιαιτέρως διὰ τὰ παιδιὰ σας. Ἀλλὰ διότι συνετελέσατε εἰς τὸ νὰ ὀργανωθῇ αὕτη ὑπὸ τὸ νέον πνεῦμα καὶ ὑπὸ τὴν νέαν κατεύθυνσιν, καὶ διότι κατεβάλατε πάντες, ὅπου εὐρίσκεσθε οἱ ἀγρόται, καὶ εἰς τὸ τελευταῖο χωριὸ ἀκόμη, πᾶσαν προσπάθειαν ἠθικὴν καὶ ὕλικήν μὲ γενναίας προσφορὰς πρὸς αὐτὸν τὸν σκοπὸν, δεχθῆτε, παρακαλῶ, τὴν εὐγνωμοσύνην μου.

(Ἀπὸ τὸν λόγον τοῦ Ἀρχηγοῦ κατὰ τὴν Β' Συνέλευσιν τῶν Ἀγροτικῶν Συνεταιρισμῶν).

Τά ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἡρώου τοῦ «Μακεδονομάχου».

Μέσα εἰς ἀτμόσφαιραν ἐθνικῆς ἐξάρσεως, μὲ τὴν μεγαλειώδη συμμετοχὴν τῶν νέων τῆς Δυτικῆς Θράκης καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, οἱ ὅποιοι ἀνήκουν εἰς τὰς Φάλαγγας τῆς Ἑθνικῆς Ὄργανώσεως Νεολαίας, ἐτελέσθησαν εἰς Δράμαν οἱ Πανθρακικοὶ ἀγῶνες — οἱ ΙΕ' κατὰ σειρὰν — καὶ αἱ πανθρακικαὶ ἐφορταὶ πρὸς τοὺς ἐπαισιώσαν.

Οἱ ἀγῶνες ἦσαν καθαρῶς ἀθλητικοί. Συνέχεια τῶν ἀγῶνων οἱ ὅποιοι τελοῦνται ἀπὸ δεκαπέντε ἐτῶν καὶ οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦν τὴν ὡραιότερην ἐκδήλωσιν ἀλῆς καὶ ζωτικότητος τῶν Ἑλληνοπαίδων τῶν ἱερῶν αὐτῶν τιμημάτων τῆς Πατρίδος. Αἱ ἐφορταὶ πρὸς ἐπαισιώσαν τοὺς ἀγῶνας — ἀποτίσεως φόρου τιμῆς εἰς τοὺς ἡρώας τῆς ἐλευθερίας τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης — δὲν ἔγιναν ἀλλῇ φορᾷ, ὥσως καὶ οἱ ἀγῶνες δὲν ἔγιναν ἀλλῇ φορᾷ, μὲ τὴν ἐπισημότητα πρὸς προσέδωσαν εἰς τοὺς ἐρεττείνους ἀγῶνας τὸ Κράτος, οὗτε καὶ περιεβλήθησαν ἀλλῇ φορᾷ μὲ τὸν ἐνθουσιασμόν καὶ τὸν πανηγυρικὸν χαρακτήρα, μὲ τὴν σημασίαν καὶ τὸν συμβολισμόν πρὸς προσέδωσαν εἰς αὐτοὺς ὁ λαὸς τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης καὶ μαζί τοῦ δόλοῦ καὶ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Διὰ τῶν ἀγῶνων, οἱ ὅποιοι ἐτελέσθησαν μὲ τάξιν καὶ κανονικότητα μεγάλων ἀγῶνων, χάρις καὶ εἰς τὴν συμβολὴν τῆς Ὄργανώσεώς μας, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν οἱ μετασχόντες ἀθληταὶ καὶ ὅλα τὰ στελέχη τοῦ Μακεδονικοῦ καὶ Θρακικοῦ ἀθλητισμοῦ, ἐπεδείχθη ἡ ἰσχύς, ἡ ἀλκή, τὸ ἥθος, μὲ δυὸ λόγια ἡ μεγάλη δύναμις τῆς Ἑθνικῆς Νεολαίας τῆς Θράκης καὶ τῆς Μακεδονίας. Διὰ τῶν ἐφορτῶν πρὸς ἐπαισιώσαν τοὺς ἀγῶνας ἐπεδείχθη ἡ θέλησις τῆς παντοδυνάμου αὐτῆς Νεολαίας τοῦ Βορρά, νὰ συνελθῇ, ἂν παραστῇ ἀνάγκη, τοὺς ἱεροὺς ἀγῶνας ἑκείνων τοὺς ὁποίους ἐτίμησε καὶ τὸν ὅποιον τὸ αἷμα ἐχάραξε πρῶτα τὸν δρόμον πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἔπειτα τὰ σύνορα τῆς Ἑλληνικῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Θράκης, μὲ ἰσὺς βυσίας καὶ εὐθὺς ὡς τὸ θέλημα ἡ Πατρίς, ὁ Βασιλεὺς, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἑθνικῆς Κυβερνήτης.

Οἱ ΙΕ' Πανθρακικοὶ ἀγῶνες τῆς Δράμας — ὥσως εἶχον σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν ἐννοίαν ἐπαυλῆς μίας παναλλήνιου βε-

Φόρος τιμῆς εἰς τοὺς ἐλευθερωτὰς Μακεδονίας καὶ Θράκης

ΟΙ ΙΕ' ΠΑΝΘΡΑΚΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΕΙΣ ΔΡΑΜΑΝ

Τὴν ἐναρξιν ἐκήρυξεν ὁ Κ. Ε. Ν. κ. Α. Κανελλόπουλος

βαϊώσεως, τῆς βεβαϊώσεως διὰ διὰ κάθε τμήμα τῆς μίας καὶ ἀδιαίρετου Ἑλληνικῆς Πατρίδος εἶναι ἀμοιβαίον ἐγγυητὰ ὅλοι οἱ Ἕλληνες — ἀπετέλεσαν ἕνα γεγονός Ἑθνικόν, ἰδιαίτερον διὰ τὴν Ἑθνικὴν Ὄργανωσιν Νεολαίας, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ διὰ τὸ Ἑλληνικόν ἔθνος τὴν ἐπιδηλωτικωτέραν ἐγγύησιν διὰ τὴν συνέχισιν τοῦ πνεύματος πρὸς ἐνέφωχεν τοὺς ἀγῶνας τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερίας.

Καὶ ἡ παρουσία τοῦ συναγωνιστοῦ μας Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου Ἀλεξάνδρου Κανελλόπουλου εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς συμβολικὰς ἐφορτὰς πρὸς τοὺς ἐπαισιώσαν ἔφερν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐθνικῆς ἱεροτελεστίας κάθε ψυχὴ ἑλληνικὴ, κάθε παῖδιος τῆς Ἑθνικῆς Ὄργανώσεως Νεολαίας. Γιατὶ ἀπὸ τοῦ τελευταίου Ἐκτελεστοῦ μέρους τοῦ πρώτου Φαλαγγίτου καὶ ἀπὸ τῆς τελευταίας Ἐκτελεστοῦς μέχρι τῆς πρώτης Φαλαγγίτιδος, ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα τῆς Ε.Ο.Ν. τῆς ἡμέρας τῶν ἀγῶνων καὶ τῶν ἐφορτῶν τῆς Δράμας δὲν ζοῦσαν παρὰ μὲ τὸ μεγαλεῖον τῶν, μὲ τὸν συμβολισμόν τῶν.

Πόσον ἀπόλυτα δική μας, ἀπό-

ρηλατὴ τὴν νῆαν ἐθνικὴν ψυχὴν καὶ τὸ ρωμαλέον ἑλληνικὸν πνεῦμα, ὡς τὸ ἠθέλησε τὸ ἐγερτήριον διὰ τὴν νεολαίαν σάλπισμα τοῦ Ἀρχηγοῦ...». *

Οἱ ἀγῶνες καὶ αἱ ἐφορταὶ τῆς Δράμας ἐτελέσθησαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ὥς τὸ τέλος ἐν μέσῳ θερμῶν ἐκδηλώσεων πατριωτισμοῦ τοῦ λαοῦ τῆς Δράμας καὶ τῶν πέριξ, ἐκδηλώσεων εἰς τὰς ὁποίας μετέσχον ὅλοι αἱ μακεδονικαὶ καὶ θρακικαὶ πόλεις, μὲ ἐπισήμους καὶ λαϊκὰς ἀντιπροσωπεύσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων πρῶται καὶ ἐπιδηλωτικώτεροι καὶ συμβολικαὶ συνάμα αἱ ἀντιπροσωπεύσεις τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων τῆς Ἑθνικῆς Ὄργανώσεως Νεολαίας. Ἡ Ἀνατολικὴ Μακεδονία καὶ ἡ Δυτικὴ Θράκη δὲν ἐνθυμούμενοι μεγαλύτην ἐθνικὸν πανηγυρισμόν, περισσότερον ἐπιδηλωτικὸν ἐκδήλωσιν ἐθνικοῦ φρονήματος τοῦ λαοῦ τῶν.

Μέσα σὲ ἕνα τέτοιο περιβάλλον οἱ ἀγῶνες — ἀπλοὶ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες — προσέλαβον ἀσυνήθη αἴγλην, ἐκφανίσθησαν ὡς ἕνα ἀθλητικὸν γεγονός, εἰς

γῶνες ἐπέτελεσαν μεγίστην ἐπιτυχίαν, ἡ ὁποία πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς μιά ἀκόμη ἐπιτυχία τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὸ ἀθλητικὸν πεδὸν δράσεώς της, ἀφοῦ οἱ μετασχόντες τῶν ἀγῶνων εἶναι ὅλοι μέλη τῆς Ὄργανώσεώς μας καὶ οἱ περισσότεροι τούτων δημιουργήματα τῆς ἀθλητικῆς ἐξοργιστικῆς της.

Οἱ ἀγῶνες ἔγιναν εἰς τὸ Στάδιον Δράμας, ἕνα ἀπὸ τὰ κολλίτερα τῆς Βορείου Ἑλλάδος. Αἱ ἐφορταὶ ἀποτίσεως φόρου τιμῆς εἰς τοὺς ἡρώας τῶν ἀγῶνων διὰ τὴν ἀπελευθερίαν τῆς Ἑλληνικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης ἦσαν πολλαὶ καὶ ὅσαι ἀπλάι, ἀλλὰ ὁποῦναι καὶ μεγαλειώδεις ἐν τῇ ἀπλότητι τῶν.

Ὁ Κ.Ε.Ν. συναγασθεὶς Α. Κανελλόπουλος ἀντιπροσώπευσε τὴν Ἑθνικὴν Ὄργανωσιν Νεολαίας εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς ἐφορτὰς. Εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου γονυπετῆς κατέθεσε στέφανον δάφνης, ἐνφ' ἡ μουσικῇ ἐπαίειν τὸν ὕμνον τῆς Νεολαίας. Ἐπίσης παρίστη εἰς τὴν ἐπιμνημόσυτον δέησην, ἡ ἑορταστικὴ εἰς τὸν πολυπαιδὲς δόξατον, ἐπὶ τῇ ἐπέτειῳ τῆς μεγάλης σφαγῆς τοῦ 1913. Ἡ ἐφορτὴ αὕτη ὡρᾶν συγκινητικωτάτη καὶ διεκδήσθη μὲ ἐκδήλων τὸν ἐθνικὸν παλμόν τῶν κατοικούντων τῆς ἡρωικῆς κατωπόλεως, οἱ ὅποιοι παριυρέθησαν μὲ ἐπὶ κεφαλῇ τὰ παῖδιά τῶν, τὰ παῖδιά τῆς Ε.Ο.Ν. δόξατον.

Εἰς τὴν ἐπιδηλωτικὴν ἐφορτὴν τῶν ἀποκαλυπτηρίων τοῦ ἡρώου τοῦ «Μακεδονομάχου» παρίστη ἡ πῖσις ὁ Κ.Ε.Ν. καὶ κατέθεσε στέφανον ἐκ μέρους τῆς Ε.Ο.Ν., ἀποτίσεως τὸν ὀφειλόμενον φόρον τιμῆς πρὸς τοὺς ἡρώας τῶν ὁπερωτέρων ἀγῶνων διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Μακεδονίας μας, εἰς τοὺς ὁποίους εἶχον σπύσει ἀγωνιστὰ ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς ἐλευθέρου Ἑλλάδος καὶ τῆς ὁποδοῦλου Μακεδονίας.

Ὁ Κ.Ε.Ν. κατὰ τὴν παραμονὴν τοῦ εἰς Δράμαν ἔγρε τὴν ἐκαίριαν νὰ παριυρέθῃ εἰς συγκέντρωσιν βαθμοφόρων τῆς Ε.Ο.Ν., πρὸς τοὺς ὁποίους ὡμίλησε καὶ διὰ τὰς ἱερὰς ἐποχρῶσεως τῆς Ε.Ο.Ν. πρὸς διαφύλαξιν τῶν ἀσπῶν — τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς τιμῆς τῆς Πατρίδος — τὰ ὁποία ἐξασφάλισαν μὲ ἀπεριγράπτους σκληροὺς ἀγῶνας, μὲ κόπους καὶ θυσιὰς αἵματος, οἱ πατέρες τῶν.

Ν. Κασ.

Φαλαγγίται παριστάνοντες τοξότας τῆς Μακεδονικῆς Φάλαγγος κατὰ τοὺς Πανθρακικοὺς ἀγῶνας.

λυτὰ ἐφορτὴ τῆς Ἑθνικῆς Ὄργανώσεως Νεολαίας ὡρᾶν ἐπὶ οἱ ΙΕ' Πανθρακικοὶ ἀγῶνες, ἐλάνθη μὲ δὴν τὴν ἐπισημότητα κατὰ τὴν ἐφορτὴν τῆς λήξεως τῶν ἀγῶνων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Διοικητοῦ Θράκης Κ. Καραντζῆ, ὁ ὁποῖος ἐτόνισε:

«... Ἀναπολῶ καὶ ζω αὐτὴν τὴν στιγμήν τὸ ὡραῖον ἐκεῖνο ὄραμα πρὸς παρουσιάσαντες οἱ ἀπύπτοι, φαλαγγίται καὶ φαλαγγίτισσαι τῆς Θράκης, ὅταν εἰς τὴν προστάτην καὶ τὴν τότε καὶ τὴν σημερινὴν πανθρακικὴν ἐφορτὴν καὶ ἀγῶνων γενικὸν ἀρχηγὸν τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἀρχηγὸν τοῦ ἀθλητισμοῦ, τὴν Α. Β. Υ. τὸν Διάδοχον Παῦλον προσέφερατε τὸν ἀπὸ τὴν τοῦ Μάρκου βασιλέως πόλιν μεταφερθέντα συμβολικὰς κλάδον ἐλαίας καὶ περιστέχετε εἰς αὐτὸν τὴν διαθεβαίνωσιν ὅτι διαπομπῆς ἀπὸ τὰ ἰδιώδη τοῦ ἀθλητισμοῦ, ὡς τὰ διεγάρουν ὁ Ἑθνικὸς Κυβερνήτης, θὰ καταβάλετε πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν διὰ νὰ ὑποδεσθῇτε τὸ ἐργον τῆς Ἑθνικῆς Κυβερνήσεως, ὥσως κάθε στίδος τῆς Θράκης ἀποτελεῖ διὰ τὴν Νεολαίαν κορυμμήσαν τοῦ Σιλάου, εἰς τὴν ὁποίαν ἀναβαπτισμένη θὰ σφου-

τὸ ὅποιον, χωρὶς καμμίαν ὑπερβολήν, ἀξίζει ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς «Ὀλυμπιάδος».

Καὶ ἀπὸ καθαρῶς ἀθλητικῆς ἀπόψεως, οἱ ΙΕ' Πανθρακικοὶ ἀ-

Νέοι καὶ νέες μὲ τις τοπικὰς ἐνδυμασίαις παριστάνοντες τὴν ὑπόδοον Μακεδονίαν κατὰ τοὺς Πανθρακικοὺς Ἀγῶνας.

Η ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΒ. ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ

Ἡ τελευταία περιοδεία τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν σχηματισμῶν τῆς Ὄργανώσεως εἰς τὴν βόρειον Ἑλλάδα, τὴν ὁποίαν ἤρχισε διὰ τῆς κηρύξεως τῆς ἐνάρξεως τῶν Πανθηρακικῶν ἀγώνων καὶ τῆς τελετῆς τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Μακεδονομάχου, διὰ τὴν συνεχίσει ἐπισκεπτόμενος τὰ θερινὰ στρατόπεδα τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἐπιθεώρησιν τῶν βορείων σχηματισμῶν μας, τονίζει μίαν χαρακτηριστικὴν πλευρὰν τῆς ἑλληνικῆς ζωῆς, ἡ ὁποία συνεχίζεται μέσα εἰς τὴν πολεμικὴν δίνην εἰρηνική, καὶ ἐθνικῶς δημοκρατική, ἀκολουθοῦσα ἀπροσκόπτως τὴν κοίτην μέσα εἰς τὴν ὁποίαν τὴν ἐπλησίωσε ἀπὸ τετραετίας ἡ σφραγὶς τοῦ Ἰωάννου Μεταξά.

Αἱ προσώποι καὶ ἐξ ἄλλου συνεχεῖς ἐπαρὰ τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ε.Ο.Ν. μετὰ τῶν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα τμημάτων της, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι συντελοῦν εἰς τὴν στενοτέραν ψυχικὴν ἑνώσιν ὅλων τῶν ἀποτελούντων τὰς στρατιάς τῆς Πανελληνίου Ὄργανώσεως καὶ τῆς νεότητος καὶ συνθέτουν εἰς μίαν συνισταμένην τὴν ἱστορικὴν προσπάθειαν τῆς ἑλληνικῆς ἀγωγῆς τῆς νέας γενεᾶς.

ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΒΙΒΛΙΑ

Μεταξὺ τῶν παλαιῶν ἀντικειμένων, τῶν ὁποίων τὴν συλλογὴν ὁ ἀρχὸς κατ' αὐτὰς τὰ μέλη τῆς Ὄργανώσεώς μας, περιλαμβάνονται καὶ χρησιμοποιοῦμενα βιβλία, ἐκ τῶν ὁποίων ὅσα μὲν εἶναι ἀρχαῖα θὰ δοθοῦν εἰς τὴν ἑλληνικὴν Χριστοποιαν ὡς πρώτη ὕλη, ὅσα δὲ εἶναι σχολικά καὶ εὐρίσκονται εἰς καλὴν κατάστασιν θ' ἀπολυμανθοῦν καὶ θὰ προσερχοῦν εἰς τοὺς ἀπόρους μαθητὰς θαλαγγίτας. Εἶναι τόσον ὥρα καὶ συγκριτικὴ αὐτὴ ἡ πρόνοια διὰ τὴν ἐξασφάλισιν εἰς τὰ ἀπορία μὲλῶν τῆς Ὄργανώσεώς μας τὸν σχολικὸν τῶν βιβλίων καὶ τὸν φανερὰ ἡ χρησιμότητος τοῦ μέτρου αὐτοῦ καὶ ἡ βαθύτερα μορφωτικὴ καὶ κοινωνικὴ σημασία του, ὥστε νὰ μὴ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία εἰς ὅτι μόνον καὶ ἡ βιβλιοθήκη τῆς Ὄργανώσεώς μας, ἀλλὰ καὶ καὶ ὁ καθὼς ἑλληνικὴ ἀκοινότητα θὰ προθυμοποιηθῇ νὰ ἰδιαίτερον ζήλον καὶ ἐνθουσιασμόν νὰ συμβάλουν διὰ γενναίων προσφορῶν βιβλίων εἰς τὴν καλλιτέραν καὶ εὐρύτεραν ἐπιτυχίαν του. Ἐννοεῖται βεβαίως ὅτι καὶ τὰ ἄλλα βιβλία, τὰ μὴ σχολικά, θὰ χρησιμοποιηθοῦν ἐπίσης καταλλήλως, προσερχόμενα εἰς τὰς κατά τόπους βιβλιοθήκας τῆς Ε.Ο.Ν. πρὸς μελέτην ὅχι μόνον ὅπῃ τῶν μαθητῶν, ἀλλὰ καὶ ὅπῃ τῶν ἐργαζομένων μελῶν τῆς Ὄργανώσεως.

Τὸ πρόβλημα τῆς ἀνεργίας, ποῦ προέκυψε ἐξ αἰτίας τῶν πολέμων γεγονότων καὶ τῆς ἀναστατώσεως τῆς παγκοσμίου οἰκονομίας, ἐλκεῖ ζωντάν τὴν μέριμναν τῆς Ἑθνικῆς Κυβερνήσεως. Ἡ ἐξ ὕπουργων συγκροτηθεῖσα ὁπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως Ἐπιτροπὴ, ἀκούσασα εἰς τὴν πρώτην αὐτῆς συνεδρίαν τὰς γενικάς αὐτοῦ δόξης καὶ ἀποφύει ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἐπελήφθη τοῦ ἔργου καὶ πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι θὰ τὸ φέρῃ εἰς πέρας μὲ ταχύτητα, μὲ πρακτικὴν ἀνέληψιν, χωρὶς παρακινδυνεύοντας πειραματισμούς. Βεβαίως καὶ ἡ Κοινωνία δλόκληρος καὶ ἰδιαίτερος οἱ ἴδιοι οἱ ἄνθρωποι θὰ πειθαρχήσουν εἰς τὰς ἀποφάσεις ποῦ πρόκειται νὰ ληφθοῦν καὶ θὰ δεχθοῦν ὅλοι τὰς θυσίας ποῦ θὰ χρειασθῇ νὰ ἐπιβληθοῦν, μὲ τὸ εὐρὸν ἐκείνου πνεύματος τῆς κατανοήσεως, ποῦ διακρίνει τὸν Ἕλληνα λαόν, ἀρκεῖ τὰ μέτρα αὐτὰ νὰ εἶναι δίκαια καὶ νὰ δέκονται ἀπὸ πνεῦμα ἀμεροληψίας καὶ ἰσότητος.

Δὲν εἶναι καθόλου ἄσκοπον νὰ λεχθῇ ὅτι, ὥστε καὶ ἂν τίθεται τὸ πρόβλημα, ἡ ἀνεργία, ὡς συνέπεια καὶ ὡς ἀποτέλεσμα χαλαρώσεως ἐν τῇ λειτουργίᾳ καὶ ἀποδόσει τῶν παραγωγικῶν πηγῶν τῆς Χώρας, ἀποτελεῖ ἀτυχίαν ὅχι μόνον κοινωνικὴν ἀλλὰ καὶ οἰκονομικήν. Καὶ φυσικὰ καὶ μόνον ἀντικειμενικῶς ἀντιμετωπιοῦν, καὶ δηλαδὴ ἀπόπειρα ἀντιμετωπιοῦν, εἴτε μόνον μὲ τὸ κοινωνικόν, εἴτε μόνον μὲ τὸ οἰκονομικόν, πρῶτον, θὰ ἦτο καταδικασμένη εἰς ἀποτυχίαν καὶ θὰ συνεπήγετο ζημίαν καὶ διὰ τὸ σύνολον καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους. Κανεὶς δὲν ἤμπορεῖ νὰ ἔχῃ ἀντίρρησην ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, σύμφωνα μὲ τὴν ὁρίαν, δυστυχία, ὥστε αὐτὴ ποῦ ἀντιμετωπίζομεν τῆς ἀνεργίας, δὲν ἤμπορεῖ ν' ἀντιμετωπίζοιτο χωρὶς ἰσὴν διάθεσιν θυσιῶν ἀπὸ ὅλους. Καὶ ἡ ἀρχὴ αὐτὴ θὰ τηρηθῇ καὶ φέλλει νὰ τηρηθῇ, ὅπῃ ἔνα βεβαίως ὅρον, ὅτι αἱ θυσίαι ποῦ θὰ ἐπιβληθοῦν δὲν θὰ εἶναι ἀνίστοι καὶ πρὸ παντὸς δὲν θὰ κάμψουν τὴν ἀντοχὴν τῶν παραγωγικῶν ἰδρυμάτων, ὀργανισμῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, ποῦ ἡ διατήρησις τῆς ἐκείνης ἀξίαν ὅχι μόνον διὰ τοὺς ἐργοδότες, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ διὰ τὸν ὅλον. Βεβαίως ἡ ὅλη συντήρησις τοῦ λαοῦ εἶναι αἶτημα πρωταρχικόν καὶ διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ αἰτήματος τοῦτο δὲν ἤμπορεῖ τὸ Κράτος νὰ ὑποχωρήσῃ πρὸ οὐδεμιᾶς θυσίας. Εὐτυχὴς ὅμως δὲν ἐφθασεν ἀκόμη ἡ Χώρα εἰς τὸ σημεῖον, ὅτε νὰ παραπλῶσιν τοὺς παραγωγικοὺς τῆς σχηματισμοῦ, ὅτε νὰ τοὺς διαλύσῃ καὶ, καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις, δὲν πρόκειται νὰ φθάσῃ εἰς ἐκεῖ. Ὑπάρχουν ἀπεινὰς ἐνδείξεις ὅτι ἀπὸ πρῶτον πρὸς γόνιμον διάθεσιν τῶν σχολαζουσῶν ἐργατικῶν δυνάμεων τῆς Χώρας, σηματοῖται. Ἐφόσον τίθεται καὶ τίθεται ὁρῶνται ἡ ἀρχὴ ὅτι δὲν πρέπει νὰ μείνουν ἄνθρωποι χωρὶς πόρον ζωῆς, ἐπιβέλλεται ἡ λογικὴ συμπλήρωσις τοῦ αἰτήματος, καὶ ἡ συμπλήρωσις αὐτὴ δὲν ἤμπορεῖ νὰ εἶναι ἄλλη, παρὰ ἡ ἐξῆς: Ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται καμμία πηγὴ ἐνεργείας καὶ καμμία παραγωγικὴ δύναμις νὰ μείνῃ ἀδρανὴς καὶ ἀχρησιμοποίητος. Εἰς Χώραν καθυστερημένην, ὥστε ἡ ἰδική μας, ὅπου ἀπείρα ἔργα, ἔργα ἀληθῶς παραγωγικά καὶ πλουτοφόρα ἀναμένουν νὰ ἐκτελεσθοῦν, συγκοινωνιακά, οἰκοδομικά, ἐξυγιαντικὰ, ρυθμιστικὰ πρὸς ποταμῶν καὶ χειμάρρων, ἐγγείων βελτιώσεων, ἡ ὑπάρξις ἀνεργίας δὲν εἶναι φαινόμενον φυσιολογικόν, ἀλλ' ἀποτέλεσμα πλημμελοῦς κοινωνικῆς καὶ δημογραφικῆς διαρθρώσεως. Ἄμα τὸ λάβῃ αὐτὸ ὅτι ὅταν τῆς ἡ ἐξ ὕπουργων ἐπιτροπὴ θὰ εὐρῇ, χωρὶς ἀμφιβολίας, εὐχερῶς, τὰς λύσεις ποῦ ἤμπορουν καὶ πρέπει νὰ δοθοῦν εἰς τὸ πρόβλημα τῆς ἀνεργίας, χωρὶς ἄσκοπον καὶ ἄδικον ἀφαιρῆν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, ἀλλὰ τὸν ἀντικειμενικὸν ἐνίσχυσιν καὶ τόνωσιν τοῦ παραγωγικοῦ τῆς Χώρας ὀργανισμοῦ. Γνωρίζομεν ὅτι θὰ προέλθῃ ἀντίρρησης, ὅτι τὰ ἔργα, τὰ ὁποία ἐννοοῦμεν νὰ ἐκτελεσθοῦν, θὰ ἀπαιτήσουν κεφάλαια καὶ ὅτι ἡ στενότης τῶν κεφαλαίων εἶναι τὸ δυστήχημα τῆς Ἑλλάδος. Εἰς αὐτὸ εὐκόλως θὰ ἤμπορούσε νὰ ἀπαντήσῃ κανεὶς, ὅτι θὰ τροφωδότημεν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων μὲ τοὺς πόρους ἐκείνους, ποῦ θὰ διαθέσωμεν, ὅπως ὁρῶμεν, διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἀνθρώπων κατὰ οἰκονομικὴν τῶν. Ὅσα εἴπωμεν ἀκόμη ὅτι θὰ δυνθῶμεν νὰ διαθέσωμεν διὰ τὸν ἴδιον σκοπὸν τὰς τραπεζικὰς πιστώσεις, ποῦ ὁπὸ ὁμαλὰς συνθήκας θὰ διετίθεντο εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις αἱ ὁποῖαι δὲν τὰς χρειάζονται τώρα, διότι περιορίζουν τὰς ἐργασίας των. Τέλος θὰ ἤμπορούσαμε καὶ διὰ δανείων ἀκόμη — ἐσωτερικῶν φυσικὰ — νὰ χρηματοδοτησωμεν τὰ ἔργα. Τὸ ἐθνικὸν ἀποταμίευμα δὲν εἶναι βέβαια ἀφθονον καὶ ἡ ἀπόδοσις τῶν δανείων δὲν θὰ ἦτο μεγάλῃ. Ὅπως ὁρῶμεν θὰ ἐξεταζοῦντο τὰ ἔργα ἐν τῷ μέτρῳ τῶν ἐθνικῶν πόρων καὶ τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο ἀπὸ πάσης ἀποφύσεως γόνιμον. Οἱ ἄνθρωποι θὰ εὕρισκον τρόπον νὰ προσφέρουν τὰ χρέια των καὶ νὰ συντηροῦν μὲ τὴν ἐργασίαν των, ἡ Κοινωνία καὶ ἡ Χώρα θὰ ἐπλουτίζετο μὲ νέα ἔργα πολιτισμοῦ, χωρὶς εἰς τὰ ὅποια θὰ διηποιοῦντο νῆαι δυνατότητες ἀδελφείας τῶν παραγωγικῶν τῆς πόρων καὶ νῆαι πηγὰς εὐμερίας δι' ὅλους. Μαζὶ μὲ τὴν κοινωνικὴν θὰ ἐξυπηρετεῖτο, ἀποτελεσματικώτατα, καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἀποφικὴ καὶ ἡ ἀτυχία τῆς ἀνεργίας θὰ μετεβάλλετο εἰς ἀληθινὴν εὐεργέτησιν. Ἡ μόνη δυσχέρεια ποῦ θὰ προεβέλλετο διὰ μίαν τοιαύτην λύσιν θὰ ἦτο ἡ τῆς προσομοίης τῶν ἀνθρώπων εἰς συνθήκας ἐργασίας νέας, διαφόρου ἐκείνης εἰς τὰς ὁποίας εἶχον συνήθειαι. Νομίζομεν ὅμως ὅτι ἡ δυσχέρεια αὕτη εἶναι ὅπως ἀσημαντος, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα. Τὸ σύνθημα, ὅσον καὶ ἂν φαίνεται παράδοξον, μὲ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κατελθῶμεν εἰς τὴν μάχην κατὰ τῆς ἀνεργίας, ὅς εἶναι: περισσοτέραν ἐργασίαν, ἔστω καὶ ἂν πρόκειται νὰ εἶναι πλέον δυσχερὴς καὶ νὰ ἀμειψθῇ πτωχότερον.

ΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑΙ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Εἰς τοὺς περισσότερους σχηματισμοὺς τῆς Ὄργανώσεώς μας καθιερώθησαν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ καθιεροῦνται καὶ νὰ πλουτίζονται βιβλιοθήκαι πρὸς χρῆσιν τῶν μελῶν των. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι λαμβάνεται ἐκ μέρους ὅλων ἡ ἀναγκαία φροντίς διὰ τὸν καλὸν καταρτισμὸν καὶ τὴν καλὴν λειτουργίαν τῶν βιβλιοθηκῶν αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὸν καλὸν καὶ ἀποτελεσματικώτερον θεσμὸν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν ὅχι μόνον τῶν γνώσεων, ἀλλὰ καὶ τῆς εὐρυτέρας καὶ βαθύτερας τάσεως πρὸς μελέτην, ἐρευναν καὶ πνευματικὴν πρωτοβουλίαν τῶν μελῶν τῆς Ὄργανώσεως. Ἡ φωτισμένη ἐν τούτοις καὶ πρακτικὴ ἐνέργεια τῆς Ε.Ο.Ν. Ναυπακτίας, ἡ ὁποία εἰς τὴν ὕπ' αὐτῆς ἰδρυθεῖσαν βιβλιοθήκην ἔδωσε τὴν πρώτην θέσιν εἰς βιβλία ἀφορῶντα τὴν γεωργικὴν καὶ κτηνοτροφικὴν μορφωσιν τῶν κατοίκων, μὰς δίδει τὴν εὐκαιρίαν νὰ τονίσωμεν τὸ ἐξῆς: Ὅτι κατὰ τὸν καταρτισμὸν καὶ πλουτισμὸν τῶν βιβλιοθηκῶν πρέπει πρὸ παντὸς νὰ λαμβάνονται ὅπ' ὅσιν αἱ ἐπιτοπιοὶ συνηθῇ καὶ αἱ ἐπαγγελματικαὶ ἀσχολίαι τῶν κατοίκων, ὥστε ἀναλόγως νὰ γίνεσιν καὶ ὁ ἐφοδιασμὸς τῶν βιβλιοθηκῶν διὰ τῶν καταλλήλων βιβλίων. Δὲν ἀρκοῦν μόνον βιβλία γενικῆς μορφώσεως, εἶναι ἀπαραίτητα καὶ βιβλία πρακτικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν γνώσεων, ποῦ θὰ προετοιμάσουν τὸν μαθητὴν ἢ θὰ βοηθήσουν τὸν ἐργαζόμενον θαλαγγίτην εἰς τὴν ἐργασίαν του καὶ γενικώτερα εἰς τὸν ἀγὼνα τῆς ζωῆς.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΣΘΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ πρώτη: Ἐνα στιγμιότυπον ἀπὸ τὴν παρῶσιν τῶν δελτιῶν τρεφίμων εἰς τὰς οἰκίας. Ὡς γνωστὸν, ἡ ἐργασία αὕτη ἐτετέλεθη ἀπὸ τὴν Ἀστυνομίαν μὲ τὴν βοήθειαν τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἡ δεύτερα: Μία νησιώτισσα γίνετο μισοστὰ σὸ σπίτι της (Φωτογραφία τοῦ κ. Γ. Δορκόφικου ἀπὸ τὴν Πάρον).

Ο ΟΡΥΛΙΚΟΣ ΤΣΟΛΙΑΣ

Ήταν η εποχή, που η επιτυχία σ' ένα πόλεμο στηριζόταν επάνω στην παλληκαριά, στην ανδρεία και στην ευφυγία των πολεμιστών... Ήταν η εποχή που το κανόνι και το όπλο δεν μπορούσαν να παίξουν πέρα ως πέρα το ρόλο τους, χωρίς την αποφασιστικότητα των μαχητών, χωρίς εκείνο που θα μπορούσαμε να ονομάσουμε «ψυχικό εξοπλισμό» ενός λαού, που είναι απαραίτητος και σήμερα, μά που θα είναι και αύριο και μεθαύριο, όσο και αν ο σύλικός εξοπλισμός γίνεται και περισσότερο τέλειος, όσο και αν τα τεχνικά μέσα του πολέμου γίνονται πιο τρομακτικά, για να σπέρνουν ευρύτερα το θάνατο.

Ο Βελισσαρίου ήταν ο κατ' εξοχήν οπαδός των ψυχικών δπλων, τα οποία εύρισκε άφθονα στους τσολιαδες του και που τα χρησιμοποιούσε πάντα για την κατάκτηση της νίκης... Τελευταίος φεύγει από τη θεία του στον άτυχη πόλεμο του 97. Φέρνει βαρεία στην εξόρμησι του 1912 την διαταγή των προϊσταμένων του που στην πρώτη επίθεσι το τάγμα του ορίζεται ξεφδρικό. Όσο, αυτός άσυγκρότητος πέφτει μέσ' στη φωτιά, άρπάζει το πρώτο λάφυρο — την έχθρική σημαία — και πρώτος αυτός πολεμάει στο Σαραντάπορο με τους εζώνους του και στεφανώνει τα δπλα των τσολιαδων του με τους δάφνινους κλάδους της νίκης... Πρώτος και καλλίτερος με τα «κατοίκια» του — τους εζώνους του που σκαρφαλώνουν με εδκινησία άπαράμιλλη στους κατισκόδρομους των θεσσαλικών και μακεδονικών βουνών — βρίσκεται έμπρός στη φωτιά και πρώτος και καλλίτερος πανηγυρίζει στα έδάφη που καταλαμβάνονται τους νέους έλληνικούς θριάμβους...

Πρώτος αυτός έπειτα πολεμάει στο Μπιζάνι και προτού καλά-καλά πέση το δυσκολοκατάθετο αυτό όχυρό, ο Βελισσαρίου βρίσκεται πρό των πυλών των Ιωαννίνων, για να δεχθή πρώτος αυτός τις προτάσεις του Έσούτ για την παράδοσι της ηπειρωτικής πρωτεύουσας...

Τώρα ο Βελισσαρίου βρίσκεται με τους άγαπημένους εζώνους του που τον λατρεύουν σαν Θεό και που τους αγαπά σαν παιδιά του, στον Έλληνο-βουλγαρικό πόλεμο...

Είμαστε στις τελευταίες ημέρες του...

Η διαταγή, που είχε πάρει ο Βελισσαρίου ήταν ρητή. Βρισκόμαστε στα στενά της Κρέσνας.

«Κατάληψις του ύψώματος 1378, έστω και αν μείνη ένας μόνον στρατιώτης».

Τα στενά της Κρέσνας έπρεπε να καταληφθούν και το ύψωμα 1378 ήταν ανάγκη να πέση στα χέρια των εζώνων μας...

Ο Βελισσαρίου καταρτίζει το σχέδιο της κατάληψης. Ξέρει καλά ότι ο διαταχθείς άγών ήταν δύσκολος... Ξέρει καλά ότι η κατάληψις ήταν επικίνδυνος... Μά γι' αυτόν το καθήκον είναι υπεράνω όλων και ετοιμάζεται

για την επίθεσι, που αρχίζει άγρια, φονική... Τα όχυρώματα γεμίζουν από πτώματα.

Στο κέντρο της παρατάξεως βρίσκεται ο Βελισσαρίου. Πολεμάει σαν λεοντάρι. Οι έχθροι επιτίθενται... Μά αποδεκατίζονται...

Σε μία στιγμή η θέσις των εζώνων είναι δύσκολη. Είχαν τελειώσει τα πυρομακικά...

— Χτυπάτε, χτυπάτε, τους φωνάζει ο Βελισσαρίου...

— Δεν έχουμε φυσίγγια, του άναφέρει ένας υπαξιωματικός.

— Δεν έχετε φυσίγγια... Έ λοιπόν; Χαθήκανε μαρ έ οι πέτρες; Κοιτώνες δεν υπάρχουν εδώ;

Και άρπαξε άμέσως ο ίδιος ο Βελισσαρίου θεόρατες πέτρες, που Ισα-Ισα και μπορούσε να τις ζυγίση στο νευρώδες χέρι του και μ' αυτές αρχίζει την επίθεσι του... Ο πετροβολισμός γενικεύθηκε έτσι. Και οι Βούλγαροι ύποχωρουν πρό του καταιγισμού των λιθαριών.

Ο Βελισσαρίου μεθαί από την επιτυχία και σε λίγο που ήλθαν τα πυρομακικά, άποφασισμένος πιά για τη νίκη, στέκεται δρθιος και φωνάζει:

— Όποιος θέλει τη νίκη ή το θάνατο, άς με άκολουθήση.

Οι εζώνοι τον άκολουθούν με ένθουσιασμό. Προχωρούν στο θάνατο με φωνές, με άλαλαγμούς!

Μάχη άγρια συνάπτεται μεταξύ των άντιπάλων. Μία φονικώτατη συμπλοκή, που εξακολουθεί την ημέρα εκείνη της 15ης Ιουλίου...

Όταν μία στιγμή οι εζώνοι τραβούν ένα τραυματία... Είναι ο Βελισσαρίου... Αιμόφυρτος, μία πληγή λίγο πιο πάνω από την καρδιά.

Ο τραυματίας δεν μπορεί να μιλήση!... Μά τα δρθάνοικτα μάτια του

μιλούν. Διατάσσουν... Μιλάει πιά εκεί το καθήκον τους.

Ο Βελισσαρίου στο χαράκωμα περιμένει, παροτρύνει και παρακολουθεί, ενώ χαροπαλεύει.

Το βράδυ σταματάει ο άγών... Και τότε περνούν τον τραυματία σε κάποιο χειρουργείο.

Δίπλα του παραστέκουν μερικοί εδζώνοι του. Τους βλέπει χλωμούς, κλαμένους. Συγκεντρώνει όλες τις δυνάμεις του και μιλεί...

— Παιδιά, τη δουλειά σας. Θά μου δέσουν τώρα την πληγή και θά γυρίσω σε δυό ώρες μαζί σας... Άίντε για σας. Μη ξεχνάτε το σύνθημά μας: «Σόφια»...

Ήταν τα τελευταία του λόγια! Έπεσε σε μία κομωτάδη κατάστασι και σε πέντε ώρες η γενναία του ψυχή έφτερουγίζε για την άθανασία...

Τόν έκλαψαν. Ένα άληθινό, δόλωχο, σιωπηλό μοιρολόγι, που διακοπτόταν μόνο από τους λυγμούς των εζώνων. Πάνω από το χώμα που τον έκάλυψε χύθηκαν πύρινα δάκρυα... Η Έλληνική ψυχή έκλαψε τον έκπρόσωπό της!...

Ο Βελισσαρίου ήταν ήρωας... Ο Βελισσαρίου είναι ήρωας... Ο Βελισσαρίου είναι το σύμβολο του Έλληνικού στρατεύματος, που θέλησε και κατέκτησε τη νίκη στα 1912-1913.

Όταν ο Βασιλεύς Κωνσταντίνος πληροφορήθηκε τον ήρωικό θάνατο του Βελισσαρίου είπε:

— Ήταν έπόμενο. Τέτοιοι ήρωες δεν ζούν πολύ...

Κι Έγραψε μόνος Του κι Έστειλε στην οικογένεια του Βελισσαρίου το πρωτότυπο συλλυπητήριο τηλεγράφημα:

«Χαιρετίζω τον ήρωα των Ηρώων...»

Άγγ. Μεταξάς

Ο ήρωας των Ηρώων

• Οι βιογράφοι του Βελισσαρίου άναφέρουν ένα περίφημο αντίστοιχο σχετικό με τη δράσι του μεγάλου παλληκαριού στην πύλη του Μπιζανίου... Ήταν πιά στα Ιωάννινα. Ο Έσούτ πασάς άρχηγός των Τούρκων και ο Βεχίτ πασάς άρχηγός του τουρκικού πυροβολικού, άιχμαλωτο πιά έκφράζον την έπιθυμία να γυρίσουν το γενναίο Βελισσαρίου, τον τόσο όρημτικό τους αντίπαλο. Η έπιθυμία τους ίκανοποιείται και ο Βελισσαρίου σπεύδει προς συνάντησί των. Ο Έσούτ του σβίγγει το χέρι μ' έγκαρδιότητα. Ο Βεχίτ βέως έπαναλαμβάνει τον έγκαρδιο χαριτωμό, του έκφράζει τον θαυμασμό του για την ανδρεία του, μά δεν άποφύγει να κριτικάρη το παράταιρο σχέδιό του, το κίνημα αυτό των δύο εζώνικών ταγμάτων που μπορεί να έδωσι την νίκη στους Έλληνες, θά μπορούσε άλλως να είχε και δυσμενείς συνέπειες για την Ελλάδα.

— Λότ' που έκάρωτε, το είπα, ήταν αντίθετο προς τους κανονισμούς της στρατιωτικής τακτικής, διότι θά ήδυνάμεθα να ους συλλάβουσι αίχμαλώτους.

— Μην άνυλάτε περί αίχμαλωσίας, άφήντησιν άγέλεσκα ο Βελισσαρίου και άπώως πεπαιγμένος στο φιλότιμο. Μιλάτε μόνον περί νικηδύσεως.

— Και η κόκλωσι δεν έχει ως άποτέλεσμα την αίχμαλωσίαν; παρετήρησεν ο Βεχίτ βέως νομίζοντας έτσι πως θά μπορούσε να άποσταλώση τον Έλληνα άξιωματικό.

— Όχι πάντα. Για τους εζώνους τολλάχι-στον διπ' έτι μάς πετροκόβετε Ισως έλους, άλλα αίχμαλώτους δεν θά μάς πιάσιτε.

Και ο Βεχίτ ούσωσε! Είχε καταλάβει τον ύπαινισμό που γενναίος συναισθητό του, κι ή-ταν πολύ δύσκαλη η θέσις του. Είχε πιστή αίχμαλώτος.

ΠΙΣΧΥΛΟΝ ΧΟΗΦΟΡΟΙ

3.

(Συνέχεια)

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ποιόν άνθρωπο νομίζεις τάχα πως ποθοῦσα;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Μά ξέρω· τὸν Ὀρέστη, μ' ὅλη τὴν καρδιά σου.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ποῦ βλέπεις νὰ εἰσακούστηκεν ἡ πεθοῦιά μου;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ἐγὼ· μαί καὶ καλύτερο μὴ ζητᾷς φίλο.

Ἡ Ἥλεκτρα ὅμως δὲν μπορεῖ — κι' εἶναι πολὺ φυσικὸ — νὰ πιστέψῃ. Φαντάζεται πολλὰ καὶ διάφορα ποῦ εἶναι ἐνδεχόμενα στὴν περίστασι ποῦ βρίσκεται. Μπορεῖ λόγου χάρι ἡ μητέρα της νὰ τῆς στήνῃ παγίδα καὶ στέλνῃ τοῦτο τὸ νέο τάχα πὺς εἶναι ὁ πολυαναμενόμενος ἀδελφός της μόνον καὶ μόνον γιὰ νὰ δῇ ποιὲς διαθέσεις κρύβει ἀπέναντί της. Μπορεῖ νὰ νῆται κάποιος ποῦ θέλει νὰ τὴν ἀναγέλασῃ μὲ τὰ χωρατὰ του. Τόσα χρόνια τώρα ποῦ περιμένει καὶ περιμένει χωρὶς ὄφελος ἔχει γίγει γιὰ μερικοὺς μερικοὺς γελοῖα.

Ὅσο ὅμως τὸν κοιτάζει, ὅσο βλέπει τὸ περὶ φανὸν βλέμμα, τὸ λυγερὸ ἀνάστημα, τὴν ὄψιν του ποῦ τόσο τῆς μοιάζει, ἀρχίζει νὰ ἀμφιβάλλῃ. Εἶναι δυνατόν;

Τὰ χεῖλη της τρεμοσαλεύουν ἀπὸ τὴ συγκίνησι. Λέει δισταχτικὰ ἀνοίγοντας τὰ χέρια σὲ ἀγκάλιασμα.

Λοιπὸν νὰ σὲ ὀποδεχθῶ σὰ νῆσαι ὁ Ὀρέστης;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Μὲ βλέπεις καὶ δὲ δύνῃσαι νὰ τὸ πιστέψῃς. Ὅμως σὰ βρῆκες τὴν κομμένη μου πλεξούδα τόσο νὰ μοιάξῃ τὰ μαλλιά της κεφαλῆς σου, καὶ τὸν ποδιὸν μου φιλοξέταξῃς τὰ χνῶρια ἀναφτερόνουν σὰ νῆμαινα μπροστὰ σου. Δὲς τὰ μαλλιά μου οὐδὲ ἡ πλεξούδα εἶναι καὶ αὐτὸ τὸ φῶρμα ποῦ εἶν' ἔργο τῶν χειρῶν σου. Κρατήσου μὴ συνεπαρθῇς ἀπ' τὴ χάρά σου· γιατί οἱ δικοὶ μας ξέρω ποῦ εἶναι ὄχι τοῖς [κομμένη] [σου].

Ἐγὼτερα ἀπὸ τοῦτα τὰ λόγια καὶ τὰ σημάδια ποῦ τῆς δείχνει ἡ Ἥλεκτρα ποῦ πιστεύει πιά πως ἔχει ἀντίκρου τῆς ὀλοζώντανου τὸν ἀδερφό της.

τὸν ἀγκαλιάζει τρέμοντας, κρύβει τὸ κεφάλι ἀνάμεσα στὰ στήθη του, ἀπὸ τὰ μάτια της ἀναπηδοῦν καὶ κυλοῦνε κάτω στὰ μαρμαρένα μάνγουλὰ της ζεστὰ δάκρυα.

Σηκώνει τὰ μάτια ὕστερα, τὸν κοιτάζει, χαδεύει ἀπαλὰ τὰ μαλλιά του καὶ λέει ἀνάμεσα σὲ λυγμούς.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ὡ ἐγνοῖα γλυκύτατη τοῦ πατρικοῦ σπιτιοῦ καὶ τῆς γενιᾶς μου ἐσὺ θαυροδρεχτο βλασταρί, ποδρθεῖς τὸ γονικὸ νὰ ξαναπαρῇς θρόνο. Γλυκὰ καὶ φωτερὰ μου μάτια ποῦ κρατᾶτε τέσσαρα ἀγάπης μέρτικὰ μὲς' στὴν καρδιά μου· γιατί πατέρα μου χρωστᾷ νὰ σὲ δνομάζω κι' ὅση στὴ μάνα χρωστᾷ ἀγάπην σοῦ τὴν [ἐδωσα] — ἀφοῦ πολὺ σωστὰ καὶ δίκια τὴ μισοῦμε — κι' ὅση στὴν ἀδερφή τὴν ἀδικοσφαγμένη. Κι' ἀπὲ εἶσαι ἀδερφί μου καὶ ὥς μου καὶ [χορὰ] μου.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ὡ θε μου, γύρισε τὰ μάτια κατὰ μᾶς καὶ δὲς τ' ἀητόπουλα στὴν ὀφρῆν [σου] [τους].

γιατί ὁ πατέρας τους ἀπὸς μέσα στὰ βρόχια στὰ σφιχτοκουλουριάσματα καταραμένης καὶ φαρμακούσας ὕχεντρας πῆγε χαμένος.

.....

Κι' ἄλλα πολλὰ τέτοια λένε μέσα στὴν τρέλλα τῆς χαρᾶς τους τὰ δυὸ ἀδέρφια.

Ὁ ἥλιος ἔχει πιά ἀνατελεῖ. Οἱ ἐργατικοὶ πηγαίνουν στὶς δουλειές, στὰ χωράφια τους καὶ σ' ἀμπέλια τους. Οἱ δοῦλοι τοῦ παλατιοῦ κατεβαίνουν κι' αὐτοὶ τέτοια ὥρα ἀπὸ τὸ κάστρο γιὰ παραγγελίες. Ἡ δημοσιὰ εἶναι λίγην πρὶν πέρα ἀπὸ τὸ βασιλικὸ τάφο. Εἶναι ἐνδεχόμενον οἱ περαστικοὶ βλέποντας τὴ συνάξι νὰ ζυγώσουν κατὰ κεῖ, νὰ δοῦνε καὶ ν' ἀκούσουν. Ὁ Ὀρέστης καὶ ἡ Ἥλεκτρα δὲν τὸ στογάζονται μὰ ὁ χορὸς τῶν γυναικῶν ἀνησυχεῖ.

ΧΟΡΟΣ

Σιγά, μήπως κανεὶς τὰ λόγια σας γροικῇ καὶ τὰ προφτάξῃ ἀτόχαστῇ του γλῶσσα στοὺς ἀρχόντες, ποῦ νὰ τοὺς δῶ μίαν, [θε] μου,

νὰ καίγυνται σὲ φλογισμένη μέσα πίσσα.

Ὅμως ὁ γυῖος τοῦ Ἀγαμέμνονα ἔχει πεποίθησι πὺς ὁ θεὸς ποῦ τὸν πρόσταξε ν' ἀναλάβῃ αὐτὸ τὸ ἔργο, θὰ τὸν προστατέψῃ. Ἐπειτα ἔχει βοηθὸ καὶ τὸν ἀδικοσκοτωμένο του πατέρα ποῦ δίχως ἄλλο στέλνει τὰ κακὰ δνεῖρα στὴ φόνισσα καὶ τὴν κυνηγάει μέρα καὶ νύχτα μὲ τὴν ὀργή του.

Γιατὶ τῶν συγγενῶν ποῦ ἀδικοσκοτωθῆκαν φαρμακερὴ πρῶται σαῖτα ἀπὸ τὸν Ἄδην κι' ἀνάβει λῦσσα καὶ νυχτερινὴ τρομάρα... Τινάζει, διώχνει τὸ κορμὶ σὰν ἀπὸ γάλλινον μαστίγι σπαραγμένο. Καὶ δὲν μποροῦν νὰ χαροῦν σὲ τραπέζι κι' οὐδὲ σὲ γιορτινὰ συμπόσια τέτοιοι ἀνθρώποι.

Β'.

Ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Ὀρέστη καταλαβαίνει ὁ χορὸς τῶν γυναικῶν πὺς ἔρχεται νὰ κάμῃ ὁ νέος τοῦτος εἶναι ἔργο τῆς θεῖας δίκης. Δοξάζει λοιπὸν τὸν θεὸ ποῦ τιμωρεῖ τοὺς κακοὺς καὶ κρατᾷ τὴν τάξιν στὸν κόσμον.

ΧΟΡΟΣ

Ὡ Μοῖρες μου μεγάλες, θεὸς νὰ δώσῃ ἔτσι ὅπως εἶναι δίκιο καὶ σωστὸ τὸ πρῶμα νὰ τελειώσῃ. Ἐστὴν κακία γλῶσσα ἄλλη κακία θ' ἀποκριθῇ φωνάζει δυνατὰ ἡ δικαιοσύνη, καὶ στὸν καθένα πάντα τῆς πλερώνει, [χρωστῇ].

Ὅποιος σκοτώσῃ αὐτὸς δὲ σκοτωθῇ. Παμπάλαιος νόμος ἔτσι κρίνεται.

Καὶ τόση εἴναι ἡ πίστι τοῦ χοροῦ στοὺς θεοὺς καὶ τὴ δικαιοσύνη τους ποῦ δίνει θάρρος στὸν Ὀρέστη ὅταν αὐτὸς σκύδοντας στὸ χῶμα κάτου ρωτᾷ τὴν σκιά τοῦ πατέρα τί πρέπει νὰ κάμῃ κι' ἀπὸ ποῦ ν' ἀρχίσῃ τὸ ἔργο ποῦ ἀνέλαβε.

ΧΟΡΟΣ

Τοῦ πεθαμένου τὴν καρδιά δὲν τὴν θαμάζει, παιδί μου, ἡ φάσσα τῆς φωτιάς. Ἐγὼτερα τὴν ὀργὴν τῆς ἐξοκαπάζει! Ὁρηνολογοῦν τὸ σκοτωμένο καὶ νὰ σου, βγαίνει ὁ ἐκδικητῆς φονιάς.

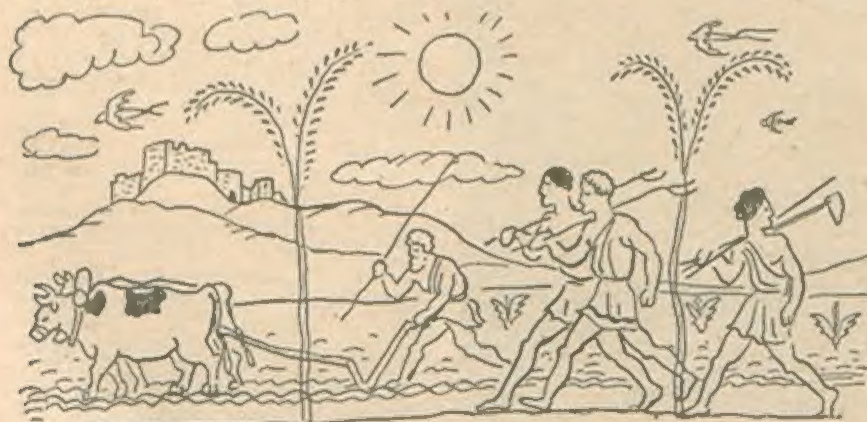
Ἄμποτε, θε μου, ν' ἀξιώθω πικρόχολο τὸ μοιρολόι νὰ στήσῃ γιὰ κάποιον ἀντὺρ σφαιρισμὸ καὶ μιάς γυναίκας τὴ σφαγὴ. Γιατὶ κρυφὸ νὰ τὸ κρατήσω; Ἐγὼ προμήνυμα θεϊκὸ, καὶ σὰ δροσάτι ἔχει δριμύνησι κατὰπρωρα νὰ μὲ χτυπήσῃ μῖσος καὶ ὀργή.

Τὸ ἴδιο θέμα περνᾷ ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ χοροῦ στὸ στόμα τοῦ Ὀρέστη καὶ τῆς Ἥλεκτρας καὶ ποικιλλεταὶ μονάχα ἀπὸ σκέψεις ποῦ πηγάζουν ἀπὸ τὴν ἰδιαίτερη ψυχολογίαν τοῦ καθ' ἑνὸς καὶ τῆ θέσι του στὸ δράμα.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ποῦ βρίσκονται τάχα οἱ θεοὶ ποῦ κυβερνοῦν κάτω ἀπ' τὴ γῆ; Κατὰρτες παντοδύναμες τοῦ σκοτωμένου, τ' Ἀτρεΐδην τὴ γενὰ κοιτᾷτε ποῦ ἔρμη γυρᾷ δίχως στέγη. Ποῦ νὰ στρεφῇ κανένας θε μου;

Καὶ γιὰ νὰ δυναιώσουν τὴ θέλῃσι τοῦ Ὀρέστη γιὰ τὴν ἐκδίκησι, ἀναθυ-

Οἱ ἀγρότες δούλευαν στὰ χωράφια τους.

μοιούνται το φοβερό κακούργημα της
Κλυταίμητρας.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ώμένα, ώμένα φόνισσα
μόνα ἀσέφωτη πού δίχως νά δειλιάσῃς
ἐθάγῃς ἀντρά βασιλιά
δίχως λαός τὸ ξόδι ν' ἀκολουθήσῃ.
Δίχως νά τὸν νεκροτολήσῃ.
Πῶς βάσταξες ἀδρήγητο, σὸν τάφο του βα-
βυλῶνα
νά τότε κατεδάσῃς;

ΟΡΕΣΤΗΣ

Μοῦχεῖς ἀκέρια τώρα πῆ
τὴν ἀτιμία της, ἄλλοι μοι!
Μὰ θά πληρώσῃ τοῦ πατέρα τὴ ντροπή.
Πρῶτα ὁ θεὸς κι' ὕστερα αὐτὸ τὸ χέρι.
Δὲ λογαριάζω τὴ ζωὴ μοι!

ΧΟΡΟΣ

Τοῦ κομματιάσανε τὸ λείψανό του
στὸ χῶμα πρὶν τὸ χῶσουν
τέτοια ντροπὴ δάσκαλῃ
θελήσαν νά τοῦ δώσουν!

ΗΛΕΚΤΡΑ

Τ' ἀκούε τὰ πάθη τοῦ πατέρα;
Κι' ἐγὼ ἔμενα κρυμμένη,
ἀνάξια γιὰ τὸ τίποτα κι' ἀτιμασμένη!
Κι' ἀπὸ τὸ σπῆτι πέρα
σὰ σκόλα δαγκωνιάρικη δεμένη.
Κλάμα ἀτίμο κρυφὸ
κι' ἀπὸ τὸ γέλιο πῶς ἀτίμο μὲ πλημμυροῦσε;
κι' ἤμουν σὰν παρηγορημένη
γιατὶ κανεὶς δὲν ἀκούγε τὸ θλιβερό μου βογ-
λῆτό.

Περισσότερο κι' ἀπὸ κάθε περιγρα-
φὴ ἡ λεπτομέρεια τούτη, δείχνει τὸν
τρόμο πού εἶχε πιάσει ὅλους τοὺς φί-
λους τοῦ δολοφονημένου βασιλιά καὶ
τὴν ἐρήμωσι καὶ τὴν ὀρφάνεια πού
βρέθηκε τοῦτος μέσα στὸ ἴδιο τοῦ τὸ
παλάτι, ὅπου περίμενε νά βρῇ τὴ γλυ-

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΥΗΣ

Υπάρχουν ὅλες οἱ δυνατότη-
τες τὰ παιδιὰ καὶ τὰ κορίτσια,
κάτω ἀπὸ τὴν δημιουργικὴ κα-
θοδήγησι τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τὴν
πνοὴ τοῦ Ἀρχηγού, νά γίνουν
πραγματικοὶ Ἕλληνες καὶ Ἑλ-
νίδες, ὅπως τὰ θέλησε ὁ Ἰωάν-
νης Μεταξάς.

κειὰ ἀνάπαυσι ὕστερα ἀπὸ τοὺς κό-
πους τῆς πολυύγρανης ἐκστρατείας.

Καὶ τώρα ὅλοι μαζί σκύβουν στὸ
χῶμα κι' ἐπικαλοῦνται τὴ σκιά τοῦ
σκοτωμένου καὶ τοὺς χθόνιους θεούς.
Ἡ σκηνὴ τούτη εἶναι μιὰ φοβερὴ με-
γαλοπρέπεια καὶ προξενεῖ ἕνα μυστικὸ
τρόμο στὴν ψυχὴ τῶν θεατῶν.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Πατέρα μου, σὲ κράζω.
Ἐλα βοηθός σὲ κείνους π' ἀγαπᾷς.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Κι' ἐγὼ στὰ δάκρυα βουτηγμένη
σοῦ ξανακράζω, ἔλα πατέρα!

ΧΟΡΟΣ

Μὲ μιὰ φωνὴ κι' ὅλες μαζί ἐδῶ πέρα
ἀκούσε πού σὲ κράζουμε κι' ἔλα στὸ φῶς.
Στάσου μαζί μὲς σὺμμαχος
κι' ἀντίκρου στούς ὀχτροὺς ὀχτρος.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Θεοί! Ε. Ε. Θεοί! κάμετε δίκια κρίσι.
(Ἀκολουθεῖ)

Μ. Ἀναστασίου

ΣΚΕΥΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Μὲ χαρὰ ὅλη ἡ Μακεδονία, μὰ θά
μποροῦσα νά πῶ ὅλη ἡ Ἑλλάδα, ἐ-
πανηγύρισε τὴν Ἱδρυσι τοῦ Βασιλικοῦ
Θεάτρου στὴ Θεσσαλονικὴ, ὅχι μόνο
γιατὶ ὁ Ἕλληνας ἀπὸ τὴν καταγῶγὴ καὶ
τὸν πολιτισμὸ τοῦ ἔχει μιὰ ἰδιαίτερη
ἀγάπῃ πρὸς τὸ θέατρο. Ἡ Μακεδονία,
ὁ χθεσινὸς αὐτὸς ἀλύτρωτος Ἕλληνας,
γνωρίζει πολὺ καλά ποῖο ρόλο
ἐθνικὸ ἔπαιξε τὸ θέατρο στὰ μέρη πού
ἐκάλυπτε ἡ ξένη κυριαρχία, ποῖον
γαλθανισμὸ ἀποτελοῦσε γιὰ τὰ πλῆ-
θη ἡ ἐμφάνισις τῆς φουστανέλλας, τὸ
ἀκουσμα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας, τὰ
πατριωτικὰ ἔργα πού κατῳρῶσαν νά
δίνουν οἱ διάφοροι ἑλληνικοὶ θιάσοι
πού διέσχιζαν τὴν Ἑλληνικὴ Χερσό-
νησο καὶ τὴν Ἀνατολή. Δὲν τὸ ξέρου-
ν πολλοί, μὰ θάταν ἡ περισσότερον ἐν-
διαφέρουσα ἱστορία, μιὰ ἱστορία γεμά-
τη δραματικότητά, αὐτὴ πού θά μᾶς
ἐλεγε τὴ δρᾶσι καὶ τίς περιπέτειες τῶν
ἐλληνικῶν θιάσων, ἀπὸ τίς ὁποῖες ὁ-
μως κατῳρῶσαν πάντα νά βγαίνουν
καὶ πάντα νά συνεχίζον με ἐνθουσια-
σμὸ τὸ πατριωτικὸ τους ἔργο.

Εἶναι δύσκολο βέβαια σ' ἕναν πού
γεννήθηκε ἐλεύθερος νά καταλάβῃ
ποιά ἀισθήματα ἐνοῦσαν οἱ Ἕλληνες
ὅταν ἐθελῶν, ὅτι συνιστοῦσε τὰ σύμ-
βολα τῆς φυλῆς καὶ ἀκούαν καὶ ἐξη-
γοῦσαν στὴ διαίθεσί τοις τὰ ὑπονο-
ούμενα τοῦ ἔργου, ἡ τὸ βαθύτερο πα-
τριωτικὸ νόημα τοῦ ἀκινδύνου, φαινο-
μενικά, ἔργου. Εἶναι δύσκολο νά νοιώ-
σῃ, ὅτι ἐτρικύμιζε τὴν καρδιά τοῦ ὁ-
ποδούλου Ἕλληνας, ὁ ἀντικρύς τὰ ὁ-
ράματα πού ἐφλόγιζαν τὸν ὀρίζοντά
του, ὅταν μάλιστα κατῳρῶσαν νά κά-
νῃ καὶ τοὺς ξένους κοινωνοὺς τῶν αἰ-
σθημάτων του.

Μιὰ τέτοια ἀφορμὴ ὑπερφηφείας
καὶ συγκινήσεως ἐδόθη στοὺς Ἕλλη-
νας τῆς Σμύρνης, πού εἶχαν ἐπιβάλῃ
τὴ γλώσσά τους σ' ὅλους τοὺς σκλα-
βικοὺς λαούς, σὲ τέτοιο σημεῖο πού, στὰ
πολλότερα ἴδια χρόνια, νάχουν οἱ κα-
θολικοὶ Λεβαντῖνοι τὰ θεοσκευτικά
τοὺς βιβλία τυπωμένα στὴ λατινικὴ μὲν
γλώσσα, μὲ ἑλληνικοὺς ὅμως χαρα-
κτήρας καὶ δυὸ ἐκπρόσωποι ξένων φυ-
λῶν νά μιλοῦν ἑλληνικά, γιὰ νά συνεν-
νοηθοῦν μεταξύ τους.

Στὴ Σμύρνη λοιπὸν αὐτὴ ἐπαίχθη
κάποτε «Ὁ ἀγαπητικὸς τῆς βοσκοπού-
λας» ἀπὸ Ἑβραίους ἐρασιτέχνες, με-
ταφρασμένους στὴν ἑβραϊοσπανικὴ, μὲ
φουστανέλλες καὶ γκλίτσες. Μόνο πού
κατὰ τὴ διάρκειά τῆς παραστάσεως —
ἦταν κατὰ τὸν πόλεμο 1914-1918 — ἡ
λογγοκρίσια, πού ἐπέτρεψε τὸ ἀνέθα-
σμα χωρὶς νάχη ὅς' ὄν τῆς τὰ κο-
στούμια, μόλις ἔμαθε ὅτι οἱ Ἑβραῖοι
ἐρασιτέχνες φοροῦσαν φουστανέλλες,
διέταξε νά τίς βγάλουν. Καὶ ἔτσι ὁ
μπάρμπα-Χρόνης, πού ἐνφανίσθη, κα-
νονικῶς, στὴν πρώτη πράξι μὲ φουστα-
νέλλα, ἐνεφανίσθη στίς ἄλλες μὲ φρά-
κο, ὅπως ἄλλως τε καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι
πού ἐπαίρναν μέρος στὸ ἔργο.

Ὅπως ὁποτε, αὐτὸ ἦταν καὶ τὸ τε-
λευταῖο ἔργο πού ἔδωσαν οἱ ἑβραϊκοὶ
ἐρασιτέχνικοι θιάσοι. Οἱ περιπέτειες
θέλουν ψυχὴ καὶ πρὸ παντὸς πίστι, πού

εἶχε ὁ Ἕλληνας ἡθοποιὸς καὶ ὁ Ἕλληνας
ἀκροατής, ὅταν ὁ ἕνας ἔπαιζε καὶ ὁ
ἄλλος ἀκούγε τὸν «Ἀγαπητικὸ τῆς βο-
σκοπούλας».

Καίτι ἀνάλογο συνέβη καὶ στὴ Ζά-
κυνθο λίγον καιρὸ πρὸ τῆς ἐνώσεως.
Παίζονταν τότε ἀπὸ τὸν θίασο Ταβου-
λάρη τὸ ἔργο τοῦ Δημητρίου Γουζέλη
«Ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ Φιντίου καὶ τοῦ
Δάμωνος» ἢ «Διονύσιος ὁ Τύραννος τῶν
Συρακουσῶν», δρᾶμα πατριωτικόν, τὸ
ὅποιον ὁ ἴδιος ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἐγα-
ρακτήριζε ἔτσι σὲ δυὸ στίχους ὅταν τὸ
τύπωσε:

«Πιστὴ φίλια καὶ καλὴ ἀνδρὰς ἀ-
(θανατίζει,
τὸ δὲ φρονεῖν τυραννικῶς, κάκι-
(στα ἀπαθροπίζει».

Ὅπως συνηθίζονταν, ἡ ὀρχήστρα ἐ-
παίξε πρὶν ἀπὸ τὴν ἐναρξὶ τοῦ ἔργου
τὸν ἀγγλικὸ ἐθνικὸ ὕμνο, πράγμα πού
ἔδωσε ἀφορμὴ σὲ συγκινητικὴς πατρι-
ωτικὲς ἐκδηλώσεις. Οἱ ἀκροαταὶ ἀρ-
χίζαν νά φωνάζουν: «Τὸ γρακὸ! Τὸ
γρακὸ!», δηλαδὴ «Τὸν ἑλληνικόν, τὸν
ἑλληνικόν ὕμνο». Καὶ ἐπειδὴ ἡ φωνὴ
λαοῦ εἶναι φωνὴ Κυρίου, ἡ ὀρχήστρα
ἔπαιξε τὸν ἑλληνικὸ ὕμνο, ἐνῶ τὰ πλῆ-
θη δρᾶσι ἐξητωκραύγαζαν ὕπερ τῆς ἐ-
νώσεως. Χρειάζεται νά προστεθῇ ὅτι
τὴν ἐπομένη διατάχθη τὸ κλείσιμο τοῦ
θεάτρου; Θά ἐπερίττειε. Εἶναι αὐτο-
νόητο. Τὸ ἐπεισόδιον ὅμως αὐτὸ ἦταν
ἀρκετὸ γιὰ τὸ ρόλο τοῦ θεάτρου στὴν
ἀποκατάστασι τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Εἶναι
ἐξ ἄλλου χαρακτηριστικὸν ὅτι στὰ
πρῶτα βήματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ σὲ τὸν
18ον αἰῶνα πρὸς τὴν ὀργάνωσι τοῦ ἀ-
γῶνος γιὰ τὴν ἐλευθερίαν, ἀνιχνεύουμε
καὶ τὰ πρῶτα βήματα τοῦ νεοελληνι-
κοῦ θεάτρου, πού ἔχει μαρφή στενὰ
πατριωτικὴ. Τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀξιοση-
μείωτο, γιατί τὴν ἐποχὴ ἐκείνη οἱ πε-
ρισσότεροι λαοὶ τῆς Βαλκανικῆς δὲν εἶ-
χαν ἀκόμη φυλετικὴ συνείδησι, πού τοὺς
τὴν ἐνέπνευσεν, ὅπως θ' ἀναγνωρίσῃ
μιὰ μέρα ἡ ἱστορία, ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρ-
θόδοξος Ἐκκλησία. Στὸ Βουκουρέστι,
στὸ Ἰάσιο, στὴν Ὀδησσὸ ἐδίδοντο ἐ-
ρασιτεχνικὲς ἑλληνικὲς παραστάσεις
μὲ ἔργα πού ἔκαναν τὸ ἀκροατήριον νά
κλαίῃ ἀπὸ πατριωτικὸ ἐνθουσιασμὸ
καὶ ἀπὸ πόνο γιὰ τὸ κατάντημα τοῦ
Ἑλληνισμοῦ. Καὶ εἶναι πλέον ἡ χαρα-
κτηριστικὸν τὸ γεγονός ὅτι σὲ τὸ Δρα-
γατσάνι κι' ἄλλοι ἐπολέμουν στὴν
πρῶτῃ γραμμῇ οἱ νέοι πού ἀποτελοῦ-
σαν τοὺς ἐρασιτεχνικοὺς θιάσους τῆς
Μολδοβλαχίας καὶ τῆς Ρωσίας. Εἶ-
ναι ἀκόμη χαρακτηριστικὸν ὅτι στὰ μέ-
ρη ἀκριβῶς πού ἔδρασαν ἡ Φιλικὴ Ἐ-
ταιρεία κι' ἐθεμελίωσε τὸ ἔργο τῆς
στὴν ἀρχή, ἐκεῖ καὶ παρουσιάζεται νά
δρᾷ καὶ νά κινῆται τὸ νεοελληνικὸ θέ-
ατρο στίς πρώτες τοῦ προσπάθειες.

Θά μπορούσα ν' ἀναφέρω ἀπειρα
ἄλλα, πού θ' ἀποδείκνυν τὸ ρόλο τοῦ
θεάτρου στὴν ἀνάπλασι τοῦ Ἑλλη-
νισμοῦ. Τὰ Ἑλληνόπουλα δὲ ἀρκεθοῦν
σ' αὐτὰ τὰ λίγα καὶ ἂς χαροῦν με ὅ-
λους ὅτι τὸ θέατρο συνεχίζει τὸ δρό-
μο του, τὸν καθαρὸς ἑλληνικόν, φωτει-
νὸ καὶ ὡραῖον.

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

22.

(Συνέχεια)

— Νά δώσουν οι θεοί, του είπε ο γέρο στρατηγός ο Παρμενίων, να εκτελέσης εσύ τους σκοπούς του πατέρα σου.

Ο 'Αλέξανδρος σήκωσε ψηλά το κεφάλι.

— Ο πατέρας μου, είπε, ήθελε μονάχα να λευτερώσει τους Έλληνες που ήταν κάτω από τον περσικό ζυγό· να κυριέψει την Μικράν 'Ασία. 'Εμένα ο σκοπός αυτός δέ με φτάνει. Θέλω να μπω ως τα βάθη της 'Ασίας και να λευτερώσω όχι μονάχα τους Έλληνες, παρά και τους ίδιους τους βαρβάρους. Κατάλαβες τώρα, στρατηγέ μου, ποιά η διαφορά 'Αλεξάνδρου και Φίλιππου;

Ο γέρο στρατηγός δέ μίλησε. Μά η γενναία καρδιά του τρόμαξε. «Μονάχα θεός μπορεί να εκτελέσει ένα τέτοιο μεγάλο σκοπό!» συλλογίστηκε.

Κι' ο 'Αντίπατρος, που ως τώρα δέ μιλούσε, κοίταζε τον 'Αλέξανδρο.

— Και με τί στρατό; ρώτησε.

— Με όλους τους Έλληνες που θα μαζέψω, είπε ο 'Αλέξανδρος.

— Πόσους τους υπολογίζεις; Γιατί πρέπει νάχης στο νου σου πως είσαι αναγκασμένος ν' αφήσης και στη Μακεδονία στρατό για να προστατεύη το θρόνο σου.

— Τριάντα, σαράντα χιλιάδες, αποκρίθηκε ο 'Αλέξανδρος.

— Και πόσους ανθρώπους μπορεί να στρατολογήση ο Μεγάλος βασιλιάς της Περσίας, ξέρεις;

— Έκατομύρια, αποκρίθηκε ο 'Αλέξανδρος.

— Λοιπόν;

Ο 'Αλέξανδρος γέλασε.

— Όλα αυτά, που λές, φρόνιμε, γενναίε στρατηγέ μου, είναι σωστά. 'Αν ρωτούσα μονάχα τη λογική, ποτέ δέ θα επιχειρούσα ένα τέτοιο πόλεμο. Μά δεν την ρωτώ.

— Τί ρωτάς λοιπόν;

— Την ψυχή μου, αποκρίθηκε ο 'Αλέξανδρος και πιά δέ μίλησε.

«Είναι τρέλλα, τρέλλα σωστή!» συλλογίστηκε ο 'Αντίπατρος.

«Είναι τρέλλα, τρέλλα σωστή!» συλλογίστηκε κι' ο Παρμενίων.

Μά ο 'Αλέξανδρος πίστευε κι' ήξερε πως η πίστι κάνει θάματα.

«Θά νικήσω, συλλογίζονταν, θά νικήσω, γιατί έχω πίστι!».

Κεφ. 34.

Ετοιμασίες μεγάλες, κάθε μέρα έφταναν καινούργιοι νεοσύλλεκτοι απ' όλες τις επαρχίες. Οι βάρβαροι έτρεχαν κι' αυτοί να καταταχθούν.

Οι Θράκες είχαν άρχηγό τους το Σιτάληκ, που τον είδαμε να πολεμά κι' αυτός να καθάλληση τον Βουκεφάλα. Μιά άλλη φυλή, οι 'Αγριάνες,

έστειλαν φοβερούς κονταρομάχους. Έστειλαν πολλές ελληνικές πόλεις στρατό, οι 'Αθηναίοι στόλο, ή Θεσσαλονίκη τους καλύτερους της καθαλλάρηδες, απ' την Κρήτη έφτασαν οι περίφημοι τοξότες της με άρχηγό τους έναν άληθινό γίγαντα με κατσαρά μαύρα γένεια, τον Κλέαρχο.

Στά χρυσωρυχεία του Παγγαίου οι εργάτες βαθιά στη γη έσκαδαν κι' έβγαζαν το πολύτιμο μέταλλο. Ο 'Αλέξανδρος έστειλε χιλιάδες κι' άλλους εργάτες.

— Μιά τέτοια έκστρατεία, έλεγε, θέλει πολύ χρυσάφι!

— Θές νάρθης και σύ μαζί μου; ρώτησε ο 'Αλέξανδρος μία μέρα το Στέφανο.

Τά μάτια του φίλου μας ελαψαν.

— Θέλω! αποκρίθηκε.

— Σκέψου τους κινύνους· μπορεί να μη γυρίσουμε ποτέ πίσω στην πατρίδα.

— 'Ας μη γυρίσουμε, είπε ο Στέφανος.

— Μπορεί να μη δής ποτέ τους γονείς σου, επέμεινε ο 'Αλέξανδρος, για να δοκιμάση το Στέφανο. Δεν αγαπάς εσύ τον πατέρα σου και τη μητέρα σου;

— Τους αγαπώ... τους αγαπώ... ψιθύρισε ο Στέφανος και τά μάτια του γέμισαν δάκρυα. Τους αγαπώ, μά πατέρα!

Ο 'Αλέξανδρος άπλωσε το χέρι και χάϊψε τα μαλλιά του Στέφανου.

— Πόσων χρονών είσαι; τον ρώτησε.

— Κοντεύω πιά δεκαπέντε.

— 'Α, είσαι άντρας πιά! ανεφώνησε ο 'Αλέξανδρος γελώντας. Θά σε πάρω μαζί μου!

Η καρδιά του Στέφανου χόρεψε από τη χαρά της.

Πήγαινε στο καλό, του είπε ο Καλλισθένης.

— Εύχαριστώ, βασιλιά μου! είπε.

— Την έρχόμενη άνοιξη φεύγουμε. Έτοιμάσου! είπε και πρόσταξε να του φέρουν το Βουκεφάλα, να πάη να επιθεωρήση στά καραβοστάσια το στόλο του.

Ο Στέφανος έτρεξε να βρñ τους δυο αγαπημένους φίλους του: το Λεωνίδα και τον Έρμόλαο. Είχε πλακώσει πιά ο χειμώνας, έκανε κρύο. Ο Στέφανος πήγαινε γρήγορα, έφτασε στο σπίτι του Λεωνίδα, χτύπησε. Ο Λεωνίδας πρόδωσε. Μόλις είδε το Στέφανο φώναξε:

— Τι τρέχει; Λάμπει το πρόσωπό σου!

— Φεύγω!

— Φεύγεις; Για ποῦ;

— Με τον 'Αλέξανδρο.

— Πότε;

— Την άνοιξη. Την έρχόμενη άνοιξη.

Ο Λεωνίδας σώπασε. Πόσο θάθελε κι' αυτός να φύγη μαζί του! Νά πάρουν και τον Έρμόλαο, να μη χωρίσουν.

Έπιασε το Στέφανο από το μπράτσο:

— Στέφανε, είπε, θέλω νάρθω κι' εγώ. Νά πάρουμε και τον Έρμόλαο. Νά μη χωρίσουμε.

Η φωνή του ήταν συγκινημένη. Το σιδερένιο αυτό άθλητικό σώμα είχε μία πολύ τρυφερή καρδιά.

Ο Στέφανος γέλασε:

— Μά ίσια-ίσια γι' αυτό ήρθα να σε δώ. Νά φύγουμε κι' οι τρεις μαζί. Έγώ θά μιλήσω στο βασιλιά.

Ο Λεωνίδας πήδηξε από τη χαρά του.

— Εύχαριστώ, Στέφανε, είπε, εύχαριστώ. Τρέχω άμέσως να βρώ τον Έρμόλαο.

— Πήγαινε, είπε κουνώντας το κεφάλι του ο Στέφανος, μά φοβούμαι πως δέ θά βελήση νάρθη.

— Γιατί;

— Ποῦ ν' αφήση αυτός το δάσκαλό του. Μαθαίνω πως έγινε μαθητής του Καλλισθένη και μέρα νύχτα βρίσκεται μαζί του. Θά τον μάθη φιλοσοφία και κρασοπότι. Η μύτη του κιάλας, μου λέν, άρχισε και κοκκινίζει.

Ο Λεωνίδας γέλασε.

— Καλά, είπε, θά δοῦμε. Τώρα φεύγω· γειά σου!

— Γειά σου, Λεωνίδα.

Ο Στέφανος έξακολούθησε το δρόμο του εύχαριστημένος, γιατί μοιράστηκε με τους φίλους του τη χαρά του.

— Ε, έ, ποῦ πάς; άκούστηκε ξαφνικά πίσω του μία περιπαιχτική φωνή. Κατευόδιο κι' άγέρας στά πανιά σου!

Ο Στέφανος στράφηκε. Από μία ταβέρνα πρόβαινε ο παλιός του γνώριμος, ο παχὺς κουρελιασμένος φιλόσοφος Καλλισθένης.

— Βιάζουμα, είπε ο Στέφανος κι'

—Ἐχεις λάθος, Κλεῖτε, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος. Ἐχεις λάθος. Δὲν πηγάζει

— Ίσως, παρατήρησε ὁ Ἀλέξανδρος
καὶ χαμογέλασε, ἴσως, γιατί πρώτη
φορὰ ἕνας στρατηγὸς φεύγει νὰ κατα-

ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ

ΕΙΝΑΙ αναμφισβήτητο πως η ένταξη κατάκτησης της Κρήτης είχε εδωγική επίδραση πάνω στην εξέλιξη των γραμμάτων, και γενικά στην Κρητική λογοτεχνία. Γιατί ξέρει τους Κρητικούς σε έπαση άδικοση με το Ιταλικό στοιχείο και μετ'εφερί στην Κρήτη αυτούσιες όλες τις ιδέες και την πνευματική ανάπτυξη των λαών της Δύσεως. Έτσι, όλες οι καινούργιες πνευματικές τάσεις, το πρώτο ζήτημα απ' τον μεσαιωνικό λησάργο, οι νέες ιδέες του ανθρωπισμού μετεδόθηκαν άμεσως σχεδόν στο νησί, αφομοιώθηκαν με το ελληνικό πνεύμα και δημιουργήσαν στην Κρήτη μία πνευματική παραγωγή πλούσια σε περιχόμενο και με αξιώσεις συγκρίσιμες με τα γαλλικά και γερμανικά της εποχής.

Ένα απ' τα περιφημότερα έργα που γεννήθηκαν κάτω απ' την Ιταλική αυτή επίδραση είναι και ο «Ερωτόκριτος» του Βιντσέντζου Κορνάρου.

Το έργο αυτό, πραγματικός κολοσσός, συζητήθηκε, σχολιάστηκε και θαυμασθηκε από όλους τους κορυφαίους επιστήμονες της Δύσεως και χαρακτηριστικότερα σαν ένα από τα άριστουργήματα της νεώτερης ελληνικής λογοτεχνίας. Είναι η πρώτη μεγάλη έποικη στη νέα ελληνική γλώσσα. Γραμμένο σε πολιτικούς 15 συλλαβούς, με δημοκρατική αφογή, με ύφος ρωμαλέο, φεγγοδολάνη από παύση κι' απ' ό,τι η καρδιά του ανθρώπου έχει αιώσιο και ακατάλυτο.

Η υπόθεση του είναι αυτή: Σε πολύ παλιά χρόνια, ήταν βασιλιάς της Αθήνας ο Ηρακλής, που είχε για γυναίκα του την Αρτεμι και κόρη του την όμορφη Αρετούσα.

Ο βασιλιάς αυτός είχε για σύμβουλό του και έμπιστό του, σαν πρωθυπουργό του να ποδύει, τον Πολύδωρο, που είχε κι' αυτός ένα γυιό, τον Ερωτόκριτο.

Ο Ερωτόκριτος, σά γυιός πολυταπεινός που ήταν, πήγαγε ταχτικά στο Παλάτι. Εκεί έβλεπε την Αρετούσα όλο να μεγαλώνει και να γίνεται όμορφότερη και...

«Αγάλλει αγάλλει ο' έρωτάς και πόθος έκιν' υντο, πείραξη είχε λογισμοί, κι' ούδ' έρωτ' ιούδ' αϊμόντος».

Η αγάπη της Αρετούσας για τον Ερωτόκριτο, που είχε τότε μόλις πέντε χρονών, ήταν τόσο δυνατή, ώστε ο βασιλιάς Ηρακλής, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

Μια φορά, όταν ο βασιλιάς Ηρακλής, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

«Και δίχως να τότε θωρή, με τὰ τραγούδια αυτίνα ή άγσθη έμπερδύνετο κι' εἰς πείθυμιον έλκισσε».

Τα τραγούδια όμως αυτά τάκουσε κι' ο βασιλιάς και περιέργως ν' ανακάλυψε την τούτη του γλυκόλαλου τραγουδίστη, κατέβη από το παλάτι και τον πήρε στην ιδία, με την ελπίδα πως στο γάμο του Ερωτόκριτου και της Αρετούσας, θα τον ανεγνώριζε.

Γίνεται πραγματικά το γλέντι αυτό, μα ο Ερωτόκριτος, νουθετώντας την πατέρα, δει τραγουδάει.

Σάν είδε ο βασιλιάς πως το σχέδιό του δεν πέτυχε, αποφασίζει να πάρη μετρά δραστητικά.

Την ίδια νύχτα σωστή μοχη γίνεται κάτω απ' τα παραθύρα της Αρετούσας.

Ο Ερωτόκριτος αγωνίζεται με τον φίλο του Πολύδωρο και καταφέρνει να ξεφύγουν αφού σκότωσαν άρκετικούς απ' τους άσπιδόχους του Ηρακλή. Αυτά φόβισε τον Ερωτόκριτο κι' ο Πολύδωρος τον συμβουλεύει να φύγη μακριά.

Πραγματικά κατορθώνει να τον πείση, κι' ο Ερωτόκριτος μία μέρα φεύγει για τη Χαλκίδα.

Απ' την άλλη μεριά η Αρετούσα, που δεν άκουσε από την Αρετούσα, αποφασίζει να πάει στην Αθήνα, να τον βρει και να τον παντρευτεί. Εκείνη την εποχή, ο βασιλιάς Ηρακλής, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

Μια φορά, όταν ο βασιλιάς Ηρακλής, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

Σαφηνά ο Πιζούτρατος, ο πατέρας του

Ερωτόκριτου, άρρωσταίνει κι' η Αρετή, η γυναίκα του βασιλιά, θωρεί άποχρώσει της να τον έπισκεψη μαζί με την Αρετούσα.

Εκεί η μητέρα του Ερωτόκριτου, για να ευχαριστήσει περισσότερο τους ύψηλους της έπισκέπτες, τους γυρίζει ο' άλλο το αρχοντικό της. Γυρίζουν όλα τα δωμάτια, τον μεγάλο κήπο και φτάνουν ο' ένα περιπτερό που ήταν το διαμέρισμα του Ερωτόκριτου. Της μπαίνει κι' εκεί, η Αρετούσα, η γυναίκα της, όταν έφτασε, της είχε αφήσει παραγγελία να μην μνη ποτέ κανένας. Η Αρετούσα βρήκε μια μουσική καμαρά κι' από την περιέργεια να μάθη τι είναι, κατέβη μέσα ξεφύγει την προαγωγή της μητέρας της και καταφέρνει ν' άσκηση την ποίηση. Ένα νύχτα χροιά του κρητιστή, ο βασιλιάς Ηρακλής, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

Ο Ερωτόκριτος, μαθαίνοντας στην ζήτητά της άρρώστιας του πατέρα του, γυρίζει πίσω. Εκκλησίου όμως ανακαλύπτει πως τα τραγούδια κι' η ζωγραφία λείπουν. Ρωτάει τη μητέρα του και κείνη δεν του κρύβει πως η βασιλοπούλα μπήκε στο δωμάτιό του. Τότε κείνος, τρομοκρατημένος μήπως κι' ο βασιλιάς έμαθε τίποτα, κάνει τον άρρωστο και στέλνει τον Πολύδωρο στο Παλάτι για να μάθη τι συνέβαινε. Ο Πολύδωρος πήγε στο Παλάτι, έμαθε βέβαια πως ο βασιλιάς δεν είχε ιδέα, κι' άκουσε όμως πως η Αρετούσα άσπασε τον Ερωτόκριτο. Αυτό φυσικά δεν τον έπείσε, ο βασιλιάς, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

Μια φορά, όταν ο βασιλιάς Ηρακλής, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

Ο Ερωτόκριτος, σά γυιός πολυταπεινός που ήταν, πήγαγε ταχτικά στο Παλάτι. Εκεί έβλεπε την Αρετούσα όλο να μεγαλώνει και να γίνεται όμορφότερη και...

«Αγάλλει αγάλλει ο' έρωτάς και πόθος έκιν' υντο, πείραξη είχε λογισμοί, κι' ούδ' έρωτ' ιούδ' αϊμόντος».

Η αγάπη της Αρετούσας για τον Ερωτόκριτο, που είχε τότε μόλις πέντε χρονών, ήταν τόσο δυνατή, ώστε ο βασιλιάς Ηρακλής, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

Μια φορά, όταν ο βασιλιάς Ηρακλής, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

«Και δίχως να τότε θωρή, με τὰ τραγούδια αυτίνα ή άγσθη έμπερδύνετο κι' εἰς πείθυμιον έλκισσε».

Τα τραγούδια όμως αυτά τάκουσε κι' ο βασιλιάς και περιέργως ν' ανακάλυψε την τούτη του γλυκόλαλου τραγουδίστη, κατέβη από το παλάτι και τον πήρε στην ιδία, με την ελπίδα πως στο γάμο του Ερωτόκριτου και της Αρετούσας, θα τον ανεγνώριζε.

Γίνεται πραγματικά το γλέντι αυτό, μα ο Ερωτόκριτος, νουθετώντας την πατέρα, δει τραγουδάει.

Σάν είδε ο βασιλιάς πως το σχέδιό του δεν πέτυχε, αποφασίζει να πάρη μετρά δραστητικά.

Την ίδια νύχτα σωστή μοχη γίνεται κάτω απ' τα παραθύρα της Αρετούσας.

Ο Ερωτόκριτος αγωνίζεται με τον φίλο του Πολύδωρο και καταφέρνει να ξεφύγουν αφού σκότωσαν άρκετικούς απ' τους άσπιδόχους του Ηρακλή. Αυτά φόβισε τον Ερωτόκριτο κι' ο Πολύδωρος τον συμβουλεύει να φύγη μακριά.

Πραγματικά κατορθώνει να τον πείση, κι' ο Ερωτόκριτος μία μέρα φεύγει για τη Χαλκίδα.

Απ' την άλλη μεριά η Αρετούσα, που δεν άκουσε από την Αρετούσα, αποφασίζει να πάει στην Αθήνα, να τον βρει και να τον παντρευτεί. Εκείνη την εποχή, ο βασιλιάς Ηρακλής, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

Μια φορά, όταν ο βασιλιάς Ηρακλής, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

Σαφηνά ο Πιζούτρατος, ο πατέρας του

Ερωτόκριτου, άρρωσταίνει κι' η Αρετή, η γυναίκα του βασιλιά, θωρεί άποχρώσει της να τον έπισκεψη μαζί με την Αρετούσα.

Εκεί η μητέρα του Ερωτόκριτου, για να ευχαριστήσει περισσότερο τους ύψηλους της έπισκέπτες, τους γυρίζει ο' άλλο το αρχοντικό της. Γυρίζουν όλα τα δωμάτια, τον μεγάλο κήπο και φτάνουν ο' ένα περιπτερό που ήταν το διαμέρισμα του Ερωτόκριτου. Της μπαίνει κι' εκεί, η Αρετούσα, η γυναίκα της, όταν έφτασε, της είχε αφήσει παραγγελία να μην μνη ποτέ κανένας. Η Αρετούσα βρήκε μια μουσική καμαρά κι' από την περιέργεια να μάθη τι είναι, κατέβη μέσα ξεφύγει την προαγωγή της μητέρας της και καταφέρνει ν' άσκηση την ποίηση. Ένα νύχτα χροιά του κρητιστή, ο βασιλιάς Ηρακλής, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

Ο Ερωτόκριτος, μαθαίνοντας στην ζήτητά της άρρώστιας του πατέρα του, γυρίζει πίσω. Εκκλησίου όμως ανακαλύπτει πως τα τραγούδια κι' η ζωγραφία λείπουν. Ρωτάει τη μητέρα του και κείνη δεν του κρύβει πως η βασιλοπούλα μπήκε στο δωμάτιό του. Τότε κείνος, τρομοκρατημένος μήπως κι' ο βασιλιάς έμαθε τίποτα, κάνει τον άρρωστο και στέλνει τον Πολύδωρο στο Παλάτι για να μάθη τι συνέβαινε. Ο Πολύδωρος πήγε στο Παλάτι, έμαθε βέβαια πως ο βασιλιάς δεν είχε ιδέα, κι' άκουσε όμως πως η Αρετούσα άσπασε τον Ερωτόκριτο. Αυτό φυσικά δεν τον έπείσε, ο βασιλιάς, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

Μια φορά, όταν ο βασιλιάς Ηρακλής, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

Ο Ερωτόκριτος, σά γυιός πολυταπεινός που ήταν, πήγαγε ταχτικά στο Παλάτι. Εκεί έβλεπε την Αρετούσα όλο να μεγαλώνει και να γίνεται όμορφότερη και...

«Αγάλλει αγάλλει ο' έρωτάς και πόθος έκιν' υντο, πείραξη είχε λογισμοί, κι' ούδ' έρωτ' ιούδ' αϊμόντος».

Η αγάπη της Αρετούσας για τον Ερωτόκριτο, που είχε τότε μόλις πέντε χρονών, ήταν τόσο δυνατή, ώστε ο βασιλιάς Ηρακλής, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

Ο Ερωτόκριτος, σά γυιός πολυταπεινός που ήταν, πήγαγε ταχτικά στο Παλάτι. Εκεί έβλεπε την Αρετούσα όλο να μεγαλώνει και να γίνεται όμορφότερη και...

«Αγάλλει αγάλλει ο' έρωτάς και πόθος έκιν' υντο, πείραξη είχε λογισμοί, κι' ούδ' έρωτ' ιούδ' αϊμόντος».

Η αγάπη της Αρετούσας για τον Ερωτόκριτο, που είχε τότε μόλις πέντε χρονών, ήταν τόσο δυνατή, ώστε ο βασιλιάς Ηρακλής, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

Μια φορά, όταν ο βασιλιάς Ηρακλής, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

Ο Ερωτόκριτος, σά γυιός πολυταπεινός που ήταν, πήγαγε ταχτικά στο Παλάτι. Εκεί έβλεπε την Αρετούσα όλο να μεγαλώνει και να γίνεται όμορφότερη και...

«Αγάλλει αγάλλει ο' έρωτάς και πόθος έκιν' υντο, πείραξη είχε λογισμοί, κι' ούδ' έρωτ' ιούδ' αϊμόντος».

Η αγάπη της Αρετούσας για τον Ερωτόκριτο, που είχε τότε μόλις πέντε χρονών, ήταν τόσο δυνατή, ώστε ο βασιλιάς Ηρακλής, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

Ο Ερωτόκριτος, σά γυιός πολυταπεινός που ήταν, πήγαγε ταχτικά στο Παλάτι. Εκεί έβλεπε την Αρετούσα όλο να μεγαλώνει και να γίνεται όμορφότερη και...

«Αγάλλει αγάλλει ο' έρωτάς και πόθος έκιν' υντο, πείραξη είχε λογισμοί, κι' ούδ' έρωτ' ιούδ' αϊμόντος».

Η αγάπη της Αρετούσας για τον Ερωτόκριτο, που είχε τότε μόλις πέντε χρονών, ήταν τόσο δυνατή, ώστε ο βασιλιάς Ηρακλής, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

Ο Ερωτόκριτος, σά γυιός πολυταπεινός που ήταν, πήγαγε ταχτικά στο Παλάτι. Εκεί έβλεπε την Αρετούσα όλο να μεγαλώνει και να γίνεται όμορφότερη και...

«Αγάλλει αγάλλει ο' έρωτάς και πόθος έκιν' υντο, πείραξη είχε λογισμοί, κι' ούδ' έρωτ' ιούδ' αϊμόντος».

Η αγάπη της Αρετούσας για τον Ερωτόκριτο, που είχε τότε μόλις πέντε χρονών, ήταν τόσο δυνατή, ώστε ο βασιλιάς Ηρακλής, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

Ο Ερωτόκριτος, σά γυιός πολυταπεινός που ήταν, πήγαγε ταχτικά στο Παλάτι. Εκεί έβλεπε την Αρετούσα όλο να μεγαλώνει και να γίνεται όμορφότερη και...

«Αγάλλει αγάλλει ο' έρωτάς και πόθος έκιν' υντο, πείραξη είχε λογισμοί, κι' ούδ' έρωτ' ιούδ' αϊμόντος».

Η αγάπη της Αρετούσας για τον Ερωτόκριτο, που είχε τότε μόλις πέντε χρονών, ήταν τόσο δυνατή, ώστε ο βασιλιάς Ηρακλής, που είχε τότε δέκα χρονών, να τον πάρει για γιο και να τον ανακαταστήσει, κρυμμένο λοιπόν το σίδημα αυτό, εύρισκε διέξοδο μόνο σε παθητικά τραγούδια.

Ο Πιστόφορος, εγγυός του Ρονα του Βλαχίου, έγραψε όλα τα εκδοθέντα, με (Μικρογραφία εκ του χειρογρ. του Αλδίνου).

(Ακολουθεί) Γ. Ρ.

Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον διεπέρασε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

[illegible]

Μεγάλα Επιτάφια Εξοχή:

Μαζὺ μὲ ἄλλους δεσφώ-
τες, τὸν πῆραν καὶ κείνον
οἱ Ῥωμαῖοι στοαστῶτες, καὶ
ἐκίνησαν γὰ τὴν κοσμο-
κράτεια. Τὸ ταξίδι τοὺς ὀλ-
ταν φοδερὰ ἐπικίνδυνο. Ὁ-
ἄνεμοι θυροῦσαν ἀγριεμέ-

Καὶ τὴ φυλακὴ διῶκε αὐ-
τὴν ὁ μέγας ἀπόστολος
τὴν ἐχρησιμοποίησε γιὰ τὸν
ὕψιλό καὶ ἱερὸ σκοπὸ τοῦ.
Μέρα καὶ νύχτα τὸν ἐπεσκέ-
πτοντο πολλοὶ αἰθρωνοί,
χριστιανοί, Ἰουδαῖοι καὶ ἐλ-
δωλολάτρες, γιὰ νὰ συζη-

ἰοτε, ὡς ἐπὶ ἐλθὼν καὶ
 πάλι, καὶ δεμένον τὸν πῦ-
 γαν στῆ Ῥώμῃ. Αὐτὴ τῇ φο-
 ρᾷ ἡ φυλακίσις του ἦταν
 πρὸ αὐστηρῆ. Δὲ μπορούσε
 νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν φυλά-
 ξαν, παρὰ μόνον με τοὺς
 ἰατροὺς καὶ τοὺς ἀξιωμα-
 τικοὺς. ὁ Νέρων, ὁ ἀγριος
 καὶ βόταντος ἐκείνος δι-
 κτωρ, ποὺ σκότωσε τὴν
 μητέρα του καὶ τὴν γυναῖκα

«Χο·στοῦ στόμα πέφυκε
τὸ Παύλου στόμα».

1291

ΠΕΡΙΔΙΑΒΑΖΟΝΤΑΣ ΠΛΑΪ ΣΤΟΝ ΑΛΦΕΙΟ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ενός ποταμού δέν αφορά μόνο την οικονομική ζωή του τόπου, απ' όπου περιάει και ποτίζει με τὰ νερά του ή γονιμοποιεί με την λά του. Είναι κι' ένα αισθητικό φαινόμενο, πού δίνει στον τόπο τὸν ιδιαίτερο χαρακτήρα του, την έσωτερικότητά του, την έκφρασί του, αυτή του την ποίησι. Έτσι κι' ο 'Αλφειός πού πρόσφερε στην 'Ηλεία και στο μεγαλύτερο μέρος της 'Αρκαδίας τὸν γονιμοποιὸ πλούτο του. Δέν κατέστησε τὰ μέρη αὐτὰ τὰ πλουσιώτερα, τὰ παραγωγικώτερα και τὰ πολυαθροπότερα τοῦ Μωρητῆ, μά χάρισε σ' αὐτὸν και τὴν ὁμορφιά, τὸ θρόλο, τὴν ποίησι και τὴ λαϊκή παράδοσι. 'Απὸ τοὺς παλαιότερους χρόνους τὰ νερά του περνοῦσαν ἱερὰ σάν ἱαματικά τῆς λέπρας. Κατὰ δὲ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους διατήρησε τὴν ἱερότητά του. 'Ήταν ὁ «Διὶ τὰ μέλιστα φίλος», ἐὼ ἐρατεινότερος τῶν ποταμῶν», ὅπως λέει ὁ Διονύσιος ὁ Περιηγητής. Είναι τὸ ποτάμι, πού ἀνυψώθηκε σὲ θεὸ και λατρεύθηκε μαζί με τὴν 'Αρτεμι σὲς μυστικώτερες κι' ὠραιότερες τοποθεσίες τῆς 'Ελλάδος και παρακάθηκε δίπλα στὸ Δία και τοὺς ἄλλους ἥρωες πάνω στ' αέτωμα τοῦ Ναοῦ τοῦ Δία στὴν 'Ολυμπία. Δέν ὑπάρχει ποιητής, ἀπὸ τὸν 'Ομηρο μέχρι τοῦ 'Ησιόδου κι' ἀπὸ τὸν Πίνδαρο μέχρι τοῦ Εὐριπίδη και τοῦ 'Οδιδίου, πού νά μὴν τραγουδῆσε «τὰ θεῖα ρεῖθρα» τοῦ 'Αλφειοῦ, τὸν «ιερόν ρόον 'Αλφειοῖο», πού νά μὴν ὕμνησε τὰ διάφαινα κι' ὀλόδροσα νερά του, τὰ ἱερὰ ἄλση του, πού δῶθε και κείθε τῆς ρεματιάς του στόλιζαν ἄλλοτε τὴ διαδρομὴ του ἀπὸ τὴν 'Ασσία, πού πηγάζει, μέχρι τὴ θάλασσα τῆς 'Αγουλινίτσας, ὅπου χύνεται.

Γιὰ νὰ χαρῇ κανεὶς ὅλη τὴ θεσπέσια διαδρομὴ τοῦ 'Αλφειοῦ χρειάζεται πολλές μέρες γιὰ νὰ περάσῃ ὅλη τὴν 'Ηλεία, ὅλη τὴν 'Αρκαδία και μέρος τῆς Μεσσηνίας, γιὰ νὰ καταλήξῃ σὲς πηγές του, πού βγαίνουν στὴν κοιλάδα τῆς ὀροσειρᾶς Τσιμπαροῦ στὴν ἀρχαία 'Ασσία, πού βρίσκεται πιδ κάτω ἀπὸ τὴ Μεγαλόπολι και ψηλότερα ἀπὸ τὸ Λεοντάρι. Κυρίως δέν πρόκειται γιὰ μιὰ πηγὴ. Πολλές μικροπηγές σχηματίζουν τὸ χεῖμαρρο τοῦ 'Αλφειοῦ, πού κατόπιν δέχεται τὰ νερά κι' ἄλλων μικροποταμιῶν, ὅπως τοῦ Ξυρίλου, τοῦ 'Ελους, τοῦ Μώλου, τοῦ Θέου, τοῦ Γορτυνίου κι' ἄλλων γιὰ νὰ γίνῃ τελευταία μαζί με τὰ νερά τοῦ Λάδωνα και τοῦ 'Ερύμαινου τὸ πλούσιο και πλατὺ πο-

τάμι, πού ἀρδεύει τὴν κοιλάδα τοῦ 'Αλφειοῦ ἀπὸ τὴν ἑξέτανα μέχρι τῆς 'Αγουλινίτσας. Τόσον οἱ πηγές τοῦ 'Αλφειοῦ, ὅσο και τοῦ Εὐρώτα είναι ἀπὸ τὰ παραδοξότερα φαινόμενα τῆς Πελοποννήσου. Πηγάζουν κι' οἱ δυὸ ἀπὸ τὰ ἴδια σχεδὸν μέρη, στὴν περιφέρεια τῆς 'Ασσίας, Γεωργιτσίου, Φραγκόδρυσης, πού ἀποτελοῦνε τὴς ἀγριώτερες και γραφικώτερες τοποθεσίες τοῦ Μωρητῆ, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπόβασι τοῦ ἱεροῦ Ἰσουλίου στὴν ἀπόβασι τοῦ ἱεροῦ Ἰσουλίου. Ὁ γεωγράφος Στράβων εἶχε παρατηρήσει τὸ φαινόμενο κι' ἔγραψε τὰ ἑξῆς: «Δύντες δ' ὑπὸ γῆς ἐπὶ πολλοὺς σταδίους, ἀνατέλλουσι πάλιν, εἰθ' ὁ μὲν εἰς Λακωνικὴν, ὁ δὲ εἰς Πισιάτιδα κατὰγεται». Τὰ φαινόμενα αὐτὰ παρατηροῦνται και σήμερα. Δέν γνωρίζουμε ἀπὸ πού πηγάζουν κι' ἀπὸ ποῖς ἀκριβῶς πηγές. Ὁ 'Αλφειὸς τοῦλάχιστον σχηματίζεται σὲ ποτάμι μόλις κοντὰ στὸ Λεοντάρι, ἀφοῦ πέσουν μέσα σ' αὐτὸν ἀπειροὶ μικροχειμάρροι. Κατὰ τὴ διαδρομὴ του παίρνει διάφορες ὀνομασίες, ἀνάλογα με τὰ μέρη πού περιάει. Κοντὰ στὸ Λεοντάρι ὀνομάζεται Σαρρανταπόταμο, στὴν περιφέρεια τῆς Καρύταινας, Καρυτινὸ ποτάμι. Ψηλότερα λέγεται Ρουφιάς, σὲ συμβολὴ τοῦ Λάδωνα, πού κι' αὐτὸς ὀνομάζεται Ρουφιάς. Κοντὰ στὴν 'Ολυμπία ξαναπαίρνει τὴν ἀρχαία ὀνομασία του 'Αλφειός.

Σ' ὅλες τὴς ἐποχές ὁ 'Αλφειὸς ὀπῆρξε ποτάμι πολυμνητο και θαυμαστό. Ὅπουδῆποτε κι' ἂν τὸν συναντήσῃ κανεὶς πιδ πάνω ἀπὸ τὸ Λεοντάρι ἢ στὸ γεφύρι τῆς Καρύταινας ἢ ψηλότερα, ὅπου δειχνεῖται θαυμάσιος με τὴς ἀπειρῆς καταρπίες και τὰ κυπαρίσσια σὲς ὄχτες του, με τὰ μεγαλόπρεπα πλατάνια στὰ ρεῖθρα του. 'Αλλὰ κυρίως ἀπὸ τὴν ἀπόβασι τοῦ ἱεροῦ Ἰσουλίου, πού εἶναι τὸ σημεῖον τῆς Ντουδῆνας, ὁ 'Αλφειὸς παίρνει τὴν πραγματικὰ θεῖα μορφή του. 'Απὸ κεῖ γίνετα ποταμὸς μεγάλος κι' ἀδιάδατος, μόνο με σχεδίες περαστός, πλατὺς και μεγαλόπρεπος, χωρὶς μεγάλους καταρράκτες. Κυλάει ἥρεμα τὰ νερά του και σὲ πολλά σημεία φαίνεται σὰ λίμνη σχεδὸν ἀκίνητη, τριγυρισμένη ἀπὸ τὴν πλουσιώτερη, ποικιλώτερη και τὴν πιδ ἐξαισία βλάστησι. 'Η διαδρομὴ αὐτὴ ἀπὸ τὴν 'Ολυμπία μέχρι τὸ Λάδωνα δέν εἶναι μεγαλότερη ἀπὸ εἴκοσι πέντε χιλιόμετρα και ὅμως θεωρεῖται σὰ μιὰ ἀπὸ τὴς ὠραιότερες τῆς Εὐρώπης.

'Απὸ ὅλα τὰ ποταμὶ στὴν περὶ ὅλη αὐτὴ, ἀλλὰ κι' ὅπουδῆποτε ἀπὸ τὸν 'Αλφειὸς ἀγχαλῶνται τὴ σκεπὴ μας. Μα γιὰ νὰ ἀνακαλύψῃς τὴν ἀλήθειαν τῆς περὶ αὐτοῦ ποταμοῦ, πρέπει νὰ τὸ παρακολουθήσουμε ἀπὸ τὴν αὐγὴ μέχρι τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου κι' ὕστερα συνεχῶς ἀπὸ τὴν ὥρα τοῦ βασιλέματος μέχρις ὅτου ἡ νύχτα ἀρχίζει νὰ θολῶνῃ τὰ νερά του. 'Αποφασισμένους νὰ κάνω τὴν διαδρομὴ τοῦ 'Αλφειοῦ σηκώθηκα πολὺ πρωὶ. Πῆρα τὸ μονοπάτι τοῦ Κλαδέου στὴν 'Ολυμπία κι' ἔφθασα σὲ λίγο στὴν ὄχθη τοῦ 'Αλφειοῦ. 'Η αὐγὴ μόλις χάραζε πάνω σὲς ἀρκαδικὰς κορφές και χαράδρες ἀπ' ὅπου ὁ ποταμὸς καταρκαυλάει πρὸς τὴν κοιλάδα τῆς 'Ολυμπίας. Γύρω τὰ βουνὰ στεφανωμένα ἀπὸ τὰ χρώματα τῆς Περουζέ. Τὸ Κρόνιο βαθὺ και σκοτεινὸ. 'Η Δροῦδα με τὰ πεῦκα τῆς κι' αὐτὴ σκοτεινὴ. Πιδ πέρα μόλις διακρίνεται ἡ ὀροσειρὰ τῆς Φολόης. Πῆρα τ' ἀριστερὸ μονοπάτι, πού πάει παράλληλα με τὴν κοίτη τοῦ ποταμοῦ, πού πολλές φορές ἀγγίζει στὴν ὄχθη του κι' ἄλλοτε ἀπομακραίνει κάπως. Λίγο ψηλότερα ἀπὸ τὴ συμβολὴ του με τὸν Κλαδέο, ὁ 'Αλφειὸς δειχνεὶ ὅλη τὴν ἥρεμη πλατωσιά του. Φθάνει τὰ ἑκατὸ μέτρα. 'Αν και ρεεὶ κάπως γρήγορα, ὅμως δέν φαίνεται και νομίζει κανεὶς πὼς μόλις κυλάει. 'Απὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ χαλίκια λεπτὰ και λευκότερα ἢ ἀμμουδιές. Πού και πού πικροδάφνες, πιδ πέρα σειρὲς ἀπὸ κυπαρίσσια. Μέσα στὴν οἰωπὴ τῆς αὐγῆς ἀκούσα τότε, ἐντείνοντας τὴν ἀκοή μου, τὸ μυστικὸ κι' ἀθόρυβο, τὸ μόλις αἰσθητὸ σιγοψιθύρισμα τοῦ ποταμοῦ. 'Ενοιωσα αὐτὴ τὴν πνοή του, αὐτὴ τὴν ἀνάσα, π' ἀφήνει γύρω ἢ πνοή του. Πρέπει μόνος του κανεὶς νὰ μῆξ μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀνείπωτη μουσικὴ τοῦ ποταμοῦ. 'Εφέβη ἀπόλυτα στοὺς μυστικούς τόνους τῆς, νὰ μεθυσθῇ ἀπ' αὐτούς, γιὰ νὰ αἰσθανθῇ μέσα στὸ τοπίο τῆς 'Ολυμπίας τὴν ἴδαν τὴν ζωτανὴ ψυχὴ τοῦ 'Αλφειοῦ.

Ένα ὄρατο τοπίο πηγαίνοντας πρὸς τὸν Προυσσό.

Φάνης Μιχαλόπουλος

Ο ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ

Προσκόμιστε στα 484. Περικλέους αρχοντας και στρατηγός ο Θεμιστοκλής, κυβερνᾷ τὰς Ἀθήνας. Οἱ προοδευτικὲς ἰδέες του, οἱ μεταρρυθμιστικὲς τάσεις του, τὸ αὐταρχικὸ τοῦ χαρακτήρος του καὶ ἡ ἀντίληψις ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι πρέπει νὰ στηρίξουν τὴ δύναμί τους πρὸ παντός ἐν ὄντι τοῦ στοιχείου πού τόσο προοδευτικὰ περιέβαλλε τὴν Ἑλλάδα, τὸν φέρνουν σ' ἀντίθεσι μὲ τὸ συντηρητικὸ κόμμα. Καὶ πείσμων καθὼς εἶναι ὁ Θεμιστοκλής, μόλις παίρνει στὰ χέρια του τὴν Ἀρχή, προσπαθεῖ μὲ κάθε τρόπο νὰ ἐκκηδενίσῃ τὼν ἀντιπάλων του τὴν ἀντίδρασι γιὰ νὰ συμπληρώσῃ τὸ μεταρρυθμιστικὸ του πρόγραμμα καὶ πρὸ πάντων γιὰ νὰ ἐνισχύσῃ τὸν στόλον τῶν Ἀθηνῶν, τὸ ὅπλον αὐτὸ πού τῷ αὐτῷ του στηρίζει ὅλες του τὴς ἐπιτυχίες.

...

Ἐκεῖ κάπου, σ' ἓνα εἰδικὸ γῶρο τῆς Ἀγορᾶς, ἀνάμεσα στὰ ἱερὰ καὶ τὴς προτομῆς τῶν ἡρώων, κόσμος πολὺς κυκλοφορεῖ ἐκεῖνῃ τὴν ἡμέρα. Οἱ πολῖτες συζητοῦν ἄλλοι ἡρεμα, οἱ πότεροι ζωντὰ, κρατῶντας στὰ χέρια τους κίττι εἰδικὰ δοτρακά, πού κατὶ χαράζουν πάνω σ' αὐτὰ καὶ τὰ ρίπτουν σὲ περίφρακτο γῶρο. Φανερό πὼς κατὶ σοβαρὸ συμβαίνει. Μέσα στοὺς ἄλλους, στοὺς τόσοις ἄλλους, μὲ τὴς πολυτελεῖς χλαμύδες καὶ τοὺς φουρούς μὲ τὰ δόρατα, ἓνας χωρικός μὲ τὸ ἀπλοϊκὸ βλέμμα του καὶ τὴν ἀπλοϊκώτερη φορεσιά του, κυκλοφορεῖ ἀγνωστος ἀνάμεσα σ' ἀγνώστους. Πολίτης ἐλεύθερος καὶ κείνος, ἦλθε νὰ ἐκτελέσῃ τὰ πολιτικά του καθήκοντα. Κρατᾷ στὸ χέρι του τὸ δοτρακόν, κι' ἀκούει, φάγνι, πασακο-λουθεῖ, λές καὶ ζητᾷ κάποιον σὲ θορυβώδη ὄγλο. Τέλος σιωπᾷ μπροστὰ σὲ

κάποιον. Μόλις καὶ τοῦτος εἶναι καθὼς ὁ χωρικός. Τὸ πρόσωπό του δὲν εἶναι ἐξημμένο σὰν τῶν ἄλλων, τὸ βλέμμα του ἡρεμὸ, δὲν φλογίζεται οὔτε ἀπὸ πάθος οὔτε ἀπὸ ὀργή. Παρακολουθεῖ τὸν πλήθος μὲ γλήνη τέτοια, ὥσάν θεὸς τοῦ Ὀλύμπου, πού βέβαιος γιὰ τὴ δύναμί του κυκλοφορεῖ ἀνάμεσα στοὺς θνητοὺς πού καλὰ γνωρίζει τὴς ἀδυναμίας καὶ τὰ πάθη των.

Ὁ χωρικός τὸν κυττᾷ καὶ τοῦ προτείνει τὸ δοτρακόν. Μ' ἀπλὰ λόγια τοῦ ἐξηγεῖ. Θέλει καὶ κείνος νὰ ψηφίσῃ τὸν ἐξοστρακισμό τοῦ Ἀριστείδου, μὰ δὲν μπορεῖ. Δὲν ξέρει γραφή. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὸν ἀγνωστο νὰ τὸν ἐξυπηρετήσῃ, γράφοντας ἀντ' αὐτοῦ τὸ δίωμα τοῦ Ἀριστείδου.

Ἡρεμος, σιωπηλὸς ὁ ἄλλος, παίρνει στὰ χέρια του τὸ δοτρακόν, χαράζει τὸ δίωμα τοῦ Ἀριστείδου καὶ τὸ δίδει σὲ χωρικό. Κι' ὅταν ἐκεῖνος τὸ ρίχνῃ στὴν ψηφοδόχον, ὁ ἄλλος τὸν ἐρωτᾷ:

— Μὰ... τί σοῦ ἔκαμε ὁ Ἀριστείδης καὶ ζητεῖς τὴν ἐξορία του;

— Τίποτε, ἀπαντᾷ ὁ χωρικός. Οὔτε τὸν ξέρω. Μὰ βαρέθηκα ν' ἀκούω νὰ τὸν λέν πὼς εἶναι δίκαιος. Μ' ἀλήθεια ἐξοποιὸς εἶσαι;

Ὁ ἄλλος καρφώνει τὸ ἡρεμὸ βλέμμα του στοῦ χωρικοῦ τὰ μάτια καὶ ἀπαντᾷ:

— Ἐκεῖνος πού καταδικάζεις χωρὶς νὰ γνωρίζῃς. Εἶμαι ὁ Ἀριστείδης.

Δὲν κρατᾷ κακία ὁ Ἀριστείδης σὲ χωρικό. Γνωρίζει αὐτὸς καλὰ τῶν ἀνθρώπων τὴν ψυχὴ. Γνωρίζει ὅτι ἡ κρίσι τῶν ἀνθρώπων σκοτίζεται ἀπὸ τὴ λογικὴ, παρταυρομένη ἀπὸ τὸ δάμαστο ρεῦμα τοῦ ὀρθοῦ.

Ἔτσι ἐξοστρακίζεται ὁ μεγαλύτερος ἀντίπαλος τοῦ Θεμιστοκλή, ὁ Ἀριστείδης τοῦ Λυσιστάχου, ἀπὸ τὸ δῆμο τῆς Ἀλκωπείας καὶ γό-

νος τῆς Ἀντιοχίδος φυλῆς. Ὁπαδὸς τοῦ Κλεισθέους, γίνεται ἀρχηγὸς τοῦ συντηρητικοῦ κόμματος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀρχηγοῦ του. Ἕνας ἀπὸ τοὺς δέκα στρατηγούς, πού ἐνίσχυσε τὸν Μιλιτιάδην σὲ τρόπαιο τοῦ Μαραθῶνος, εἶναι ὁ ἰσχυρότερος ἀντίπαλος στὴν πολιτικὴ τοῦ Θεμιστοκλή.

Ἐξόριστος στὴν Αἴγινα, ὁ Ἀριστείδης, παρακολουθεῖ ἀνευ θλίψεως τὴν πρόδο τοῦ ἀντιπάλου του. Ὁ κίνδυνος ὅμως εὐρίσκεται μπροστὰ στὴς πύλες τῶν Ἀθηνῶν. Οἱ Πέρσαι κατακλύζουν τὴν Ἀττικὴ. Αἱ Ἀθῆναι πολιορκοῦνται καὶ κυριεύονται. Καὶ ὁ Θεμιστοκλής μὲ τὰ πλοῖά του στὴ Σαλαμίνα ἀγωνίζεται νὰ πείσῃ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας νὰ ναυμαχήσουν. Ὁ Ἀριστείδης, πού εἶχε ἐν τῷ μεταξύ ἐλευθερωθῇ, δὲν λησμονεῖ πὼς εἶναι Ἕλλην. Σπεύδει νὰ συνδράμῃ τὸν ἀντίπαλό του, λησμονῶντας τὸ κακὸ τῆς ἐξορίας του. Αὐτὸς ἀναγγέλλει στοὺς Ἕλληνας πρῶτος ὅτι ὁ Περσικὸς στόλος ἐθόσσε στὴν Σαλαμίνα. Μαζὶ μὲ τὸν Θεμιστοκλῆ ἀγωνίζεται κρατερὰ γιὰ τὴν νίκη τῶν Ἑλλήνων καὶ ὅτὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀντιπάλου του κατατροπώνει τοὺς Πέρσας στὴν Ψυττάλεια. Ὁ Θεμιστοκλής πρόκειται νὰ καρπωθῇ τὴς δάφνης. Τὸ ξέρε καλὰ αὐτὸ ὁ Ἀριστείδης. Μὰ μεγάλος ὅπως εἶναι δὲν βλέπει παρὰ μόνον τὸ μεγαλεῖο τῆς Πατρίδας του καὶ τῆς Ἑλλάδος. Τὸ λαμπρότερο μεγαλεῖο, τὸ αἰσθάνεται καλὰ αὐτὸ ὁ Ἀριστείδης, βρίσκεται σὲ τὸν ἀνθρώπο, πού κατορθώνει νὰ ὑψώσῃ τὸν ἑαυτὸ του πάνω ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα. Τότε τὸ μεγαλεῖο του ἐγγίζει τὰς κορυφὰς ὅπου δὲν συσσωρεύονται νύξη καὶ ὄψου ὑπλώνεται ἀπλετο τὸ ὅς τῆς ψυχικῆς ἀνωτερότητος. Ἡ συμπεριφορά αὐτῆ τοῦ Ἀριστείδου τὸν καθιστᾷ ἀ-

κόμη δημοτικώτερο. Τὸ 479 εἶναι στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων στὴς Πλαταιές καὶ τὸν χειμῶνα τοῦ 479-478 ἐνισχύει τὸν Θεμιστοκλῆ καὶ κατορθώνει νὰ ἐπιτύχῃ τὸν τεραστιὸν τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν. Τὸ 478 ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ στόλου τῶν Ἀθηνῶν ὁ Ἀριστείδης ἐκστρατεύει στὴν Κύπρο καὶ τὸ Βυζάντιον καὶ ἀρχοντας τῶν Ἀθηνῶν κατόπιν συνεχίζει τὸ ναυτικὸ πρόγραμμα τοῦ Θεμιστοκλή.

Τὸ 467 πεθαίνει σὲ μιά του ἀποστολὴ σὲ τὸν Εὐξείνιον καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τοῦ ἐγείρουν μεγαλοπρεπῆ τάφο σὲ Φάληρον.

Ὁ Ἀριστείδης ὑπῆρξε μιά ἀπὸ τὴς μεγαλύτερες φυσιογνωμίας τῆς πλέον πολυταράχου περιόδου τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ κόσμου. Μεγάλος στρατηγός, ὀξυδερκής πολιτικός, ἐνῶνριζε πρὸ παντός ἄλλου νὰ ὑψώσῃ ἑαυτὸν ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων ἀδυναμιῶν. Ἡ δικαιοσύνη του παρέμεινε θρυλική, ὅπως καὶ ἡ προσήλωσις του πρὸς τὸ καθῆκον.

I. N. B.

Ὁ Σάμιος Ἀριστείδης

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

ΠΟ Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

18.

(Συνέχεια)

“Ένας τότε πιά ζωηρός από τούς άλλους πήδησε πάνω σ’ ένα τραπέζι και κεί χοροπηδώντας, κουνώντας σαν τρελλός τὰ χέρια του δώθε κείθε, προσπαθούσε να συνεπάρη όλες τις φωνές μαζί συνταιριασμένες στο ρέμα του τραγουδιού, πού κυλούσε σά βροντή πιά ανακατωμένο με γέλια και ξεφωνητά κάτω από τη χαμηλή στέγη.

“Ο Μιχαήλ, πού πρώτη φορά βρισκόταν σέ παρόμοιο θέαμα, κοιτούσε γύρω του με περιέργεια.

Ξαφνικά ένοιωσε κείνο τὸ παράξενο αίσθημα πού έχουσε άμα κάποιος μάς κοιτάζει έπίμονα.

Γύρισε τὸ κεφάλι του γοργά πρὸς τὴν έξοδο τῆς ταβέρνας.

Δυὸ μαύρα μάτια είχαν καρφωθῆ έπάνω του κι’ είχε τὸ βλέμμα τους τόση δύναμη πού θαρρείς καί σέ τρυπούσε σάν άτσάλι.

Αυτά τὰ μάτια, αὐτά τὰ μάτια, άναρωτήθηκε ὁ Μιχαήλ. Κάπου τὰ είδα. Δέν είναι δυνατό... μά πού; “Ο άνηψιός τῆς κυρά Σταύραινας. Βέβαια αὐτός είναι.

Τούτον είχε νά δη δυὸ χρόνια τώρα από τὸν καιρό πού ὁ Γρηγόρης έφυγε από τὴ Θεσσαλονίκη. Διάφορα περιστατικά, όπως θυμάστε, τού είχαν κινήσει τὴν ύποψία πὼς είναι κατάσκοπος ἢ κάτι τέτοιο ύποπτο τέλος πάντων.

“Άλλοῦ παρουσιαζόταν σάν προσκυνητής πού τραβούσε ποδαρόδρομο γιὰ τὰ Σέρβια, άλλοῦ σάν άνηψιός τῆς κυρά Σταύραινας, πού έρχόταν από τὴ Βουλγαρία, αὐτὸς ὁ γυνεὺς του, άν όπῆρχαν άκόμη τέτοιοι στὴ Θεσσαλονίκη.

“Ἡ όμοιότητα πού είχε με τὸ Γρηγόρη καί πού τούς είχε καί τότε ξαφνιάσει, δέν έκανε τώρα καί τόση έντύπωση, γιατί είχε άφήσει μικρά γενάκια πού στεφάνωναν δόκλιτρο τὸ κάτω μέρος τοῦ προσώπου του.

“Ο Μιχαήλ με τὸ Δημήτρη τότε είχαν σκοπὸ νά ξετάσουν καί νά μάθουν καί κάθε τρόπο τὰ καθέκαστα γιὰ τὸ ύποκείμενο αὐτό, μά πρὶν άκόμα κάμουν καμμιά ένέργεια εξαφανίστηκε από τὴ Θεσσαλονίκη τοῦτος ὁ περίεργος ξένος, λίγο καιρὸ μετά τὴν άναγώρηση τοῦ Λέοντα, θαρρείς καί τὸν είχε πάρει τὸ κατόπι.

“Ἡ κυρά Σταύραινα έμεινε άπαρη-

γόρητη καί δέν μπορούσε νά ξεγήση τοῦτο τὸ άσιμάντεχο φέρισμα τοῦ άνηψιού τῆς. “Όσο γιὰ τούς δυὸ φίλους ἢ εξαφάνιση τοῦτη δυνάμωσε τις ύποψίες τους.

Τώρα δὲς τὸν πού κάθεται εκεί, ντυμένος σάν παρακατιανὸς πραγματευτής, από κείνους πού γυρίζουν στὶς άπόμερες συνοικίες καί πουλάνε μέσα σέ πανέρια μικροπραμάτιες.

Γιὰ κάμποση ώρα ὁ Μιχαήλ καί ὁ ξένος κοιτάζονταν χωρίς νά σηκώσουν τὰ μάτια ὁ ένας από τὸν άλλο. Ξαφνικά ὁ δεύτερος πετάχτηκε άπότομα πάνω καί τράβηξε με γοργά βήματα κατὰ τὴν πόρτα. Δυὸ τρεῖς από τὸ ἴδιο τραπέζι σηκώθηκαν κι’ αὐτοί καί τὸν άκολούθησαν.

“Ο Μιχαήλ χωρίς νά σκεφθῆ γιατί, έτσι σάν από ένστιχτο, χύθηκε πίσω τους, βάζοντας σύγκαιρα τὸ χέρι στὴ λαβὴ τοῦ σπαθιοῦ του.

“Ἡ ταβέρνα έγινε άνάστατη. Τὸ τραγούδι κόπηκε στὴ μέση. Οἱ περισσότεροι λύχνοι άναποδογυρίστηκαν, καρέκλες έπεφταν έδῶ κι’ εκεί καί μέσα στοῦ μισοσκοτάδο καί τὴν παραζάλη ὅλοι φώναζαν καί κανεὶς δέν ήξερε τὴν άφορμή.

“Ο Μιχαήλ άνέβηκε με δυὸ πηδήματα τὴ σκάλα καί βρέθηκε στοῦ δρόμο. Ξεχώρισε τρεῖς σκιές πού έστριψαν γοργά τὴ γωνιά τοῦ δρόμου. Τίς άκολούθησε τρέχοντας. Πίσω του άκουε τὸ λαχάνισμα τοῦ βλαδίμηρου, πού δέν μπορούσε νά καταλάβῃ τί συμβαίνει, έκανε όμως ὅτι καί τ’ άφεν-

“Ο Μιχαήλ στήριξε τὸ γόνατό του στοῦ στήθος τοῦ άγνωστου.

τικό του χωρίς νά κάθεται νά ξετάζῃ τὸ γιατί.

“Από τούς τρεῖς οἱ δυὸ ὅσο πήγαινε κέρδιζαν άπόσταση, ὁ τρίτος πού ήταν κοντός καί χοντρός άρχισε νά κουράζεται ὥπου μιὰ στιγμή σκόνταψε καί ξαπλώθηκε κατὰ γῆς. Με μιὰς ὁ Μιχαήλ βρέθηκε άπάνω του καί στήριξε τὸ γόνατό του στοῦ στήθος τοῦ άγνωστου.

“Από πάνω άκριβῶς ήταν τὸ φανάρι τοῦ δρόμου καί στοῦ φῶς τοῦ φάνηκαν καθαρά τὰ χαρακτηριστικά ενός ανθρώπου ὡς σαράντα χρόνων, μελαχροινού, με ήλιοκαμένο πρόσωπο. Στὸ μέτωπό του είχε μιὰ έπουλωμένη παλιά πληγή.

— Ποιὸς είσαι; τὸν ρώτησε.

— Σταυρογιάννης λέγομαι άρχοντά μου. “Απάντησε αὐτός με κλαψιάρικη ραγισμένη φωνή.

— Τί δουλειά κάνεις;

— Γεωργὸς ήμουν στὴν πατρίδα μου. Μά ξφυγα από κεί, καιρὸ τώρα, καί κάνω τὸν πρᾶματευτή.

— Από πού είσαι;

— “Από τὴν Τραπεζοῦνα.

— Ψέματα λές, ἢ προφορά σου δέ μοιάζει νάσαι καθόλου από τὰ μέρη εκείνα.

— “Από κεί είμαι άρχοντά μου.

— Καί οἱ σύντροφοί σου;

— Κι’ αὐτοί Τραπεζοῦντιοι πρᾶματευτάδες σάν καί μένα.

— Καί κείνος ὁ ψηλὸς με τὰ μαύρα γενάκια.

— Κι’ αὐτὸς άρχοντά μου.

— Πῶς λέγεται;

— “Ιωαννίνης.

— Ψέματα λές... Τὸν ξέρω. “Εδῶ δέ μπορείς νά με γελάσης. Φώναζε ένα νυχτοφύλακα. Εἶπε ύστερα γυρίζοντας στοῦ Βαράγγο πού έστεκε πίσω έτοιμος νά κάμῃ κατὰ τις προσταγές του.

Μά εὐτύς άλλαξε γνώμη.

— Πήγαινε τὸν καλλίτερα στοῦ άρχοντικό μας, κράτησέ τον στὴ κάμαρά σου καί περίμενέ με. Βλαδίμηρε κοιτάξε μὴ σοῦ φύγῃ. Κατὰ τὰ φαινόμενα αξίζει ὅσο καί ἴσο βάρος χρυσάφι. “Εγὼ θά περᾶσω στοῦ μεταξὺ από τὴν ταβέρνα γιὰ τὴ δουλειά πού πήγαμε.

“Ο Βαράγγος έφυγε καί ὁ Μιχαήλ γύρισε πίσω στοῦ καπηλειό, ὅπου ὅλα βρισκόνταν σέ τάξη σάν νά μὴν είχε συμβῆ τίποτα. Κάτι τέτοια έπεισόδια ήσαν πολὺ συνηθισμένα εκεί κάτω κι’ ὀφελος ὅλων ήταν νά μὴ γίνεται μεγάλη φασαρία άπάνω σ’ αὐτά. “Όλοι βλέπεις, ποιὸς λίγο, ποιὸς πολὺ, είχαν καί κάποιον άνοιχτὸ λογαριασμό με τὴν έξουσία καί δέν τούς έσύμφερε καθόλου ν’ άναγκάσουν τὴν νυχτερινή περίπολο νά επέμβῃ.

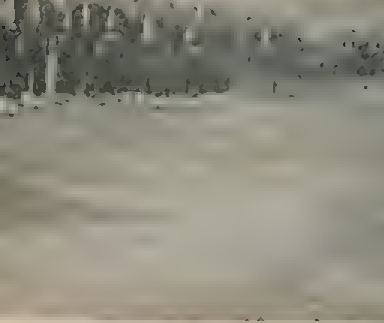
“Ο κάπελας έτρεξε κοντὰ του.

— “Αρχοντά μου, εἶπε, βρήκα έναν άνθρωπο πού θά μάς προμηθέψῃ άμέ-

σως τὰ κουρέλια τριῶν ζητιάνων. Σέ λίγη ώρα μπορεί νά τὰ φέρῃ ὅπου ἡ εὐγενεία σας τοῦ ὀρίσει. Είναι τῆς έμπιστοσύνῃ μου, δέ θά μάς γελάσῃ... φαίνεται μετὰ τὸν πόνο, πῶς οἱ ζητιάνοι τοῦτο τὸν καιρὸ κερδίζουν πολλά, γι’ αὐτὸ καί τὰ σύνε-

1) 'Ο 'Αρχηγός ανάμεσα εις
τῶν Παιδικῶν Σταθμῶν τοῦ
Σχολῆς Στελεχῶν 'Υπαίθρου
ὥραν τοῦ γεύματος. 3) Φαλ-
ελαύνουσαι ἐπὶ ποδηλάτων.
Ε. Ο. Ν. Καλαμπάκας. 'Η ὑπο-
γίται Πάρου. 6) Σκαπανεῖς
σμοῦ Κρηνῶν Κορινθίας. 7)
νίας ἀσκούμεναι εἰς τὴν μαγ-
ἀεροπορίας τὰς ὁποίας

τά παιδάκια κατά τὰ ἐγκαίνια
Πειραιῶς. 2) Οἱ μαθηταὶ τῆς
τῆς XXIII Π. Δ. κατὰ τὴν
γγίτισαι Θεσσαλονίκης παρ-
4) Ἀπὸ τὴν ὀρκωμοσίαν τῆς
δοχὴ τῶν ἐπισήμων. 5) Φαλαγ-
καὶ Σκαπάνισσαι τοῦ Σχηματι-
Φαλαγγίτισσαι Οἰτύλου Λακω-
ειρικὴν 8) Ἐκ τῶν ἀσκήσεων
ἐξετέλεσαν Φαλαγγίται.

«Δι' αυτό και σὰς ἐθεώρησα,
ἀγαπητοὶ ἀγρόται τῆς Ἑλλά-
δος, ὡς ἕνα ἐκ τῶν δύο στυ-
λῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων βασιζέται
τὸ ἀστικὸν οἰκοδόμημα τῆς Ἑλ-
λάδος».

I. ΜΕΤΑΞΑΣ

Εὐφροσύνη

* ΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΗΣ *

Νέο κορίτσι,

Ἀγαπητὴ φαλαγγίτισσα,

Μέσα μας ἔχουμε ὅλοι ἐ-
μεῖς οἱ Ἕλληνες, σ' ὅποιο
κοινωνικὸ σκαλοπάτι κι' ἀν-
βρισκώμαστε, τὸν ἀγρότη.
Ἡ ψυχὴ μας φυλάγει σὲ μιὰ
ἄκρῃ βαθειά καὶ κρυφὴ τὰ
συνασθέντα τῆς ψυχῆς
του. Οὕτε ἡ ἀπότομη ὑ-
περμεγέθυσι τῆς δυσφορῆς
πρωτεύουσας μας καὶ τῶν
ἄλλων μεγάλων τῆς Ἑλλά-
δος πόλεων, οὕτε ἡ σπου-
δὴς μας στὴν Εὐρώπη, οὕτε
τὰ τυχερὰ ἀποκτηθέντα ἑκα-
τομμύρια, οὕτε ἡ πρόδοσις
τῆς τεχνικῆς καὶ ὁ κοσμο-
πολιτισμὸς μποροῦνε νὰ
ξερριζώσουν ἀπὸ μέσα μας
αὐτὴ τὴ συνγένεσιν. Ἰσως
πρὶν νὰ μ' ἐβλεπε κανεὶς μὲ
οἶκτο διαδάζοντας αὐτὲς τὶς
γραμμὰς. Οἱ ἄνθρωποι τότε,
οἱ ΝεοἝλληνες, ἀν' ὅχι
ὅλοι, φοροῦσαν μαῦρα γυα-
λιά καὶ δὲν ἐβλεπαν τὰ
πράγματα σ' ὅλη τους τὴν
ἀλήθειαν καὶ τὴν ἀναμφι-
σβήτητη γνησιότητα. Δὲν
καταλάβαιναν γιατί δὲν
βρεθοῦν ἀπὸ σύμπτωσιν σ' ἕ-
να βρακοτόπι μέσα σὲ μιὰ
στάση γεμάτῃ μυρωδὰ
πουρναριοῦ ποὺ καίγεται
στὸ τζάκι καὶ πιοῦν μιὰ γα-
θάρβα γάλα ἀντικρύζοντας
ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ χαμηλό-
πορταν τὴν κορφή τοῦ ἀπέ-
ναντι βουνοῦ, ποὺ ροδίζει
στὸν ἥλιο, δὲν ἔχουν ποτέ
στὴ ζωὴ τους αὐτὴ τὴν ἐν-
τύπωσιν. Μπορεῖ νὰ κατε-
βῶν τὸ μοιοπάτι, νὰ καθί-
σουν πάλι στοῦ ἀκριβοῦ αὐ-
τοκινητοῦ των τὸ βολάν, ὅ-
μως ἡ ἀνάμνησις ἐκείνῃ μὲ
τὸ συναίσθημά της τὸ ἀγνὸ
καὶ πρωτόγονο ἔχει βαθεῖα
στὴν ψυχὴ τους ἀράξει σὺν
σ' ἕνα λιμάνι γνωστὸ καὶ
γνωρίμο. Ὁ πάππος ἢ ὁ
πρόπαππος τοῦ κομποῦ καὶ
ἐξυπνοῦ κυρίου, ποὺ ἐγίνε
διευθυντὴς ἢ μέτοχος τῆς
τάδε μεγαλῶνυμης ἐταιρείας
αὐτοῦ, ἦταν ἀγρότης, ἐργάτης
τῆς ἐλληνικῆς γῆς. Γι' αὐ-
τὸ μέσα του σαλεύουν καὶ

ζωντανεύουν τὰ συναισθη-
ματα ἐκεῖνα ποὺ ἀποτελοῦν
τὴν μακρὰν σύνδεσιν καὶ τὴ
βαθεῖαν ἀγάπην τοῦ ἀνθρώπου
πρὸς τὴ φύσιν. Πόσο χάρηκα
ὅταν προχτὲς ἀκουσα ἕνα
τέτοιο κύκλον νὰ μιλά μὲ ἐν-
θουσιασμό, γιὰ τὴν ἀγροτι-
κὴ καταγωγή του!

Κι' ὅχι μονάχα αὐτὸ, πα-
ρὰ καὶ ὅλος ὁ σημερινὸς
ἐργατικὸς κόσμος τῆς Ἑλ-
λάδος ἔχει σχεδὸν τίς
ἐκείνου ἀπὸ τὸν ἀγρότη.
Ἰππες ἀπὸ τὸ ὑπαίθριον
γὰ νάρθη στὴ φάμπικαν,
ὅταν ἡ χώρα μας ἀπόχτη-
σιν μιὰ ὁμοσυνέτητα βιομη-
χανικὴν καὶ οἱ συγγένειες
αὐτῆς ἀνακατασκευάσων.
Ὁ μὲν μὲν στὴν αἰσθητικὴν
κοινωνικὴν κατεύθυνσιν τὰ πε-

ρὸς χωρὶς συνειδητὸ καὶ σε-
βαστὸ ἀγροτισμὸ. Τὸν τε-
λευταῖον αἰῶνα τὸ παρετή-
ρησαν πολλοὶ λαοί, ποὺ νό-
μισαν πὼς μποροῦσαν νὰ
δημιουργήσουν μὲ τὴν ἐκτι-
μησὶν τοὺς μόνο στὸν τεχνι-
κὸ πολιτισμὸ! Σὲ κάθε λαὸ
χρειάζεται ἡ φυσικὴ σύνδε-
σις μὲ τὸ γῶμα του, ἀπὸ τὴν
ὁποία ἀπορρέει τὸ μεταφυ-
σικὸ συναίσθημα τῆς βα-
θεῖας ἀγάπης πρὸς τὴ γῶ-
ραν του, πρὸς τὴν πατρίδα
του.

Χωρὶς αὐτὴ τὴ δὲ πλὴ σύν-
δεσις δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ
ἡ μεγάλη ἀρετὴ «φίλοπα-
τρία». Ὁ ἄνθρωπος τότε εἶ-
ναι σὰ νὰ κρέμεται στὸ κε-
νὸ. Καταστὰ ἀνθρώπινο ἐ-
ξάμδλωμα, χωρὶς ρίζας ψυ-

τέτοιον φορεῖς μογάρῃ ἀξί-
ζουν, εἴτε στὴν κορφὴ τῆς
λαϊκῆς πυραυίδας κυβεο-
νοῦν, εἴτε στὴ βάσιν τῆς δη-
μιουργοῦν. Κι' ἀκόμα ἔξε-
ρουμε ὅτι τῆς λαϊκῆς μας
αὐτῆς πυραυίδας τὸ ἀνέδα-
σμα εἶναι θεμελιωμένο πά-
νω σὲ γερά βάθρα, ποὺ
σηκώνουν μὲ ἀγάπην καὶ ἀ-
φοσίωσιν σὺν ἀκατάλυτα τό-
ξα ἀπὸ ἀτσάλι τὸν ἀγροτι-
κὸ καὶ τὸν ἐργατικὸν μας
κόσμον. Αὐτὴ τὴ βαθειὰ ἐν-
νοια εἶχανε τὰ λόγια τοῦ
Ἀρχηγοῦ μας, ποὺ μίλησε
τὶς προάλλες στὴν ἐναρξί
τῆς Β' Τακτικῆς Γενικῆς
Συνελεύσεως τῆς Ἑθνικῆς
Συνέλευσεως τῶν Συνε-
ταιρισμῶν τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ γιὰ μᾶς, τίς σημερι-
νὲς γυναῖκες καὶ τὰ σημε-
ρινὰ κορίτσια, κανένας τοῦ
λόγος καὶ καυμὰ τοῦ πρά-
ξι δὲν περνᾷ χωρὶς ἀνά-
λυσιν καὶ χωρὶς παρατήρη-
σιν. Γιατὶ γιὰ μᾶς τὰ λόγια
τοῦ εἶναι εὐαγγέλια καὶ οἱ
πράξεις του ὡσὲς κοσμι-
κὲς δημιουργίαι. Μᾶς ἀνοι-
γουν ἕνα δρόμον, ἀγνω-
στο γιὰ μᾶς ὡς τὰ σήμε-
ρα. Τὸν δρῖζονται γιὰ τολμυρῆς
ψυχικῆς πύσεως καὶ τὸ δρό-
μον πρὸς τὸν ἀνόθευτον ἐλλη-
νικὸν πολιτισμὸ!

Ἡ νεανικὴ μας ψυχὴ ἔξε-
ρει ὅτι σήμε-
ρα ἕνα χτύπημα
τῆς τσάπας τοῦ ἀγρότη, ἕνα
σπλάκι τοῦ ὄνιου εἶναι κι'
ἕνα βῆμα πρὸς τὸ φῶς. Ξέ-
ρει πὼς ἀπὸ τὸ ἐλληνικὸ
μας γῶμα θὰ φθάσουμε
στὸν ἐλληνικὸν μας Παρθε-
νῶνα, στὸ ἐλληνικὸν ἰδανικὸν
τῆς ἐποχῆς μας.

Σ. Καρ.

ρασμένα χρόνια θέλησε νὰ
τίς ἀγνοήσῃ.

Τώρα ἔρχεται Ἐκεῖνος,
ὁ καλὸς μας Προστάτης καὶ
Πατέρας, μᾶς βγάζει τὰ
μαῦρα γυαλιά ἀπὸ τὰ μά-
τια καὶ μᾶς παρουσιάζει τὸ
ζήτημα αὐτὸ μέσα ἀπὸ τὸ
πρῶτον τὸ λαμπρὸ τῆς ἀ-
νόθευτης ἀλήθειας. Καθαρί-
ζει πρῶτον τὸν ἐργάτη τῆς
γῆς σὺν ἕνα ἀγαλμα κλασι-
κοῦ ποὺ βρέθηκε παραγω-
μένο, καὶ μᾶς δίνει ὅπως
τῆς πρέπει καὶ ὅπως τῆς
ἀξίζει τὴν ἐννοια ἀγρότης.
Γιατὶ γιὰ κάθε λαὸ ὁ ἀγρό-
της δὲν πρέπει νὰ εἶναι μόνο
τὸ άτομον ποὺ δουλεύει καὶ
μαλάζει τὰ γῶμα, μὰ ἡ συμ-
πυκνωμένη ἐκείνη ἐννοια
τῆς ἰδίας ὑποστάσεως τοῦ
λαοῦ. Γιατὶ καμμιὰ πυρα-
υίδα δὲν μπορεῖ νὰ σταθῇ
χωρὶς βάσιν καὶ κανένας λα-

χικὸς γιὰ ἕνα ὀρισμένον κου-
μὰν τῆς γῆς, ποὺ θὰ τοῦ
γάριζε ὀρσιμένη ὑπερηφά-
νεσιν. Γίνεται ὁ κοσμοπολί-
της τῶν τελευταίων χρόνων,
ἕνας ἀνευδύμυλος ἐλαφρὸς
ποὺ γυριᾷ μὲ κάθε ἀνεμὸ,
ποὺ θὰ φύσῃ. Ἀπὸ τέ-
τοιους πολίτας κανένας λα-
ὸς δὲν μεγάλωσε καὶ καυ-
μὰ χώρα δὲν εὐδοκίμησε.
Μποροῦσε νὰ θεωρῆται πρὶν
ἡ οὐνοασία αὐτῆς τίτλος τι-
μητικὸς, ὅμως τώρα ποὺ
ἀνιῆσαμε καὶ ποὺ μποροῦ-
με νὰ νοιώσουμε τὴν ἀλή-
θειαν εἶναι ἕνα χρωματιστὸ
κουρέλι ποὺ ξεθώριασε καὶ
πρέπει νὰ πεταχθῇ σὲ κά-
λάθιν τῶν ἀχρηστών. Τώρα
τίτλος γιὰ μᾶς εἶναι πρῶτον
πρῶτον ἡ οὐνοασία Ἑλλην
καὶ τιμημένος ὁ συνειδητὸς
τοῦ τίτλου φορέας.

Τώρα πιά ἔξορουμε ὅτι οἱ

ΕΤΗΣ ΕΠΕΦΕΡΙΣΤΗΣ

* ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΧΡΩΜΑΤΙΚΗ; *

Ἡ «Ἠτολοία», καθὼς βλέπτε, σ' ὅλη της ζωῇ ἔχει τὴ φιλοδοξία καὶ καταβαλλεῖ κάθε προσπάθεια νὰ σὰς βοηθήσῃ καὶ νὰ σὰς μορφώσῃ ἀπὸ ὅλες τὰς πλευρὰς. Γι' αὐτὸ θέλει μὲ τὸ σημερινὸ της φύλλο ν' ἀρχίσῃ δι-
τιοντάς σας κάποιες συμβουλὲς γιὰ τὴν αἰσθη-
τικὴ ἁρμονία τῶν χρωμάτων, πρῶγμα που
εἶναι σὲ κάθε ἄνθρωπο, καὶ στὴ γυναῖκα,
τόσο ἀπαραίτητο γιὰ ἐπαγγελματικούς σκο-
πούς, γιὰ ἕνα κίνημα, γιὰ τὸ ντύσιμο
της κ.λ.π.

Ἐδῶ σὰς παραθέτουμε τὸ πρῶτο κομμάτι
ἀπὸ μιὰ μελέτη ποὺ εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ
μὰς στείλῃ ὁ κ. Βασιάνος, Γενικὸς Διευθυν-
τὴς τοῦ Ἑλληνικοῦ Τεχνουργικοῦ Ὁργανι-
σμοῦ, Σὰς συνιστοῦμε νὰ τὴν παρακολουθήτε
μὲ προσοχή. Ἐχει ἀξία καὶ θὰ σὰς φέρῃ ση-
μαντικὴ ωφέλεια.

1

Ἡ πρακτικὴ ἐπιστὴμὴ ποὺ μελετᾷ τὰ
χρῶματα ἀπὸ ἀπόψεως ἐντυπώσεως
στὴν ὄρασί μας, εἴτε τὸ καθένα χωριστὰ, εἴτε
ἐμπλεκόμενα ἀπὸ ὠρισμένο περιβάλλον, εἴτε
συνδυασμένα δύο καὶ περισσότερα μαζί, λέ-
γεται χρωματικὴ.

Αὕτῃ ἀσχολεῖται μὲ τὰ χρώματα, ὅπως ἡ
μουσικὴ ἀσχολεῖται μὲ τοὺς ἤχους.

Πολὺ ὀλίγοι εἶναι οἱ ἐκλεκτοὶ καλλιτέχναι
ποὺ ἔχουν τὸ φυσικὸ χάρισμα νὰ παίζουν τέ-
λεια ἕνα μουσικὸ ὄργανο, ἢ νὰ συνθέτουν

μουσικὰ κομμάτια ποὺ ν' ἀράσουν καὶ νὰ συγ-
κινοῦν.

Ἡ μουσικὴ ὁμῶς ἔχει συστηματοποιηθῇ τό-
σο πολὺ, ὥστε αὕτῃ ἀποτελεῖ μέρος τῶν μα-
θημάτων στὰ σχολεῖα καὶ τὰ παιδιὰ ἀπὸ μι-
κρὰ ἡλικία διδάσκονται νὰ τραγουδοῦν καπο-
νικά καὶ ἁρμονικά.

Ὅ,τι γίνεται γιὰ τὴ μουσικὴ (καὶ τὴ χει-
ροτεχνία) στὰ σχολεῖα, δὲν γίνεται συστη-
μῶς γιὰ τὴ χρωματικὴ, δηλαδὴ τὰ παιδιὰ
δὲν διδάσκονται συστηματικὰ νὰ διακρίνουν
ὁρὰ τὰ χρώματα καὶ δὲν ἐξασκοῦνται στὴν
ἁρμονία τῶν χρωμάτων καὶ οἱ χρωματικές
συνθέσεις. Καὶ ὁμῶς ὅλοι μας αἰσθανόμεθα
τὴν ἀνάγκη νὰ διακρίνουμε τὰ χρώματα καὶ
τοὺς ἁρμονικοὺς τῶν συνδυασμῶν ὅχι μόνο
γιὰ νὰ ἐνηθίσουμε καὶ ἀπολαύσουμε τὰ ἔργα
τῶν ἐκλεκτῶν καλλιτεχνῶν, ἀλλὰ καὶ γιὰ
τί κρέπαι νὰ ξέρουμε νὰ λύσουμε μόνοι μας τὰ
χρωματικὰ προβλήματα ποὺ παρουσιάζονται
κάθε τόσο στὴν καθημερινὴ μας ζωὴ.

Ἀλλὰ καὶ ὁ μέλλων ζωγράφος, ἀρχιτέ-
κτων, διακοσμητὴς, σχεδιαστὴς, βαφεύς, μο-
διστὴς ἢ ὕφαντὴς, ὅλοι καὶ ὅλες ἐν γένει
ποὺ στὴν καθημερινὴ τους ἀσχολήσῃ θά-
χουν νὰ κάμουν μὲ χρωματισμούς, θὰ εὐδο-
κιμήσουν εὐκολώτερα καὶ καλλίτερα ὅταν
ἀπὸ μικρῇ ἡλικία ἐξοικειωθοῦν μὲ τὴ χρῆσι
τῶν χρωμάτων καὶ ὅταν καλλιτερῶς σ' αὐ-
τοὺς ἡ αἰσθήσις τῆς ὁράσεως ἀπὸ χρωματι-
κῆς ἀπόψεως. (θὰ συνεχισθῇ)

Παρκέ σὲ καινούργιο πάτωμα

Τὸ πάτωμα γιὰ νὰ κερῶνιμὸς πρέπει
πρῶτα-πρῶτα νὰ εἶναι λεῖο καὶ ἀπο-
λύτως καθαρὸ. Τὸ πλένουμε λοιπὸν
καλὰ καὶ ἀφοῦ στεγνώσῃ τελείως τὸ
ἀλείφουμε μὲ ἕνα πινέλλο πολὺ καινο-
νικὰ καὶ ἀνευ διακοπῆς σ' ὅλη τὴν ἐπι-
φάνειά του μ' ἕνα στρώμα λινολαδο-
ζεστό, τὸ ὁποῖον εἰσδύει στὸ ξύλο καὶ
διευκολύνει τὴν ἐπίθεσι τοῦ ἀνκοστίκ.
Ἀφίνομε νὰ στεγνώσῃ μερικὲς μέρες.

Ἐάν δὲν θέλουμε νὰ ἀλείψουμε τὸ
παρκέ μὲ λάδι, χρησιμοποιοῦμε ἀνκο-
στικ οἰκονομικώτερο, διότι τὸ πάτωμα
ποὺ δὲν ἔχει ἀκόμη κερῶνιμὸς ἀπορροᾷ
μεγάλῃ ποσότητι ἀνκοστίκ. Διαλύουμε
250 γρ. carbonate de potasse σὲ 4 λί-
τρες νερὸ βραστὸ καὶ χύνουμε ὀλίγον
κατ' ὀλίγον τὸ μίγμα αὐτὸ σ' ἕνα κιλὸ
κίτρινου κερῶνιμὸς, κομμένου μὲ μαχαίρι
σὲ μικρὰ κομματάκια. Ἀφίνομε νὰ
βράσῃ σιγά-σιγά. Ἀπλώνουμε ἀκολου-
θῶς τὸ ζεστὸ αὐτὸ ἀνκοστικ στὸ πά-
τωμα, ἀφίνομε νὰ ξεραθῇ ἐντελῶς καὶ
τελειώνομε ὅπως σ' ἕνα συνηθισμένο
παρκέ. Τὸ ἀνκοστικ τὸ φυλάττουμε σὲ
δοχεῖα, ποὺ κλείνουν καλὰ, γιὰ νὰ μὴ
ξεραθῇ. Ἐάν ξεραθῇ, τὸ μαλακώνο-
με μὲ λίγη τερεβενθίνη.

Ἄλλῃ μιὰ συνταγὴ ἀνκοστίκ γιὰ
καινούργιο παρκέ. Κίτρινο κερῶνιμὸς
500 γρ., σαποῦνι 125 γρ., πολ-
λὸ καθαρὴ ποτάσσα 60 γρ., νερὸ 3 λί-
τρες. Θέτομε τὸ νερὸ σὲ δοχεῖο ποὺ
πηγαίνει στὴ φωτιά, προσθέτομε τὰ
ἄλλα συστατικά. Ζεσταίνομε χωρὶς νὰ

βράσῃ, ἀνακινοῦμε ἀπὸ καιρὸ σὲ και-
ρὸ γιὰ νὰ ἀναμιγθῇ καλὰ τὸ κερῶνιμὸς
ἀφίνομε νὰ κρυώσῃ. Θέτομε τὸ ἀνκο-
στικ σ' ἕνα μπουκάλι καὶ τὸ φυλάτ-
τομε σὲ ξερὸ μέρος, ἕως ὅτου τὸ χρει-
ασθοῦμε. Αἱ ἀνωτέρω ποσότητες ἀρ-
κοῦν γιὰ τὸ κέρωμα 50 τετρ. μέτρων
παρκέ. Ὅταν πρόκειται νὰ τὸ χρησι-
μοποιήσουμε, τὸ ξαναθάλομε στὴ φω-
τιά, τὸ ἀπλώνουμε ζεστὸ σὲ λεπτὸ
στρώμα μὲ χονδρὸ πινέλλο ἢ μὲ σκλη-
ρὴ βούρτσα κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν
σανίδων. Ἀφίνομε νὰ στεγνώσῃ καὶ
ἐπεῖτα τελειώνομε ὅπως ἀνωτέρω εἰς
τὰ κερῶνιμὸς πατώματα.

Βρίσκομε στὸ ἐμπόριο ἀνκοστικ ἔ-
τοιμο γιὰ παρκέ σὲ καινούργιο πά-
τωμα.

Βούλα Γ. Βασιλειάδου

Ἐπεξηγήσεις τοῦ κεντήματος

Τὸ σχέδιον τοῦ κεντήματος εἶναι ἡ-
πειρωτικόν. Τὰ κεντήματα τῆς Ἠπεί-
ρου εἶναι ἀπὸ τὰ ὠραιότερα τῆς Ἑλ-
λάδος, διαπρὸνται δὲ εἰς διαφόρους
κατηγορίας ἀναλόγως τῆς τεχνικῆς
καὶ τῶν θεμάτων τῶν.

Τὰ τῆς παρούσης κατηγορίας ἀνα-
γνωρίζονται εὐκόλως ἀπὸ τὰ μεγάλα
κύκλοι, τὰ ὁποῖα στρέφονται κυματοει-
δῶς ἐπὶ τῆς παρυφῆς (τοῦ ἐνὸς δηλ.
ἢ κορυφῆ στρέφεται πρὸς τὰ ἄνω καὶ
τοῦ ἄλλου πρὸς τὰ κάτω), τὴν δὲ ἐ-
πιφάνειάν των κομοῦν μικροὶ ἀθε-
μωτοὶ κλαδίσκοι. Ἕνα μεγάλον κυκλι-

κὸν ἀίθος παρεμβάλλεται εἰς τὰ σχη-
ματιζόμενα κενὰ ἐκ τῆς στρόφης τῶν
φύλλων.

Βελονιά: ψαροκόκκαλον. Οἱ μικροὶ
κύκλοι, ποὺ εἶναι εἰς τὴν στεφάνην τῶν
μεγάλων φύλλων, μένουν κενοὶ καὶ
φαίνεται τὸ ἄσπρον βάθος τοῦ ὑφά-
σματος.

Χρώματα: Τὸ διὰ κοκκίδων σημειοῦ-
μενον μέρος βαθύ κυανόν, τὸ διὰ πα-
ραλλήλων γραμμῶν κόκκινον, τὸ διὰ
διασταυρουμένων γραμμῶν πράσινον,
τὸ διὰ μικρῶνγωνίων κίτρινον, τὸ διὰ
τεθλασμένης γραμμῆς ἄσπρον.

Ἐστὸλη ὑπὸ τῆς δεσποικίδος Α. Ἀποστο-
λάκη, διευθυντρίας Μουσικοῦ Κοσμητικῶν
Τεχν. Σχ.

1302

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΑΛΕΠΟΥΔΩΝ

«Ήτανε μιά φορά ένας παπάς και πήγαινε στο σπίτι του άπολείτουργα. Στο δρόμο απαντάει μιά άλεπού ψόφια. Καθώς πηγαίνει ακόμα δυό βήματα, άλλη άλεπού, ακόμα λίγα βήματα άλλη άλεπού, και νά μή τὰ πολυλογούμε, όσο πηγαίνε, απάντησε δώδεκα άλεπούδες. Τότες συλλογιότηκε πώς αν γυρίση νά πάρη όλες τις άλεπούδες, μπορεί νά τις γδάρη—γιατί νόμιζε πώς ήταν όλες ψόφιας—και πουλώντας τις προθεϊές τους νά κερδίση παράδες. Γυρίζει λοιπόν στην πρώτη, αλλά πού, δέν την βρίσκει. Λέει: «Άς αφήσω εδώ τὸ δισάκκι μου—δπου ήτανε γιομάτο από άρτους κι' αντίδωρα—κι' ας πάω νά μαζέψω όλες τις άλεπούδες, κι' ύστερα έρχομαι και τὸ παίρνω και τις βάζω κι' αυτές μέσα».

Πηγαίνει λοιπόν παρακάτω, μὰ δὲ βρίσκει τίποτα, παρακάτω, μήτε την άλλη, τέλος δέν βρήκε καμιά. Ένόμισε λοιπόν πώς κανένας άλλος θά τις πήρε πιδό μπροστά, και δέν έκατά-

λαβε πώς ήτανε μιά και μοιάχη άλεπού, κι' επί τούτου πήγαινε σὲ κάθε λί-

«Άς αφήσω εδώ τὸ δισάκκι μου νά πάω νά ιδώ γιά τις άλλες, εἶπε ὁ παπάς».

γο διάστημα κάνοντας την ψόφια, γιά νά περιγελάση τὸν παπά. «Έως δτου λοιπόν νά τρέξη ὁ παπάς γιά νά βεβαιωθῇ αν όλες ξεουγαν, βρίσκει καιρό ἡ άλεπού και τοῦ παίρνει όλα τ' αντίδωρα και τούς άρτους απ' τὸ δισάκκι και τὸ γεμίζει με πέτρες. Ὁ παπάς γύρισε ἐκεῖ πού είχε αφήσει τὸ δισάκκι του, τὸ παίρνει και πάει στο σπίτι του. Σάν έφθασε στο σπίτι του, λέει σὴν παπαδιά του: «Καμένη παπαδιά, άδειασε τὸ δισάκκι και κρύψε τούς άρτους και τ' αντίδωρα, γιατί κα-τακουράσθηκα ἔως δτου νά τὰ φέρω». Άδειάζει ἡ παπαδιά τὸ δισάκκι, κι' αντίς αντίδωρα κι' άρτους, βρίσκει πέ-τρες.

— Άλλοίμονο, καμένη παπά, τοῦ λέει, τί είναι ἐτούτες οἱ πέτρες;

Κοιτάζει, τί νά ἰδῇ, πέτρες. Τότες κατάλαβε τὴν πονηριά της Βρωμομα-ράς, πού τοῦ κατάφερε αὐτές τις δου-λειές!

Κι' Ένα ὠραίο ξένο παραμῦθι

ΟΙ ΔΕΚΑ ΑΣΤΡΟΛΟΓΟΙ

Στὴ χώρα της Βαθυλωνίας ήτανε μιά φορά κι' Ένα καιρό ἡ σχολή τῶν δέκα άστρολόγων πάνω σ' Ένα ὕψηλό βουνό πού τὸ λέγανε Μαρέτ.

Οἱ άστρολόγοι αὐτοὶ φορούσανε ρούχα μακρὰ με χρώματα παρδαλά, φορούσανε πολύτιμα στολίδια και ψηλά καπέλλα με φτερά. Κατοικοῦσαν και οἱ δέκα μέσα σ' Ένα παράδοξο κάστρο πού, ὅπως ἔλεγε ὁ κόσμος, μέσα του ὑπάρχανε πολλά μυστήρια. Εἶχαν ἐκεῖ μέσα πελώρια βιβλία πού ὁ καθένας μπορούσε νά διαβάσῃ τὴ μοῖρα του, κἄτι καθρέφτες πού μπο-ρούσανε κανεὶ νά βλέπῃ πολλά παρά-ξενα και ν' αντικατοπτρίζῃ τὸν ἑαυτό του ὅχι ὅπως είναι πραγματικά. Ἄμ' οἱ μικρὲς τρύπες πού βγαίνανε οἱ φω-νὲς τῶν πεθαμένων: «Εἶσι ὁ κόσμος καλά και ὥνει είχε τὴν ἰδέα πώς οἱ άστρολόγοι και φιλόσοφοι ἐκείνοι μπο-ρούσανε και νεκρούς ακόμα ν' ἀναστή-σουν και νά δώσουν ψυχὴ σ' αἵψυχα διντα.

Παρ' όλα αὐτά, κανεὶς δέν είχε μπὴ στο παράδοξο κάστρο τῶν δέκα άστρολόγων γιά νά βεβαιώσῃ τὴν ἀλή-θεια σύμφωνα μ' ἐκείνα ποῦλεγε ὁ κό-σμος, ὡς κι' από τούς γεροντιότερους κανένας δὲ θυμότανε νά μῆκε ἐκεῖ μέσα γιά νά ἰδῇ τί συνέβαινε.

Τις φεγγαρόλουστες νύχτες κάπου-κάπου μπορούσε κανεὶς νά διακρίνῃ μέσα από τὸ φράχτι τοῦ περιβολιοῦ τὰ δέκα ψηλά καπέλλα τῶν άστρολό-γων πού είχαν διάφορα γούστα, μαῦ-ρα, κόκκινα και μενεξεδένια και κάπο-τε-κάποτε μπορούσε νά τούς κρουσ-κούσῃ νά κουδεντιάσουνε σιγά-σιγά γιά φιλοσοφικὲς θεωρίες.

Στὸ χωριό ἐκεῖνο ὑπῆρχε κι' Ένας τεμπέλης, γνωστός τύπος, πού τὸν λέ-γανε Μανχασαρανοφόρ. Ήτανε πολὺ

ἀνόητος και συνήθιζε νά περνᾷ συχνά από τὸ φράγμα τοῦ κάστρου τῶν δέ-κα άστρολόγων. Γιά ποῖο λόγο; Ποῦ νά μαντέψῃ κανεὶς. Ἵσως γιά ν' ἀ-κούῃ τὴ φιλοσοφικὴ συζήτησι τους, μπορεῖ και γιά ν' ἀγορίκησῃ τὸ κε-λάδημα τοῦ χαριτωμένου πουλιοῦ πού καθότανε στο κλαρί ἑνὸς μεγάλου δένδρου.

Προτὺ προχωρήσω πρέπει νά σὰς εἰπῶ πώς ἡ Ἄστρολογία ήτανε ἡ ἐπι-στήμη πού κανόνιζε τὸν κόσμο τῶν άστρων και διὰ τὴν Ἄστρολογία βγῆκεν ἡ Ἄστρονομικὴ ἐπιστήμη.

Τὰ παλαιὰ χρόνια οἱ άστρολόγοι φανταζόντανε πώς τ' άστέρια τ' οὐρα-νοῦ ήτανε καθρέφτες της ζωῆς μας πού κανονίζανε τὰ γραφτά της μοῖρας αας.

Ἡ Ἄστρονομία, ὅπως και ἡ Φιλο-σοφία, ήτανε μεγάλες ἐπιστήμες, ἀλ-λά ξεπεσμένες τὴν ἐποχὴ ἐκείνη πού συνέβηκε τὸ ἐπεισόδιο πού θά σὰς πῶ.

Οἱ άστρολόγοι κατά τὴν ἐποχὴν ἐ-κείνη προκαλοῦσαν ἀτέλειωτες συζη-τήσεις γιά ψῦλλου πῆδημα και σὲ κα-νένα συμπέρασμα δέν καταλήγανε.

Τὴν ἐποχὴ ὅμως τοῦ Μεγάλου Ἀ-λεξάνδρου ἡ Ἄστρολογία σὴν Ἑλ-λάδα ἔφθασε σὲ ὕψηλό ἐπίπεδο και πα-ρουσίασε μορφές σάν τὸν Ἱππαρχο της Βιθυνίας, τὸν Ἀρίσταρχο τὸν Σά-μιο, τὸν Κοπέρνικο σὴν Ἀρχαιότητα, και τῶσους άλλους...

Ἄς γυρίσωμε λοιπόν στοὺς δέκα άστρολόγους πού κατοικοῦσαν τὸ πα-ράδοξο κάστρο τοῦ βουνοῦ Μαρέτ.

Μιά νύχτα άστερόλουστῃ με φεγγα-ράκι λαμπερό και με θάλασσα γαλή-νια οἱ δέκα άστρολόγοι, μαγεμένοι μέσα σὸν ἀνθοστολισμένο κῆπο τοῦ κάστρου, καθισμένοι σὰ χλωρά χορ-τάρια, συζητοῦσαν γιά πολλά φιλοσο-φικὰ θέματα. Ἐκεῖ ὁ τρελλὸς Μανχασαρα-νοφόρ και κοινοστάθηκε γιά ν' ἀφαι-κρασθῇ τὸ ὠραίο καλὰδημα τοῦ ἀη-

δονιοῦ. Στὸ μεταξὺ εἶχεν ἀρχίσει ἡ συ-ζήτησι κι' ὁ γεροντιότερος άστρολό-γος, πού τὸν λέγανε Ἱμαρεοάρ, ἀρχί-νησε νά τούς μιλήτῃ ἔτσι:

— Ἀγαπητοὶ μου συνάδελφοι, ἔξερε-τε τί είναι τὸ Γενέθλιον Ὁροσκοπίον; ἔξερετε διὰ δλόκληρος ὁ οὐρανὸς χω-ρίζεται σὲ δέκα οἴκους και διὰ ὁ κάθε οἶκος ἔχει και δικὴ του ζωὴ, δικὴ του μοῖρα; Μέσα σ' αὐτοὺς τούς οἴκους ἔχουν τὴ θέσι τους οἱ πλανῆτες και οἱ άστεριμοὶ πού στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ἔχουνε μεγάλη ἐπίδρασι, γιατί από αὐτὰ κάθε πλάσμα ποῦρχειται σὸν κό-σμο παίρνει τὰ πεπρωμένα του. Μελε-τήσατε, μελετήσατε, συνάδελφοί μου, καλά τὰ άστρα.

Ὁ δεύτερος τῶν άστρολόγων τοῦ ἀ-πῆντησε τότε:

— Κάθε άστρο ἀντιπροσωπεύει κι' Ένα θεὸ της Βαθυλωνίας, ἐπὶ τὰ οὐρα-νοὶ ὑπάρχουνε και σὲ κάθε οὐρανὸ κά-θεται κι' από Ένας θεός.

— Πρῶτος είναι ὁ Κρόνος, λέγει ὁ Τηλεμαγράμ.

— Δεύτερος είναι ὁ Ἄρης, λέγει ὁ Ματαχίλ.

— Τέταρτος είναι ἡ Σελήνη, λέγει ὁ Τουρὼ και οὕτω καθ' ἑξῆς, ἀλλὰ ἡ συζήτησι γενικεύτηκε σὲ τέτοιο σημείο πού προσπαθοῦσαν ν' ἀνακ-... τί ὑπῆρχε σὸν ἀνώτερο οὐρανὸ.

— Πάνω από ὅλους τούς οὐρανούς ὑπάρχει ὁ Ζεὺς, ὁ πατέρας τῶν θεῶν και τῶν ἀνθρώπων, εἶπε κάποιος, μὰ ἡ κουδέντα τους δυνάμωνε τόσο πολὺ, ὥστε και ὁ τρελλὸς πού κρουθόκουγε κατάλαβε γιά ποῖο ζήτημα συζητοῦ-σαν.

Κι' ἀπότομα μῆκε σὴν κουδέντα τους και τούς λέγει:

— Καὶ τί ὑπάρχει, παρακαλῶ, ἀπά-νου απ' τὸ κεφάλι τοῦ Δία;

Τότε ὅλοι οἱ άστρολόγοι στρέψανε τὰ μάτια τους πρὸς αὐτὸν και ὅπως ἡ-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 1312)

Ο ΚΗΨΟΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

Καίρι! 'Η ζέστη άρχισε! 'Η 'Ελλάς, 'Η Θάλασσα μάς προσκα-

! Είναι σάν νά μάς λέη: «Έ-
λάτε στην άγκαλιά μου νά σάς δρο-
ρίσω, έλάτε γιά νά-σάς δώσω τις
μου τις χαρές, τις δικές μου
διασκεδάσεις! Έδώ, οι γαλανές ά-
κρογιαλιές πού σάν δαντέλλες ά-
πλώνουν τις άμμουδιές των και σάς
περιμένουν γιά παιγνίδι και γύμνα-
στική και άσκησι! Έκεί τό παιγνι-
διάρικο κύμα άνυπόμονα περιμένει
νά σάς χαϊδέψη και νά σάς άγκα-
λιάση...».

Μά έμείς δέν άγαπούμε τή Θά-
λασσα μονάχα γιατί θά παίξουμε
μαζί της. Γιά μάς ή Θάλασσα ή Έλ-
ληνική είναι ή άλλη μητέρα μας,
πού κοντά στην Έλληνική Γη μάς
δίδει κι' αὐτή τά δικά της πλούτη
και μάς άνοίγει τούς πλατείς κάμ-
πους τής θαλασσινής δουλειάς.

'Από την Ιστορία μας μαθαίνουμε
πώς οι Έλληνες από τούς αρχαιο-
τάτους χρόνους ήσαν θαλασσοπόροι
και ή Θάλασσα τούς ήταν πάντοτε
ένas μεγάλος κάμπος έργασίας και
πλούτου. Μά και σήμερα τό έμπο-
ρικό μας ναυτικό είναι ένas από
τούς μεγάλους έμπορικούς στόλους
πού πλέει σέ όλες τις Θάλασσες και
σέ ωκεανούς και φέρνει την ευτυ-
χία στον τόπο. Νά γιατί πρέπει ό-
λοι νά άγαπούμε τή Θάλασσα, πού
είναι τόσο καλή φίλη μας. 'Ο 'Αρ-
χηγός, θυμώστε, μαζί μέ τις άλλες
έντολές πού μάς έδωκε, μάς είπε
πώς όλα τά παιδιά της 'Οργανώ-
σεως πρέπει νά μάθουν κολύμπι —
και τό κολύμπι είναι τό πρώτο βήμα
νά πλησιάσουμε τή Θάλασσα και
νά την άγαπήσουμε.

'Εγώ άρχισα από τώρα τά μπά-
νια μου. Έσείς τί κάνετε;

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Αλέξανδρος Κ. Θεοδορόπουλος

4. (Συνέχεια)

Σέ λίγο τό Καπανδρίτι χανόταν
πίσω τους και ό γάϊδαρος γκαρί-
ζοντας κι' όλας, ποιος ξέρει γιατί,
έπαιρνε τον κατήφορο άπ' τό πίσω
μέρος ενός λόφου...

Πού πήγαινε λοιπόν, μέ τά παιδιά
στην πλατή του ό εξαγριωμένος γάϊ-
δαρος;

Κανένas δέν μπορούσε νά ξέρη...
Έτρεχε μ' ένα γκαλόπ τραντάζον-
τας στην πλατή του τον Ζαχαρία και
τον Προκόπη που ή καρδούλα τους
χτυπούσε σάν χαλασμένο ρολόγι άπ'
την τρομάρα...

— Κουράγιο Ζαχαρία, ψιθύριζε κά-
θε τόσο ό Προκόπης.

'Ο Ζαχαρίας όμως δέν έδινε καμ-
ιά προσοχή στις... παρηγορίες του
Προκόπη.

Κρατούσε σφιχτά τά πρόχειρα χά-
μουρα του γαϊδάρου και ή μόνη του
σκέψις ήταν νά μην γκρεμιστή κά-
τω, κάθε φορά πού ό παράξενος γάϊ-
δαρος σήκωνε τά πιασινά του πόδια,
σάν νά χόρευε... τσαρλεστον!

Και ή κατάσταση αυτή εξακολού-
θησε αρκετά ακόμη...

Πέρασαν χωράφια, λαγκαδιές και
κήπους... 'Ο γάϊδαρος έτρεχε σάν
σίφουνας και πηδούσε κάθε έμπόδιο

Τό παραμυθάκι μας

ΤΟ ΠΡΟΒΑΤΟ ΚΑΙ Ο ΛΥΚΟΣ

Μιά φορά ζούσε σ' ένα δάσος ένas
λύκος πολύ δυνατός πού είχε φάει όλα
τά ζώα του δάσους. Είχε μείνει μόνο
ένas πρόβατο πού κρυβόταν γιά νά την
στυώσει. Μιά μέρα, πού τό πρόβατο
βγήκε νά βοσκήση στο δάσος συνάν-
τησε τό λύκο, πού έπεσε άπάνω του
γιά νά τό φάη. Στάσου, του λέει τότε

τό πρόβατο, κοντά σέ μιά λίμνη είναι
ένas λύκος, έλα νά τον φας. Τότε ό
λύκος έπλησίασε στην λίμνη και κύ-
ταξε μέσα. Έκεί είδε τό πρόσωπό του
και νομίζοντας πως είναι άλλος λύ-
κος, χύμηξε μέσ' στην λίμνη και έπνί-
γηκε. Κι' έτσι εσώθηκε τό πρόβατο.

Μαίρη Γιαννουλοπούλου

Σκαπάνισσα 4ου 'Υψίμεως Θηλέων 'Αθηνών

πού εύρισκε, είτε ρυάκι ήταν αυτό,
είτε χαμηλός φράχτης. Και κάποτε,
όταν πιά τά παιδιά είχαν ξελιγωθή
άπ' τό τράνταγμα, φάνηκε εκεί κον-
τά μιά μεγάλη άγροικία μ' έναν ά-
νεμόμυλο στην μιάν άκρη, πού τούς
έκλεινε τό δρόμο...

Ένας ψηλός φράχτης περιτριγύρι-
ζε από παντού την άγροικία κι' ά-
φηνε μόνο μιά χαμηλή «μπασιά»
φραγμένη από άγριοχόρτα...

«Δόξα τώ Θεώ, σκέφθηκαν τά δυό
παιδιά, επί τέλους θά πατήση φρένο
αυτός έδώ ό διαβολογάϊδαρος, πού
καταραμένη νάταν ή ώρα πού τον
καβαλλικεύαμε».

Και πράγματι ό γάϊδαρος χωρίς
καθόλου ν' αλλάξη πορεία ώρμησε
μ' ένα πήδημα πάνω άπ' την μπασιά
κι' άφού προχώρησε προς την άγροι-
κία... ξεφόρτωσε μ' ένα τρελλό πη-
δημα τον Ζαχαρία και τον Προκόπη
σέ κακά χάλια και μισοζαλισμένους,
τρία μέτρα μακριά πάνω σέ κάτι
σανά...

Την ίδια στιγμή και πριν ακόμη
τά παιδιά καλousνέλθουν φάνηκε
στην πόρτα τής άγροικίας ένas κον-
τός άνθρωπάκος...

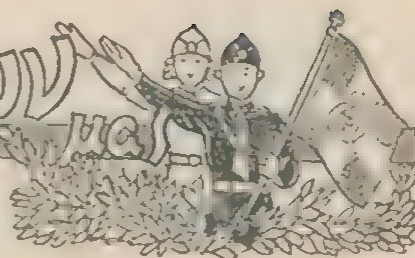
— Ω, ώ! έπισκέψεις πάλι μου ξε-
φόρτωσε ό Ψαρρής μου... γιά νά
δούμε...

Τά δυό παιδιά είχαν άνακαθίσει
κι' έτριβαν τά κότσια τους γιά νά
ξεπονέσουν άπ' τό πείσιμο...

'Ο κοντός άνθρωπάκος προχώρησε
προς τον γάϊδαρο και τον χαϊδεψε:
— Βρέ Ψαρρή πώς μου τδσκασες

των ΟΚΑΘΑΝΕΩΝ

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ ΚΑΙ ΚΙΣΣΟΣ

Του περιβολιού τὰ δέντρα
δέρνει μιά ψιλή βροχή.
Κάπου μιά τριανταφυλλίτσα
στέκει μοναχή.

Τό μικρό τὸ ἀναστημά της
ἀπ' τοῦ τοίχου τὰ ψηλά
πράσινος κισσὸς κοιτάζει
καὶ περιγελά.

Κι' ἡ τριανταφυλλιά γυρίζει
μουσκεμένη καὶ μιλεῖ:
— Νά εἶχα στήριγμα τὸν τοῖχο,
θάβουν πιὸ ψηλῇ.

Σὺ ὅμως, φίλε μου, ἀν' δὲν εἶχες
τέτοιον τοῖχο ν' ἀεθῆς,
δίχως ἄλλο θὰ σερνόσουν
τώρα κατὰ γῆς.

Στέλιος Σπεράντσας

ΞΕΥΘΥΝΑ ΚΟΥΤΑ

Μπαμπᾶς: Ἄς ὑποθέσουμε, Νίκο, ὅτι στὸ δρόμο βρῆκες ἓνα ἑκατοστάρικο. Θὰ τὸ κρατήσης;

Νίκος: Ὁχι!

Μπαμπᾶς: Μπράβο, παιδί μου. Καὶ τί θὰ τὸ κάνης;

Νίκος: Θὰ τὸ ξοδέψω!

Μαμά: Δέ μου λές, Τάκη, πῆρες τὸ φάρμακο ποῦ σοῦ ἔφερα;

Τάκης: Ὁχι.

Μαμά: Γιατί;

Τάκης: Μὰ μαμά, δὲν βλέπεις πὼς ἀπάνω στὸ μπουκάλι εἶναι γραμμένο: «ἢ φιάλη νὰ διατηρηθῇ πάντοτε κλειστή»;

Μπαμπᾶς: Παληόπαιδο. Δὲν κα-

ταλαβαίνεις πὼς οἱ μελέτες σου στοιχιζοῦν ἓνα σωρὸ λεπτά;

Κωστᾶκης: Ἰσα-Ἰσα, Μπαμπᾶ, ποῦ τὸ καταλαβαίνω. Γι' αὐτὸ οροντίζω νὰ μελετῶ ὅσο τὸ δυατὸν λιγώτερο.

Μαμά: Γιατί κλαῖς, Γιαννάκη; Γιαννάκης: Γιατί ἡ Μαριγώ ἔπεσε μέσα στὴ στέρνια...

Μαμά: Μὰ αὐτὸ ἔπρεπε νὰ σὲ κάνη νὰ γελάσης...

Γιαννάκης: Ἀκριβῶς. Γέλασα κι' ἐγὼ κι' ἡ Μαριγώ μὲ χαστούκησε.

Ἀπορία τοῦ μικροῦ Ντίνου:

— Ἀπὸ τί νὰ πέθανε ἡ νεκρά θά-

...?

σπύλασαν ὑπὸ τῆς Σκαπανίσσης Ἑλλης

ἀπ' τὸ κτῆμα; Γιά νὰ δοῦμε τί λένε καὶ οἱ φίλοι σου...

Οἱ... φίλοι ὅμως δὲν ἔβγαζαν μιλιὰ...

— Λοιπὸν πιτσιρίκια... ταξιδέψατε ὥραϊα; Καλῶς μοῦ ὤρισατε, περᾶστε νὰ σᾶς φιλέψω μὲ γλυκὸ Γεωργίτσα... φέρε δυὸ διπλὲς κουταλιές γλυκό!

Καὶ στ' ἀλήθεια δὲν πέρασε οὔτε ἓνα λεπτό καὶ φάνηκε στὴν πόρτα ἡ Γεωργίτσα, ἡ κόρη τοῦ ἀνθρώπου, μὲ τὸν δίσκο καὶ τὰ γλυκά...

Τὰ παιδιὰ ἔδλεπαν μὲ τὴν κόρη τοῦ ματιοῦ τὸ λαχταριστὸ γλυκό... καὶ τ' ἄρπαξαν χωρὶς δεύτερη κουθέντα. Ὁ Ζαχαρίας μάλιστα σὰν Ἀθηναῖος πρωτευουσιάνος ποῦ ἦταν εἶπε καὶ τὸ «εἰς ὕψος σου» καὶ τὸ «μεροῖς» κι' ἔπειτα διηγήθηκε μὲ λίγα λόγια τί ἦταν, ἄπό ποῦ ἦταν καὶ τί ἔπαθε μὲ τὸν Ψαρρῇ...

— Ἐγὼ, ἀπάντησε ὁ κοντὸς ἀνθρωπάκος, εἶμαι ὁ κύρ Στάθης ὁ μυλωνᾶς καὶ κάθομαι ἐδῶ μὲ τὴν γυναῖκα μου καὶ τὴν κόρη μου... Τί θὰ γίνῃ ὅμως μὲ σᾶς; Ἐχομε ἀμπέλι, σπαρτά, ἀλώνια καὶ τὸ μύλο ποῦ ἀλεθεῖ σιτάρι. Θέλετε νὰ σᾶς κάνω παιδιὰ μου καὶ νὰ μοῦ δουλεύετε ἐδῶ;

— Πρέπει νὰ ρωτήσουμε τὸν πατέρα, εἶπε ὁ Ζαχαρίας.

— Καλὰ, ἀπάντησε ὁ μυλωνᾶς. Ὡς ὅτου ὅμως νὰ βάλω τὸν ντελάλη νὰ βρῇ τὸν πατέρα σας θὰ μέινετε ἐδῶ καὶ θὰ βοηθάτε στὶς δουλειές τὴν Γεωργίτσα... Πῶς τόπες τὸ χωριό

σας; Ἄ, Καπανδρίτι καὶ τῶνομά σου ἔσένα; Μαρουλῆς ἔ;... Μα-ρου-λῆς...

...

Οἱ γονεῖς τοῦ Ζαχαρία ἦσαν ἀνάστατοι στὸ Καπανδρίτι...

Ὅταν ἄρχισε νὰ σκοτεινιάζῃ καὶ ὁ Ζαχαρίας δὲν εἶχε φανῇ ἀπ' τὸ πρῶτ' ἡ μαμά του ἄρχισε ν' ἀνησυχῇ:

Πηγαινέ νὰ βρῆς τὸ παιδί φώναζε στὸν ἄνδρα τῆς... Ποῦ πῆγε τὸ παιδί; Ἀχ τὸ παιδί μου... θὰ τρελλαθῶ.

Πάνω στὴν ὥρα ὅμως χτύπησε ἡ πόρτα κι' ὁ πατέρας τοῦ Ζαχαρία ἔτρεξε ἀμέσως ἔτοιμος νὰ... χειροτονήσῃ ἄσχημα τὸν προκομμένο γιου του...

Ἀνοιξε γρήγορα - γρήγορα, ἀλλὰ σταμάτησε ἀπὸ τὴν ἐκπληξί:

Μπροστά του στεκόταν ὁ γνωστός μας ὁ κύρ Στάθης ὁ μυλωνᾶς.

— Ὁ τὸν κύρ Στάθης μου...

Ὁ γαιοφάρος ἐκτάλαξε ἑλκυσμένος.

Κύρ Μαρουλῆ μου... Κύριε ἄε-ησον!

— Σὰν τὰ χιόνια βρῇ παιδί κύρ Στάθης, πῶς ἀπὸ δῶ;

Καὶ νὰ μὴν τὰ πολυλογοῦμε ἡ τόχη ποῦ τῆς ἀρέσει νὰ σκαρῶνῃ κωμωδίες τὰ κατάφερε πάλι μιά χαρά κι' ἔβγαλε γνωστὸς καὶ φίλος τὸν κύρ Στάθης καὶ τὸν κύριο Μαρουλῆ...

Καὶ ἔτοι μετὰ τὴν πρώτη ἐκπαίδει τῆς συναντήσεως ὁ κύριος Μαρουλῆς ἀκούγε μὲ μεγάλη χαρά τοι ὅτι ὁ τρελλογιός του βρισκόταν στοὺς μύλο τοῦ φίλου τοῦ τοῦ κύρ Στάθης.

Καὶ τὼς καὶ τί κύρ Στάθης μου:

Ἐτοι κι' ἔτοι. Καὶ ὁ καλὸς κύρ Στάθης διηγήθηκε σκασιμένος στὰ γέλια τὴν ἱστορία τοῦ γαϊδάρου καὶ τὸ πάθημα τοῦ Ζαχαρία...

— Καὶ πότε νὰ στὸν φέρω ἑορὰ Πολυξένη του... λεδέντη σου; ρώτησε σὲ λίγο ὁ γερομυλωνᾶς τὴν μητέρα τοῦ Ζαχαρία.

Ἀλλὰ ἐδῶ μῦλησε ὁ κύριος Μαρουλῆς...

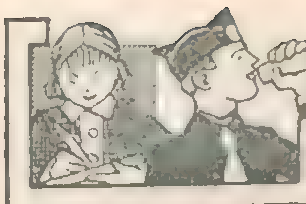
Μοῦ τὸν κρατᾶς οἰκοτροφο, νὰ σοῦ καὶν καὶ τὸν δικό: ρωτησι.

Δοῦλος ὁ Ζαχαρίας σεῖ;

Ὁ κύριος Μαρουλῆς ἔλκεσε τὸ μάτι στὴν γυναῖκα τοῦ τὴν κυρία Πολυξένη κι' ἔπειτα παίρνοντας ἀπ' τὸ μπράτσο τὸν κύρ Στάθης τοῦ μίλησε ἰδιαίτερος...

Ἐπειτα κάθισαν στὸ τραπέζι νὰ φαῖ κι' ἀμέσως μετὰ ὁ κύρ Στάθης ἄφινε ὕψιαν στοὺς γονεῖς τοῦ Ζαχαρία κι' ἔφευγε...

(Ἀκολουθεῖ)

Γιατί να μαθαίνετε

Η ΜΠΑΛΛΑ ΤΡΕΧΕΙ...

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

‘Η Λιλή έσώπασε...

‘Η μικρή Λιλή μπαίνει λαχανιασμένη στην τραπεζαρία, όπου βρίσκεται ο μπαμπάς και η μαμά της.

Λιλή: Μαμά!... μαμά!...

Μητέρα: ‘Ησυχία! ‘Ο μπαμπάς σου διαβάζει τώρα την εφημερίδα του και δεν κάνει να τον απασχόησης. ‘Όταν τελειώσει λές, τι θέλεις.

‘Η Λιλή σωπαίνει.

‘Ο πατέρας αφήνει επί τέλους την εφημερίδα του και ρωτά:

— Λέγε τώρα, Λιλή, τί ήθελες να πής;

— ‘Ηθελα να πω ότι έσπασε ο σωλήνας του νερού στο πάνω πάτωμα και όλο το νερό χύνεται στο σαλόνι μας.

‘Η διαφορά

— Τι διαφορά υπάρχει μεταξύ ενός σκύλου και ενός ψάλτου τενόρου;

— ‘Ότι ο μόνος σκύλος όταν του σφυρίζουν πλησιάζει, ενώ ο τενόρος όταν του σφυρίζουν εξαφανίζεται.

‘Η ηλικία της κόττας

— ‘Α! εγώ μπορώ ν’ αναγνωρίσω από τα δόντια την ηλικία μιας κόττας.

— Μά η κόττα αναπητέ μου δεν έχει δόντια.

— Ναί, αλλά έχω εγώ!...

Παράδειγμα

‘Ο δάσκαλος: Τι είναι ένας ανθρωποφάγος Πέτρος;

‘Ο Πέτρος: Δεν ξέρω, κύριε.

‘Ο δάσκαλος: Καλά, ως υποθέσωμε ότι έφαγες τον μπαμπά σου και την μαμά σου, τί θα είσαι τότε;

‘Ο Πέτρος: ‘Ορφανός, κύρ δάσκαλε.

Την έπαθε...

‘Ο κύριος: Γιάννη, σερβίρίσε μας τώ γλυκό που περίσσεψε από χθές.

‘Ο νέος όπηρετής: Τό έφαγε ή γάτα κύριε.

‘Ο κύριος: Ποιά γάτα;

‘Ο όπηρετής: Πώς, δεν έχετε γάτα σ’ αυτό τό σπίτι;

Τό σημερινό μας παιχνίδι — κατάλληλο για ύπαθρο και μάλιστα για άκρογιαλίες — χρειάζεται μια μεγάλη μπάλλα του φούτ μπόλ. Οι παίκτης — αγόρια ή κορίτσια — χωρίζονται σε

δύο ομάδες, ίσες σε αριθμό μελών, και έπειτα χαράσσονται στο έδαφος δύο κύκλοι, ο ένας στο έσωτερικό του άλλου.

Στόν έσωτερικό κύκλο (Α), σε ίσες αποστάσεις ο ένας από τόν άλλον, τοποθετούνται οι παίκτης της μιας ομάδος. Πίσω απ’ αυτούς ακριβώς, στη γραμμή του έξωτερικού κύκλου, παίρνουν θέσεις οι παίκτης της άλλης ομάδος.

‘Εσωτερικός κύκλος: ‘Ενας από τούς παίκτης της Α ομάδος (έσωτερικός κύκλος) κρατά τη μπάλλα και με τό σύνθημα που θά δώση ο διαιτητής, την πετά στον γείτονά του προς τά δεξιά, ο όποιος την πετά με τη σειρά του στον διπλανό του (πάντοτε προς τά δεξιά) κ.ο.κ. ‘Ετσι ή μπάλλα, από χέρι σε χέρι, γυρνά δλόκληρο τόν έσωτερικό κύκλο.

‘Εξωτερικός κύκλος: ‘Ο παίκτης της Β’ ομάδος, (που βρίσκεται ακριβώς πίσω από τόν παίκτην εκείνον της Α’ ομάδος, ο όποιος κρατά την μπάλλα) με τό σύνθημα που θά δώση ο διαιτητής, αρχίζει να τρέχη πίσω από τις πλάτες τών συναδέλφων του και κάνει τόν κύκλο όσο μπορεί πιο γρήγορα. Συμπληρώνει έτσι ένα πλήρη κύκλο και μάλιστα κάτι περισσότερο, γιατί όταν φθάση στη θέση απ’ την όποια ξεκίνησε πρέπει να περάσει τόν κύκλο τού πρώτου παίκτη της Β’ ομάδος. ‘Ο τελευταίος αρχίζει με τη σειρά του να τρέχη πίσω από τις πλάτες τών συναδέλφων του και έρχεται στη θέση του, για να δώση τό σημείο έκκινήσεως (με ένα έλαφρό κτύπημα) σε άλλον παίκτην.

Κατ’ αυτόν τον τρόπο, όλοι οι παίκτης της Β’ ομάδος τρέχουν γύρω από τόν κύκλο τους, ενώ ταυτόχρονα οι παίκτης της Α’ ομάδος πετούν την μπάλλα. ‘Όταν ο τελευταίος παίκτης έπανέλθη στη θέση του, θά φωνάξη: ΑΑΤ! Καί τότε ο παίκτης της ομάδος Α’, ο όποιος σ’ αυτήν ακριβώς τη στιγμή έχει τη μπάλλα, πρέπει να την κρατήσει στα χέρια του.

Τότε ο διαιτητής ύπολογίζει πόσους πλήρεις κύκλους έτρεξε ο παίκτης από τόν κύκλο της Β’ ομάδος, κατά τό διάστημα που έχρειάσθη για να τρέχουν τόν έξωτερικό κύκλο οι παίκτης της ομάδος Β’. Βρίσκει λ.χ. 8 πλήρεις κύκλους και 3 παίκτας (δηλ. ή μπάλλα αφού έκαμε 8 κύκλους, σταμάτησε στον 3ο παίκτη τού 9ου κύκλου).

‘Επειτα οι ομάδες αλλάζουν κύκλο και ρόλο. ‘Η ομάδα Α θά τρέχη τόν κύκλο και ή ομάδα Β θά πετά, τώρα στον έσωτερικό κύκλο, θά πετά την μπάλλα.

Νικήτρια αναδεικνύεται ή ομάδα που έσημειωσε περισσότερους κύκλους με τη μπάλλα.

Και ένας απαραίτητος όρος: ‘Η μπάλλα θά πετιέται με τό ίδιο χέρι. ‘Αν ο παίκτης έσπασε τόν κανόνα τάξη τη μπάλλα μακριά, πρέπει ο ίδιος να πάη να την πάρη, να γυρίση στη θέση του και να την ξαναρίξη.

Μεταγραμματισμός

“Ενδοξος έκκλησία είμαι
Και τρανή κι Ιστορική.
Μου αλλάζεις ένα γράμμα
Και θά δής πως εν τώ αιω
Θέ να γίνω έρπετό
που την κεφαλή του κόβεις
και άερα φανερώεις
της θαλάσσης δροσερό.

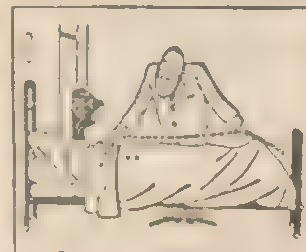
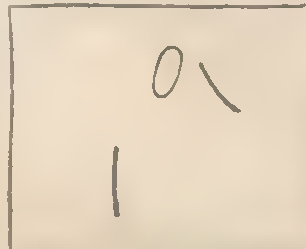
‘Ελλιποσύμφωνον

ΟΥ — ΟΥΟΥ — Η — ΟΛ —
ΟΟ — ΕΕΙ — ΟΑ

Μεταξύ τών ανωτέρω φωνήεντων να τοποθετηθούν τά κατάλληλα σύμφωνα, ώστε να διαγινώσκεται γνωστή λαϊκή παροιμία.

Ζωγραφική

Ποιά κοινά σημεία έχουν μεταξύ τούς τό σχέδιον που είναι ένω και ή εικόνα

που σχηματίζεται κάτω: ‘Απλούστατα: ‘Εχουν κοινές τις γραμμές που είναι χαραγμένες στο πρώτο παραλληλόγραμμο, οι όποιες σχηματίζουν στην εικόνα τό γύρισμα του παπλώματος, τό κεφάλι τού όρθιου ανθρώπου και τό έσωτερικό περίγραμμα τού άριστερου του χεριού.

Με βάσι τις γραμμές αυτές μπορείτε, αν έχετε κάποια μικρή ζωγραφική δεξιότητα, να σχεδιάσετε πολλές άλλες παραστάσεις, τό θέμα τών όποιων έσθε έλεύθεροι να διαλέξετε.

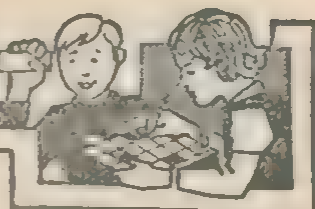
‘Ο περιορισμός είναι ένας: Τό σχέδιό σας πρέπει να γίνη μέσα στις τέσσερες γραμμές τού παραλληλόγραμμου και να περιλάβη — όπως είπαμε — ως βασικές τις γραμμές που υπάρχουν μέσα στο παραλληλόγραμμο.

Μεσοστιχία

Τά μεσαία γράμματα τών κάτωθι ζητούμενων λέξεων αποτελούν πρωτεύουσας μεσογειακού κράτους.

1) Πόλις της Βορείου ‘Ελλάδος. 2) ‘Η χρησιμοποίησης του μάς ανακουφίζει τώρα τό καλοκαίρι. 3) Καταστρεπτική ασθένεια τής Γαλλίας. 4) Στρατιωτική παρονομασία. 5) Νήσος τού Σαρωνικού. 6) ‘Επιτυχία κατά την σκοποβολήν εις τό κέντρον τού στόχου.

Διασκεδάσεις

Κρυπτογραφικόν

123456789 = Αυτοκράτωρ.
123 = Γυν. δνομα.
15739 = Προφήτης.
9353 = Δωμάτιον.
3539 = Νοστιμίζει...
65539 = Κράτος.
3973 = Ήπειρος.
3219 = Θεός.
532793 = Έλλ. πόλις.
475479 = Έλλ. πόλις.
789 = Νῆσος.
463 = Νῆσος.
743273 = Νῆσος.
56289 = Νῆσος.

I. K. ΣΠΕΝΤΖΟΣ

Ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικά τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων αποτελοῦν ποταμὸν τῆς δυτικῆς Εὐρώπης.

1) Πόλις τῆς Β. Ἑλλάδος. 2) Ἀρχαία θεά. 3) Νῆσος τῆς Ἑλλάδος. 4) Ἡμερον ζῶον. 5) Ἀγρίον ζῶον. 6) Ἑλληνικὸν πέλαγος. 7) Τόπος προσευχῆς. 8) Ποταμὸς τῆς Μακεδονίας. 9) Ἀρχαῖος ἱεροθεῖας.

Χρωματίσατε

Στερεώσατε ἓνα διαφανὲς χαρτί ἐπάνω στὸ σχέδιο καὶ ὀδηγούμενοι ἀπὸ τοὺς ἀριθμοὺς ποὺ θὰ φαίνονται ἀπὸ κάτω, χρωματίσατε προσεκτικὰ, ἀναλόγως, τὰ μέρη τῆς εἰκόνης ὡς ἑξῆς:

Ὅπου ὑπάρχει:

- 1 μὲ κόκκινο ἀνοιχτό.
- 2 μὲ κίτρινο.
- 3 μὲ καφετί.
- 4 μὲ κόκκινο.
- 5 μὲ μπλέ.
- 6 μὲ πράσινο σκοῦρο.
- 7 μὲ μαῦρο.

Τὰ μέρη ποὺ ἔχουν 0 θὰ μείνουν λευκά.

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Ὁριζοντίως:

1) Ἐνας ἀπὸ τοὺς δύο Πέρσας στρατηγοὺς ποὺ ὤδηγησαν τὰ Περσικὰ στρατεύματα στὴ μάχη τοῦ Μαραθῶνος. 3) Αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου, περιφημὸς διὰ τὰ κατορθώματά του καὶ μάλιστα γιὰ τοὺς πολέμους τοῦ ἐναντίον τῶν Περσῶν. 5) Αἰχμὴ, βελὸν — Δύναμις, ρώμη. 7) Φόδος (ἀρχ.) — Ὁ κοινὸς πρόγονος ὁλῶν τῶν ἀνθρώπων. 9) Ἐχει μεγάλην ἀξίαν (ἐπιθετὸν χαρακτηρίζον διαφόρους λίθους ἀξίας). 11) Δέχεται τὰ πλοῖα, ὡς ἀφετηρία καὶ τέρμα τοῦ ταξιδίου των.

Καθ' ἑτάως:

2) Νησιωτικὴ πόλις τῆς Ἑλλάδος καὶ προάστειον τῆς Ἀθηνῶν. 4) Σημεῖον γιὰ τὴν φύλαξιν ὀρισμένου εἴδους τυροῦ, ἀλλοῦ γιὰ βάσις μουσικοῦ ὄργανου καὶ στὴν ἀρχαιότητα ὡς ἀποθήκη εἰς τὴν ὁποίαν κάποιοι θεοὶ φύλαγε τὰς δυνάμεις ποὺ κυβερνοῦσε — Ἡρωϊκὸ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος χωριό. 6) Ἀρχαία πόλις τῆς Σικελίας — Γυναικεῖον δνομα. 8) Ἀρχαῖος Ἑλλην. συγγραφεὺς τοῦ ὁποίου ὀρισμένα ἔργα διδάσκονται εἰς τὰ σχολεῖα.

Ἀριθμητικόν

1 2 3 4 5 + - X = 1

Μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω πέντε ἀριθμῶν, τῶν ὁποίων ἡ σειρά μπορεί ν' ἀλλάξη, νὰ τοποθετηθοῦν καθ' ὅσον δὴποτε τάξιν τὰ σημεῖα τῶν τεσσάρων ἀριθμητικῶν πράξεων, ὥστε νὰ προκύψῃ (ἀποτέλεσμα τῶν πράξεων) ὁ ἀριθμὸς 1.

Λεξιγριφὸς

Τῆς Μικρασίας χώρα
Μ' ἀντωνυμία ἐνώθηκε
Καὶ μαρμαρένια κόρη
Ἀρχαία φανερώθηκε.

K. A. ΚΑΝΕΛΛΟΥ

Αἱ λυσεῖς τοῦ 4000 ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρολέξον. Ὁριζοντίως: 1 Μυτιλήνη — 2, 2 οἱ — 4. 3 οἱ — Ρά — 4ουα. 4

Παραμῖς

Ὁριζοντίως:

- 1η σειρά: Σύμφωνον.
- 2α σειρά: Ἐσώθη ἀπὸ τὸν κατακλυσμὸν.
- 3η σειρά: Ἑλληνικὴ πόλις.
- 4η σειρά: Εὐρωπαϊκὸν κράτος.
- 5η σειρά: Ἡρως τοῦ 1821.

Καθ' ἑτάως, οἱ σταυροί:

Πωλεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ εἶδη πρώτης ἀνάγκης.

I. K. ΣΠΕΝΤΖΟΣ

Αἱ λυσεῖς τοῦ 4000 ΦΥΛΛΟΥ

Οἱ συλλαβές: 1η σειρά, Α—Β Ρά. Β—Γ 4ουα. Α—Γ 2α σειρά, Α—Β 4ουα.

Α—Β 3η σειρά, Α—Β 4ουα.

Α—Β 4η σειρά, Α—Β 4ουα.

Α—Β 5η σειρά, Α—Β 4ουα.

Α—Β 6η σειρά, Α—Β 4ουα.

Α—Β 7η σειρά, Α—Β 4ουα.

Α—Β 8η σειρά, Α—Β 4ουα.

Α—Β 9η σειρά, Α—Β 4ουα.

Α—Β 10η σειρά, Α—Β 4ουα.

Α—Β 11η σειρά, Α—Β 4ουα.

Α—Β 12η σειρά, Α—Β 4ουα.

Α—Β 13η σειρά, Α—Β 4ουα.

Α—Β 14η σειρά, Α—Β 4ουα.

Α—Β 15η σειρά, Α—Β 4ουα.

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Τὸ καπέλλο

Ἐνα παιδάκι πλησιάζει ἓνα ἀστυφύλακα καὶ δείχνοντάς του ἓνα καπέλλο στὴ θάλασσα τοῦ λέει μὲ κλάματα:

— Ἀχ, κύριε, ξέρετε, ὁ ἀδελφός μου...

Προτοῦ τελειώσῃ, ὁ ἀστυφύλαξ ρίχτηκε στὴ θάλασσα, ἀλλὰ μὴ βρῖσκοντας τὸν ἀδελφὸ τοῦ παιδιοῦ, ἀνέσυρε μόνον τὸ καπέλλο.

— Μὰ κύριε ἀστυφύλακα, δὲν μ' ἀφήσατε νὰ τελειώσω. Ὁ ἀδελφός μου εἶχε πετάξῃ τὸ καπέλλο μου στὴ θάλασσα.

Τί τὸν ἐνδιέφερε...

Ὁ πελάτης: — Γκαρσὶ, εἶπα ἐδῶ. Στὴ σάλα ἔφαγα 4 μπιγνέ, στὸ καφενεὶο δύο καὶ στὴ σαλάτα ἄλλες δύο...

Τὸ γκαρσόν: — Δηλαδή ἐν ὅλῳ ὄκτώ... Περίεργο πρῶτα! καὶ ἦταν 9... Ποῦ νὰ πῆγε ἡ ἀλλη... Μήπως τὴν φάγετε;

Ἀποδείξεις!

Ὁ δάσκαλος: Πέες μου, Τάκη, τρεῖς ἀποδείξεις τῆς καμπυλότητος τῆς γῆς.

Ὁ Τάκης: Πρῶτον, τὸ γράφει ἡ γεωγραφία μας, δεύτερον τὸ εἶπατε σεῖς καὶ τρίτον μοῦ τὸ εἶπε ὁ μπαμπάς μου.

Ἀπ' ἐξω...

Ὁ δάσκαλος λέγει στὸ μαθητή:

— Κώστα, εἶπα νὰ πῆς τὸ ποίημα.

Ὁ μαθητὴς παίρνει τὸ βιβλίο, διαβάζει τὸ ποίημα, ἀλλὰ ὁ δάσκαλος τὸν διακόπτει:

— Ἀπ' ἐξω παιδί μου νὰ τὸ πῆς.

Καὶ ὁ μαθητὴς ἐβγήκε εἰς ἀπὸ τὴν αἴθουσα καὶ ἀύχον νὰ δὲ τὴν!

Τὴν βοηθεῖ!

Ἡ Κυρία: (στὴν ὀπηρτρία ποὺ πλένει τὰ πιάτα): Μαρία, ἡ γάτα γλύφει ἓνα πιάτο.

Ἡ Μαρία: Μὲ βοηθεῖ κυρία, γιατί εἶμαι κουρασμένη.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

Ἡ διδασκαλία τῆς στενογραφίας εἰς τὴν «Στέγην Φαλαγγίτου» θὰ γίνεται ἀπὸ διακεκριμένους καθηγητὰς καὶ μὲ διδοκιμασμένην μέθοδον.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Μετά την έπαιχον των πρώτων αλλήλων αγωνιών των Διοικήσεων Ε.Ο.Ν. Πρωτεύουσας ο θεσμός οδούς καθιερώνται για να αμειψωσθῇ ἡ τῶν μέλλων κἀπ' ἀφαιρέσῃ καὶ φρασιότερον. Ὅπως θὰ τελωνῶνται ἐπαινοὶ κολλητικῶν ἀγωνῶν (τελούμενοι κατὰ Μά-
ϊου) καὶ φθινοπωρινῶν (τελούμενοι κατὰ Νο-
έμβριου).

Οι φθισικαρινοί καλλιτεχνικοί άγωνες τοῦ 1930 θά διεξαχθοῦν μεταξύ τῶν Διοικήσεων Ἀνατολινῶν Σχολῶν Α. Θ., τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ἀρρίων καί Θηλέων Πρωτοῦσης καί τῆς Διοικήσεως Ταγματῶν Ἑργασίας. Θά περιορισθοῦν δέ καί πάλιν ἐν τῇ σφαίρᾳ τῶν τραγουδιῶν, τοῦ χοροῦ καί τῆς ἀπαγγελίας. Ἡ κατάρσις τῶν ομάδων θά γίνῃ κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νά ἐμφανίζεταί ἡ ἐν τῇ Ὀργανώσει τελομένη ἐργασία, ἀποκλειστικῶς τῶν τυχόν ἐπαγγελματιῶν μέλῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

ΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Ἡ ἀρμόδια Διεύθυνσις τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ἑθνικῆς Ὁργανώσεως Νοσήσι-
ων, ἐπιθυμῶσα νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς τοὺς
νέους νὰ ἀναλογισθοῦν τὴν μεγάλην σημα-
σίαν τῆς ἑξ. Αὐτοῦ, νὰ ἀποδιδῶν βα-
θύτερα τὴν ἀξίαν τῆς ἐθνικῆς αὐτῆς ἡμετέρας,
ἀλλὰ καὶ νὰ ἐκφράσῃ τὰ συναισθηματὰ τῶν
ἐκ τῆς τοιαύτης, τοῦ μόνου τρόπου διὰ τοῦ
ὁποῦ ἐξέρχεται ἀπὸ τῆς καὶ μεγάλης καὶ
ἀνέναντι τῆς ἐκείνης τῆς ἀντιθέσεως
μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν., οἱ τὴν συν-
θετοὺς παίησιν μετὰ θέμα ἐξηγούμενον ἐκ
τῆς ἐθνικῆς ζωῆς, ὅς διμφοροῦν διὰ τῆς μετα-
βολῆς τῆς ἑξ. Αὐτοῦ.

τα συγκειντρούμενα ποτήματα θούνη
τεση υπό την κρίση επιτροπής έλ ελεμνών
συγκειντρούμενα ούτως ώστε να έλ ελεμνών
ποτήματα να έλ ελεμνών ποτήματα
ποτήματα δούν και κατά την άριστη
αυτών μορφή. Τα καλύτερα θα βροδύ
δούν και θα έλ ελεμνών έλ ελεμνών
το όποιον θα διανεμής έλ δούν τοίς
ματιοποις της Ε.Ο.Μ. Είς τοίς νικητάς
ποτήματος αυτού διαγινωμοθ έλ δούν
μνη έλ ελεμνών.

ΟΙ ΑΝΕΜΟΠΟΡΟΙ ΜΑΣ

[illegible]

ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ
ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

[illegible]

Υπάρχει στρατιά και κατασληλώσις
δὲν λειτουργοῦν μόνον εἰς τὰς Περιφερειακὰς
Διοικήσεις Πρωτευούσης, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλας
σχέδον τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις τῆς
Ε.Ο.Ν.

EDITORIAL BOARD THE E.O.N.

Εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν τῆς Ἑθνικῆς Ὄργανώσεως Μικρασίας τῆς Ἑλλάδος κατα-
φθανόν καθημερινῶς καὶ καὶ ἀντιστοίχαι, διὰ
τῶν ὁποίων ἀναγκάζεται ἡ συγκρότησις συ-
ντάξεως καὶ νέων Ἐπιτροπῶν πόλεως τῆς Ε.Ο.Ν.
εἰς ὅσας τὰς πόλεις, κωμοπόλεις καὶ χωριά
ἀφικνῶν τῆς Ἑλλάδος. Τὰς Ἐπιτροπὰς οὗτας

[illegible]

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ

Ἡ ἡμετέρα κατὰ τὴν τῶν ἡμετέρων διὰ
καὶ τῶν ἡμετέρων τῶν ἡμετέρων ὁρ-
μῶν τῶν ἡμετέρων τῶν ἡμετέρων
καὶ τῶν ἡμετέρων τῶν ἡμετέρων τῶν ἡμετέρων
κόλλους τῆς Ὀργάνου, ἐλαβε τὴν ἴδιαν
προσέκλειαν διαγωνισμοῦ μεταξὺ τῶν μελῶν
τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τῆς δημοσφύρας τῶν τρα-
γουδιῶν ποῦ χρειάζονται εἰς τὴν Ὀργάνου.
Προκηρύσσεται πρὸς τοῦτο διαγωνισμὸς
διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἡμετέρων
τῶν ἡμετέρων τῶν ἡμετέρων τῶν ἡμετέρων
τῶν ἡμετέρων τῶν ἡμετέρων τῶν ἡμετέρων
τῶν ἡμετέρων τῶν ἡμετέρων τῶν ἡμετέρων

α) Περαιτέρω όσον αφορά τη χρήση του στρατοπέδου, οι τρεις ειδικοί (ιδιαιτολογικά και γ) ποιημάτων φιλοσοφικών,

[illegible]

Σε κάθε ποιητή, που τό ποιημα η τά ποιή-
ματα του θά βραβευθούν, θ' άποικιμηθῇ δι-
πλωμα τιμῆς και ειδικόν άναμνηστικόν με-
τάλλιον.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

[illegible][illegible]

ΑΙ ΔΙΔΩΝΕΙ ΤΟΝ ΔΙΑΓΩΓΙΣΜΟΝ ΠΡΟΟΡΙΖΟΜΑΙ ΦΩ-
 ΤΟΓΡΑΦΕΙΣ, ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΑΝΤΕΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΕΡΙΟ-
 ΡΕΙΩΣΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ, ΘΑ ΔΕΥΣΑΝΤΕΣ ΕΙΣ ΤΗΝ
 ΚΕΝΤΡΙΚΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ (ΤΗΡΗΜΑ ΚΑΛΙΤΕΛΕΣΤΙΚΟΝ)
 ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2. Ε. ΑΙ ΕΥΤΟΓΡΑ-
 ΦΕΙΣ ΘΑ ΕΡΧΟΝΤΟ ΤΗΝ ΕΡΩΤΗΜΕΝΗΝ ΕΠΙ-
 ΔΕΙΞΕΙΝ, ΑΙ ΔΕ ΠΡΟΟΡΙΖΟΜΕΝΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΔΕΙ-
 ΚΑΣΤΕΛΙΣΜΟΥΣ ΕΙΩΝΕ ΤΗΡΗΜΑ ΤΗΣ Β' ΠΑΤΕΛΛΑΡΟΥ
 'ΕΚΤΙΣΙΝ ΕΙΩΝΕ. (Ε. 20) ΖΩΠΕΚΙ ΜΙΓΛΑΡΟΥ.

**Β' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΝΕΟΛΙΑΣ**

[illegible]

ἰσχυρῶς ἢ προσηύχης ἑκάτοις θά πε-
ρὶ τὴν διακρίσιν τοῦ ἀλλοθιῶς τῆς λαϊκῆς τέ-
χνης, φανταστικῶς καὶ ἀποκρινόμενος ἀποκαταλλόμενος ὅλων

ἐν τῷ πνεύματι καὶ ἀποκρίσιν διὰ τοῦ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΗΝ ΔΙΟΝΕΥΡΩΝ Η "ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ 1941
 ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΗΝ ΔΙΟΝΕΥΡΩΝ Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΕΝ ΓΙΝΕΙ
 ΕΡΓΑ (ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ, ΜΥΣΙΚΗ, ΣΧΕΔΙΟΝ, ΕΥ-
 ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ, ΧΑΛΚΟΓΡΑΦΙΑ ΚΛΕ.), ΟΥΤΩΣ ΔΟΤΙ
 ΝΑ ΔΟΘΗ Η ΕΛΕΑΦΕΡΙΑ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΧΟΝΤΑΣ ΠΡΑ-
 ΓΜΑΤΙΚΑΝ ΤΑΛΑΝΤΟΝ ΝΕΟΝ ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΙΣ
 ΠΡΩΤΑ ΑΥΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΘΕΙΝΑΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΑΝ
 ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΝ ΑΥΤΩΝ.

EORTH EIS TO BEATPON (PEE)

[illegible]

λαμβάνουν μέρος ειμή μόνον
της Περιφερειακής Διοικήσεως Θη.

ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ Ε.Ο.Ν.
Τοιμάζοντες προσφέρουν δωρεάν μεγάλη πο-
σότητα ξυλείας και την χρηση των αυτοκι-
νητων των δια την μεταφοραν ταυτης οι εκ-
παιδευτικοι της Διαικ. Π.Ε. 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 89

Διὰ τῆς ἐυλείας ταύτης θὰ ἀντιστοιχά-
σθουν ἐξάκοντα τυφλὰ πρὸς ἑκατὶδύο ἐκ
τῆν οὐλοστοκίαν τῶν Σαυιτῶν τῶν ἐκεί Σχη-
ματισμῶν.

Η χρηματική αξία τ. προσφορών τούτων
υπερβαίνει τις 50 χιλιάδες ευρώ.

ΩΡΑΙΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

Ἡ Ὁ Σχηματισμός τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀπὸ Χώρας
Ναυστατίας, τῆ συνδρομῇ πολλῶν φίλων τῆς
Ε.Ο.Ν. καὶ τῶν ἑαυτῶν ἀπομιμήσεων, ἀποστολῶν
τροφ. κ. Ι. Χατζοπούλου, ἀπορρίπτει ἀπὸ
τοὺς βιβλιοθήκην μὲ βιβλία θεωροῦντα τὴν
ᾠδὴν καὶ τὴν ἀποστολικὴν μορφὴν
καὶ τὴν ἑαυτῶν ἀπομιμήσεων καὶ μορφῶν
τῶν βιβλίων.

ΜΙΚΡΑ ΑΘΗΝΑΙΚΑ ΝΕΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν

[illegible]

Α. Α. Σ. ΘΗΛΕΩΝ

[illegible]

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΣΠΑΡΤΗ.—Τα μέλη της Ε.Ο.Ν. Μαγούλας ηκολούθησαν με τον θέρειον του αίθου εις τον άγρον των όσων αυτών ταύτα είχαν καλλιεργήσει κατά το παρελθόν φθινοπωρον. Από πρώτας ενδεχόμεναι με τας σπουδαιότητας και θαλαγγιτισμοί με εξαίρετικόν κέφι επεδόθησαν εις την ίδρυαν ταύτην εργασίας, ή όποια έλαβε πανηγυρικήν μορφήν.

Τα άποτελέσματα της συγκομιδής ήσαν λίαν ικανοποιητικά και άπεδείχθη όύτω άκόμη μίαν φοράν πόσον έωφελής δύναται να έλθω άρρωγός ή Νεολαία εις έργα ώρίστης σημασίας. Κατά την έορτήν του θέρειου έληγονται και τούτοις φθινοπωριεύματα.

Εις την Σχολήν Κοπτικής-Ραπτικής κεντημάτων ή θαλαγγιγής ώμήλησε περί Βασιλέως και Έθνους. Έπίσης ή έριμος κυρία Νομάρχου επισκέφη την Σχολήν και άπεθύμησε παραινετικούς λόγους προς τας μαθήτριάς, άντιφώνησε δέ άποκομιόσας άρίστας έντυπώσεως διά την τελουμένην εργασίαν. Αί Σκαπάνισσαι του θου Λόχου έξεδραμον εις Τεγείαν και Τρίπολιν, επισκεφθείσαι όλας τας άρχαιοτήτας και τά αξιοθέατα μέρη.

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΝ.—Ο Άρχηγός του Σχηματισμού Μαυροβουνίου μετά το πέρας του έκκλησιασμού της Κυριακής ώμήλησε προς τας μέλη με θέμα: «Τό έναντι της Πατρίδος χρέος της Έλληνίδος».

ΛΑΧΙΟΝ.—Αί Σκαπάνισσαι του Σχηματισμού τούτου έξεδραμον εις θέσιν Καλίνια. Έκει παρευρέθη κοινόν συσσίτιον έκ γεωμύλων. Η Άρχηγός του Σχηματισμού ώμήλησε προς τας Σκαπάνισσας περί οικογενείας.

ΓΚΟΡΙΤΣΑ.—Ο Νομάρχης Γενικός Έπόπτης της Ε.Ο.Ν. επισκέφη τον Σχηματισμόν Γκοριτσάς. Πάντα τα μέλη, άρρινα και θήλειά, καθώς και άπαντες οι κατοικοί επισκέψαν αυτόν εις όρισθέν έκ των προτίμων μέρος με ζήτωκραυγάς. Τόν κ. Έπόπτην προσέφωνησεν ο Πρόεδρος της Κοινότητος, ό Διοικητής της Ε.Ο.Ν. Άρρένων και ό Διευθυντής του Σχολείου. Κατόπιν έγινε παρήλασις. Ο κ. Έπόπτης άντιφώνησεν ικανοποιημένως, άφού έδωκε διαφόρους οδηγίας προς τούς βαθμοφόρους.

ΣΕΛΑΣΙΑ.—Η κίνησις του Σχηματισμού Ε.Ο.Ν. Θηλέων έπήλθε ζωηροτάτη. Τό τελευταίον δεκαετημέριον άντιυχθήσαν θέματα περί συγκοινωνίας και θρησκείας.

ΤΡΙΠΟΛΙΣ.—Εις την αίθουσαν του «Μαντζουρίου» έτελέσθη με μεγάλην έντυχίαν ή λαχειοφόρος άγορά της 78ης Θαλαγγος Θηλέων άπέρ της πάλαι της άποκομιδής.

Ο άρχηγός της Ε.Ο.Ν. Τρίπολεως, μετά τας εργασίας, άντιφώνησεν τας μαθήτριάς, άντιφώνησεν δέ άποκομιόσας άρίστας έντυπώσεως διά την τελουμένην εργασίαν. Αί Σκαπάνισσαι του θου Λόχου έξεδραμον εις Τεγείαν και Τρίπολιν, επισκεφθείσαι όλας τας άρχαιοτήτας και τά αξιοθέατα μέρη.

Την έορτήν έτίμησαν διά της παρουσίας των ό κ. Νομάρχης και Γενικός Έπόπτης της Ε.Ο.Ν. Άραβιάς, ό κ. Διοικητής του 11ου πεζικού Συντάγματος και άπανσαι αι πολιτικάς Αρχαί.

ΝΑΥΠΛΙΟΝ.—Ζωηρά κίνησις έσημειώθη κατά τό τελευταίον διάστημα εις τούς Σχηματισμούς.

Σχολή κοπτικής και ραπτικής της Ε.Ο.Ν. Θηλέων Λακωνίας.

Κινήσεις Περιφερειακών Διοικήσεων

ματισμούς της Ε.Ο.Ν. Θηλέων Άργολιδοκορινθίας. Η κίνησις εις τας διαφόρους έδρας έχει όύτω:

Μίρμυκακα.—Κατά τας συγκεντρώσεις έδιδάχθησαν τά άσματα: «Προσιγή της θαλαγγιτισμοίς» και «Η Δύσις». Έπίσης αι παιδιαί «Τό κλειδί της πόρτας του κήτους», «Η μάλλινα στον κύκλο», άσπεγγιλία του ποιήματος «Ο Θωπεύς», ως και χειροτεχνία, γυμναστική και χ—.

Άντιφώνησαν τά διηγήματα: «Τά κακά δούλια», «Τό μόνον της ζωής μου ταξίδιον» και άντιυχθή τού θέμα «Ο φυσικός φωτισμός». Έγένετο άνάστασις εις τον λόγον Πουλακίδας, όπου παρηκολούθησαν την δύσιν του ήλιου, και έκδρομή εις Σταυροδόμην.

Πουλακίδα.—Αί θαλαγγιτισμοί και Σκαπάνισσαι ησυχολήθησαν με διάφορα μαθήματα έργοχείρων — εις την παλκτικήν, λευκόν κέντημα και μετρητόν — ως και με διάφορους παιδιαίς, φίλοταίδιας και χορούς. Άντιφώνησαν δέ διάφορα μορφωτικά διηγήματα γύρω άπό τον σκοπόν της Ε.Ο.Ν.

Μάνεσι.—Έγένετο μαθήματα χειροτεχνίας, οικοκυρικής, θυγικής, παιδιών, άθλοπαιδιών, χορών και σουηδικών άσκήσεων. Άντιφώνησαν μορφωτικά διηγήματα και έγένετο άπογευματινά έκδρομαι.

Παναρήτιον.—Τά μέλη της Ε.Ο.Ν. Θηλέων παρηκολούθησαν με ήλιον τά μαθήματα.

Η Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ναυπλίου έν παρελάσει.

ματα: «Περί μέσων ανώτερου και διαδύσων» και «Περί προσανατολισμού», ως και τά των σουηδικών άσκήσεων, παιδιών, χορών και άσμάτων. Ησυχολήθησαν έπίσης με τό ποτίσμα των δένδρων της Ε.Ο.Ν. και έξεδραμον εις τά έλκκλησια του Άγίου Γεωργίου και Άγίου Θωμά, ως και την τοποθεσίαν Μπουραζάνια.

ΑΡΓΟΣ.—Θαλαγγιτισμοί και Σκαπάνισσαι Άργους έξεδραμον εις Τίρυνθα, όπου έπισκέψαν τας Άγροτικάς Φυλακάς. Εις τας Φυλακάς, μετά τας εργασίας, άντιφώνησαν τας μαθήτριάς, άντιφώνησαν δέ περί όρνιθολογίας, άντιφώνησαν κοινότητος, σπουδαιότητας, έργου και τά έκ αυτών άσματα. Μετά ταύτα επισκέψαν τας άρχαιοτήτας ως και τό παρεκκλησίαν του Άγίου Γεωργίου, ως και τό παρεκκλησίαν του Άγίου Θωμά, ως και την τοποθεσίαν Μπουραζάνια.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ.—Εις Κατω Μακρυνοών ώμήλησεν εις θαλαγγιτισμούς και Σκαπάνισσαι 11 Τετραρχίας (293ης Θαλαγγος), παριστάμενων και πλείστον κατοίκων, ό Υποδιοικητής όπισσις του κ. Γεν. Έπαυτου Αιτωλολοκαρινίας περί του έργου του Κράτους της 4ης Αύγουστου κατά τό τετραετές διάστημα, έν άντιπαροδόχην προς τον χρωκοπησαντα κοινοβουλευτισμόν.

Με την διατίρησαν αυτόν έφάρδισαν προεκάλειαν άφαιταστον ένθουσιασμόν των παριστάμενων, άπτιες έλίσσανσαν εις ζήτωκραυγάς και χειροαροτήματα.

ΛΑΜΙΑ.—Η Περιφ. Διοικήτρια Θηλέων και ό Α' Έπιτελής Διοικήσεως Άρρένων, συνδυόμενοι υπό βαθμοφόρων του Έπιτελείου

των, έπιθεώρησαν τούς Σχηματισμούς των Τετραρχιών Υπάτης και Μείζωτων.

Βαθμοφόροι του Έπιτελείου της Διοικήσεως έντηρησαν άναγνώρισην έκ του όρου Καλλίδρομον προς έξιυρίαν καταλλήλου, όπου δια την έκκαταστασιν Στρατοπέδου Έκπαίδευστος Βαθμοφόρων, εις ό θα έκπαίδευσθωσιν έκ τρις έβδομαδας περί τούς 150 ένιωμοτάρχαι και όμοδαρχαί.

Όμοιον Στρατοπέδον θα λειτουργήσιν άπό του προσεχούς Ιουλίου και εις Μαροβούνιο.

Ο κ. Γενικός Έπόπτης, συνδυόμενος άπό της Περιφερειακής Διοικήτριας και του Α' Έπιτελούς της Διοικήσεως, έπιθεώρησε την Τετραρχίαν Μακρ ακώνης, έπαικνίσαν τον όκον θαλαγγιτισμοί και ώμήλησε προς συγκέντρωσιν αι τάξεις του Λόχου Ε.Ο.Ν. Θηλέων δι' όμαδικής έγγραφής ύπερπριακοτά νέων θαλαγγιτιστών.

Έκ της έπιθεωρήσεως του Σχηματισμού Μακρ ακώνης ό κ. Γενικός Έπόπτης άπεκόμισε τας άρίστας των έντυπώσεων.

Οι Διοικήται Άρρένων και Θηλέων έπιθεώρησαν την Τετραρχίαν Σπινγκιάδας.

Εις την Θαλαγγα Γραβιάς οι θαλαγγιτισμοί και Σκαπάνισσαι, καταρτίσαντες συνιργαί, προέβινον εις την άναζητήσιν και ουστηματικήν έξολόθρευσιν των εστιάων άκρίλων.

Εις άπαντας τούς Σχηματισμούς γίνεται ή παρακολούθησις και περιπολήσις των άναδοσώσεων έπτάστον ως και ή παρακολούθησις των καλλιεργηθέντων άπό των Σχηματισμών άκρίων.

Εις πλείστον των Σχηματισμών ήρχισαν ό θέρειος τό σπαρνένος άπό των Σχηματισμών αίθου άπό των ίδιων των θαλαγγιτιστών και με ένθουσιώδεις έκδρομώσις άπέρ της Ε.Ο.Ν. και του Άρχηγού.

Τμήμα έκ 50 θαλαγγιτιστών και βαθμοφόρων της Υποδιοικήσεως Αταλάντης έξεδραμον έκ έμνημον εις Χαϊρώνιαν, Λιβάδιαν, Όσιον Λουκάν, Άργυριαν, Δελφούς, Ιτέαν, Άμφισσαν, Γραβιάν και Άμφικλείαν.

Κατά την έπίσκεψιν των άνω κατόχων, άπτις άντιφώνησαν τας μαθήτριάς, άντιφώνησαν δέ περί όρνιθολογίας, άντιφώνησαν κοινότητος, σπουδαιότητας, έργου και τά έκ αυτών άσματα. Μετά ταύτα επισκέψαν τας άρχαιοτήτας ως και τό παρεκκλησίαν του Άγίου Γεωργίου, ως και τό παρεκκλησίαν του Άγίου Θωμά, ως και την τοποθεσίαν Μπουραζάνια.

Ο έν άποστρατιεία Παρχος κ. Αύγουστος Αιτωλολοκαρινίας έπείσθη εις την Υποδιοικήσιν Ε.Ο.Ν. Παρισσιόδους δύο πλαισιωμένας φωτογραφίας του άμνημότου Στρατηλάτου Βασιλέως Κωνσταντίνου και της άμνημότου Βασίλισσας Σοφίας.

ΕΛΛΑΣ

ΛΑΡΙΣΑ.—Την παρελθούσαν Τετάρτην ή μαθητική θάλαγγ έόνειχισεν τό σκάλισμα του Παιδικού.

Έγένετο συγκεντρώσις των θαλαγγιτιστών και Σκαπάντων εις τό Άλκαζάρ, κατά την όποιαν ώμήλησεν ό συναγωνιστής Περιφερειακός Διοικητής και μέτα τούτον ό συναγωνιστής Διευθυντής του 111 Γραφείου.

Όμας Σκαπάντων με έκ κεφαλής τον Υποθαλαγγαρχήν έξεδραμον εις Άγυιάν και Μιταξοχώριον.

Ο συναγωνιστής Διοικητής έπιθεώρησε την Υποδιοικήσιν Έλασσόνας, Τετραρχίαν Τσαριτσάνης. Εκ της όποιας διαπιστώθη ότι γενικώς ή κατάστασις είναι πολύ καλή, ή δέ

Όμας Ε.Ο.Ν. Θηλέων Παιτσας Λακωνίας κατά τον θέρειον.

THE PAKE

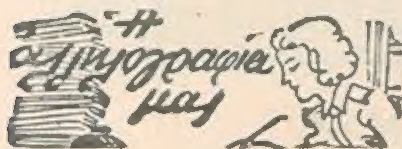
HIPIPOZ

MAKEDONIA

КРНТН

ΤΑΝΗΣΙΑ

ΑΙ ΦΑΛΑΓΓΙΠΡΟΣΑΙ ΜΟΥΤΛΗΝΣ ΜΕ ΤΑΙ ΜΕΘ

ΕΛΛΗΝΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΩΝ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ. Το γράμμα σας προς τους θαλαγγιτες και τους Σκαπανείς, σχετικώς με τον έφορσμον της 4ης Αυγούστου, είναι καλό, αλλά τα πράγματα που γράφετε τα ξέρουν πια τόσο καλά οι συναγωνιστές, που για να τους τα ξαναπεί κανείς θα έπρεπε να μπορεί να τα πει με κάποιον διαφορετικό τρόπον και τόπον από τους συνηθισμένους. Και σεις δεν το μπορέσατε καλά. — **ΑΓΓΑΛΙΑΝ Γ. ΚΑΡΑΝΑΣΗ.** Το ποιημάκι σου έχει χάριν και φρεσκάδα, αλλά, όπως είναι φυσικό για την ηλικία σου, έχει λάθος τεχνικά κι έτσι δεν μπορεί να δημοσιευθεί. Παραθέτουμε πάντως εδώ τα δύο πρώτα τετράστιχα, που είναι τα καλύτερα:

Δειλά δειλά μας έφτασε
τ' όμορφο καλοκαίρι,
είν' έποχή του θερισμού,
πολλά καλά μας φέρει.

Το άγερτάι δλο φουξ
και όλα τα θέρειζι,
ή πεταλούδα έδω πετά,
ή θέριστρα εκεί θέριζει.

ΑΝΑΣΤ. Κ. ΚΑΡΑΤΖΑΝ. Το παραμύθι που μας έστειλες είναι ο γυναικώτερος μύθος του φετιμού βοσκοπού, τον οποίο μάλιστα δεν άφηναίς καλά, διότι χρησιμοποιείς λέξηταμίνον υφός και γλώσσας, που δεν ταιριάζουν καθόλου στην αφήγηση ενός παραμυθιού. Το ποιήμα σου επίσης δεν είναι επιτυχημένο. Τις πνευματικές ασκήσεις τις δώσαμε στον άρμόδιο συντάκτη. — **ΔΗ. ΜΗΤΡ. ΜΠΟΥΡΝ.** Σε συγχαίρουμε για τα πατριωτικά αισθήματά σου και την άφοιασί σου στην Ε.Ο.Ν. που φανερώνται το γράμμα σου. — **ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΝ ΔΟΥΚΑ.** Ευχαριστούμε για το ένδοξο γράμμα σας, καθώς και για τη συνεργασία που μας στείλατε. Άλλα γιατί τόσο υπερασβερέουσα ο' ένα ποιήμα, που έλλει να έκφραση αλοθής και να μεταδώση συγκίνηση; Πώς είναι δυνατόν να το επιτύχετε αυτό, όταν χρησιμοποιείτε φράσεις όπως αυτή: «Ο ύπάρχων απ' αιδώνος, των χαρίτων ή πηγής, ο θεός εις αε' αβδώνος τ' άσπρά να χαρηγή». Πιο απλά, πιο ζωντανά! — **ΒΑΣ. ΓΚΙΟΥΛΑΓΛΟΥ.** Το «Σαν παραμύθι δεν είναι δυστυχώς δημοσιεύσιμο. Κάπου γράφετε: «ή Άγγελική φωνή της μπροστάου. Γιατί το άλλα κεφαλαίο; Και παρακάτω ή Μητέρα της ήτο άρροστη». — **ΧΡ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ.** Σ' ευχαριστούμε θερμά για όλα γράφετε στο γράμμα σου και μαζί σε συχαίρουμε για την άφοιασί σου στην άργα και την άγάπη σου στην Άρχηγόν. Τα αιτήματά σου πολύ ένδοξα έφτασαν και θα δημοσιευθούν. — **ΝΙΚΗΝ ΒΛΟΝΤΗ.** Το λογογραφικό σου ο'Ο πόθος του Κρητικού παλληκαριού στερείται ένδοξα, όπως το έχει γραμμένο. — **ΙΩ. ΑΝΝΗΝ ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗΝ.** Θα τα καταφέρεις ασφαλώς πολύ καλά, αν καταπαύσης με θέμα παρμένο από την παιδική ζωή σου. — **Ι. ΜΑΡΚΟΜΑΝΩΔΑΚΗΝ.** — Περιμένουμε άλλο, 'ίδου το πρώτο τετράστιχο:

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

λώς την Διοικήτριάν των Ελλέδραμον εις τον κάλπον της Γέρας. Έπίσης έλλέδραμον εις Μανδραβόν, όπου ή Περιφ. Διοικήτρια έπεθερώσε τους εκεί Σχηματισμούς. Έλλέδραμον επίσης και εις Άγιάσσαν.

Τελευταίως έσημειώθη ζωηροτάτη άθλητική κίνησης κατόπιν ένδοξών μας άγκυκλιών διαταγής της Περιφ. Διοικήτριας, εις ήν άναπόσσει την σπουδαιότητα του άθλητισμού. 'Η ένγκατάστασις των Γραφείων της Διοικήτριας και της Αίσεχς εις νέον κτίριον έδωσαν άφορμήν εις τας θαλαγγιτισσας να περιποιηθούν και τακτοποιήσουν το σπίτι τους — όπως άποκαλούν την Διοικήτριαν — εις διαστήματα μιας έβδομάδος, χάρις εις την έθελοντικήν εργασία των.

Αι συγκινηρώσεις συνεχίζονται με την ίδριαν θέρμην και αι Σκαπανίσσαι προχωρούν με αίσιοδελαν και χαράν για ένα μέλλον καλλίτερον.

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ. — Την προπαρελθούσαν Κυριακήν μέρος του Σχηματισμού μας με έπικεφαλή την Α' Έπιτελή έλλέδραμον εις το άλσος «Κούταδος» διά να ίδουν εκ του πλησίον αι θαλαγγιτισσαι την άνάπτυξιν των υπό των μελών της Ε.Ο.Ν. φετιθέντων δένδρυν.

Τα χιόνα ξανακάνουνε
και το βουνό προβάλλει
με την παλιά του φορεσιά
τη δίγως τ' άσπρα κάλλη.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΝ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ. Το δημοσιεύουμε ο' αυτή τη στήλη:

«Μυυδαλιά»

Άνθισε ή άμυυδαλιά μέσ' στην άμυυδαλή του Γενναριού, τα κλώνα της, τ' άνηθ της χτυπήσαν
μα κείνη έστάθη δολώνητη σής χειμωνιάς την
και βόσταξε και πάλαψε ως όλα αυτά διαθήκαν.

Τα κλώνα της τα τρυφερά, τ' άνηθ της τα χιόνια
στην παγωνιά, στο τουσυχτερό τ' άέρι δέ δειλιάσαν
διαθήκανε με τον καιρό όλα, απ' ένα - ένα
κι' οι κόποι και οι θέλλες, και να στο τέλος
φτάσαν.

Οι κλώνα δές, λυγίζουσε όχι έρηφι, καμένοι
με φορτωμένοι με καρπούς, πλούτο, χαρά μεγάλη
ο' έπιμονή κι' ύπομονή διαθήκαν οι έθιμμένοι
καιροί, και μπρος ξανοίγεται ζωή καινούργια,
άλλη.

ΠΟΠΗ ΦΛΩΡΟΥ. Διάξουσι πολύ. Για να δημοσιευθεί το αίνιγμα πρέπει να μας στείλεις την λύσιν του. — **Ε. ΤΣΕΚΙΝΗ.** Το έφρος την Έλλάδα εκτός που έχει μερικά λάθος, σε πολλά μέρη είναι δυσνόητο. — **ΕΛΕΝΗΝ ΡΑΠΤΟΥ.** Το παραμύθι «Ο φαρς και ή γυναίκα του» έλλεθη. Θα δημοσιευθεί με μικρές παραλλαγές. — **Ι. ΧΡΙΣΤΟΦΥΛΛΑΚΗΝ.** Τι θέλεις να κάωμε έφ' δσον δεν είναι δημοσιεύσιμο; — **ΜΑΡΙΛΗ ΜΕΣΚΟΥ.** Δυστυχώς μακροσκελής. — **ΣΤΑΥΡΟΝ ΒΕΡΟΝΙΚΙΑΤΗΝ.** Στο διήγημά σου ο'Η άρπαγή της φωλίδας έμπεριέλασε σε μια πρόταση 168 λέξεις! Πώς είναι δυνατόν να διασπαθή; — **ΙΩΣΗΦ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΝ.** Δημοσιεύουμε έδω το πρώτο:

Ο ΝΕΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

‘Η θέλησί σου εκάρπισε γλυκεία Πατρίδα
και να! της νιότης ή άσπάλεια λεβεντιά
κάτω απ' τη στοργική σου άρρώσθηκεν αινίδα
με περιφάνεια και σπιδοβολή ματιά.
Μυριάδες μέσ' τις θάλαγες γλυκεία Πατρίδα
τα παλληκάρια σπράχνει μια Σου νέα ειχή
και φέγγει μια Σου νέα τους πόδους των άχτιά
γιγαιστωμένα ως ισχύουν με μια ειχή.

Καμάρας το νέο Σου Στρατό Πατρίδα
που ο' μέγας Σου στο έτοιμάσε συναγεμιά!
Κορίτσια, άγόρια, απ' άμφοράς, νιάτα κι έλπίδα
μέσ' στη γραμμή, γεμάτα, ένώνει ένας παλμός.

Δέν μας τραυμάζει ο θάνατος γλυκεία Πατρίδα,
το μεγαλείο Σου σάν θάνα για να ζή!
Θάνατι τα μάτια μας της νιότης ή σφραγίδα
νιάτα με δικό Σου ένα φιλι μαζί!...
Ε.Ε.Σ. Όδε το ιστορικό σημείωμα που μας στείλατε ότε το συνοδικό γράμμα σας έχουν την άπογραφή σας. Θυσικά, θα μπορούσατε κάλλιστα να μας γράψετε να μη την δημοσιεύουμε, αλλά πάντως κάτω από τα στοιχεία Ε.Ε.Σ. έπρεπε να βάλατε την άπογραφή σας, ή οποία, χωρίς να δημιοσιευθεί, θα είχε την έννοιαν ότι αναλαμβάνεται την έδωξη του σημειώματος. Και αυτά μεν ως προς την συνεργασίαν. Άλλά ή άνωμμία στο γράμμα σας πώς δικαιολογείται; Γι' αυτό δεν μπορούμε να λάβωμε ότ' όβρι ότε το γράμμα ότε το σημείωμα.

λίαν. 'Η Περιφερειακή Διοικήτρια, συνοδικωμένη υπό της Α' Έπιτελούς έπισκέφη το χιόριον Φάρσα-Κουροκλάδα και ίδρυσε τμήμα Ε.Ο.Ν. Πλείστα νιάτα του χιόριου ένεγράφησαν προθύμως εις τας τάξεις της Νεολαίας.

ΚΥΘΗΡΑ. — ‘Ηρχισεν ο θερισμός υπό της Ε.Ο.Ν. Καραβά του σκαλιστικού οίτου, την καλλιέργειαν του οποίου είχαν αναλάβει ή ως άνω Όργάνωσις.

Το πρόγραμμα της εκπαιδευτικής εκτελείται άσπότηρως έκάστην Τετάρτην υπό του Τμήματος Φορτωτών. Προς τους θαλαγγιτας του Σχηματισμού ώμλησιν ο' διαδόρηξιν περί του τρόπου της εκπαιδευτικής κατά την διάρκεια του θέρους. Εύγενώς παρέχωρήθη εις το ως άνω Τμήμα υπό της κ. Αικατερίνης Α. Πετρογίλου οίχημα ίνα χρησιμοποιήσιν ως Γραφείον του Λόγου. 'Η Διοικήτρια της θαλαγγς εκάρραξε τας ευχαριστίας της και την εύγνωμοσύνην της προς την έν λόγω κυρία.

Εις το Λιβάδι έδόθη εαυτικήν παράστασις υπό μελών του Α' Λόγου με το πατριωτικόν έργον «Τα Σκαλιστόπουλα δεν πίδα ναν», ή οποία έσημειωσεν έξαιρετικήν επιτυχίαν.

Εις τους θαλαγγιτας του Α' Λόγου Κυθήρων ώμλησιν ο' Α' Έπιτελής των Γραφείων της θαλαγγς με θέμα: «Ο Βασίλευς Κωνσταντίνος».

ΟΙ ΔΕΚΑ ΑΣΤΡΟΛΟΓΟΙ

(Συνέχεια από τη σελίδα 1303)

τανε ντυμένοι με παλιά ρούχα και το παράξενο σκουφάκι, γελάσανε όλοι οι άστρολόγοι πάρα πολύ και ένας απ' αυτούς μάλιστα, ο 'Ηλιθιόρ, τούδωκε μια κοροϊδευτική άπάντησι και τούπε: — Τι να ύπάρχη άράνη; Ένα καπέλλο!

Και ο τρελλός σάν άκουσε την άπάντησι φάνηκε πως ευχαριστήθηκε, έμεινε ικανοποιημένος κι' έτρεξε να το είπη ο' όλον τον κόσμο.

Τότε ο γεροντότερος απ' τους άστρολόγους γυρίζει και λέγει στους άλλους, μόλις έφυγε ο τρελλός:

— Έμεις είμαστε οι γελασμένοι, γιατί ο τρελλός έμεινε ικανοποιημένος που έμαθε ότι επιθυμούσε, ενώ έμεις έχομε να λύσωμε άκούη πολλά ζητήματα, κι' ένα μικρό παιδάκι ξέρει καλά πως ο Ζεύς δεν είναι δυνατόν να φοράη καπέλλο, όπως όλοι οι θνητοί.

— Σωστά, λέει ο Παρασυράμ, μάλλον θα φοράη μία σωστή κορώνα.

— Μάλλον, λέει ο Ποιμοντόρ, ένα φωτωστέφανο, και ο Σοφός συνεφώνησε.

Μά κι' ο καθένας απ' τους άλλους άστρολόγους είπε τη γνώμη του χωρίς να βγάλουε κανένα θετικό συμπέρασμα.

Τέλος άπεφάσισαν να συμβουλευθουν τα μυστικά βιβλία, να κυττάζουε μέσα στο θαυματουργό καθρέπτη, αλλά τίποτε δέ βρήκανε να τους διαφωτίση. Γι' αυτό μίλησαν και με τους νεκρούς από τα καταχθόνια, αλλά και πάλι άπολύτως τίποτε δεν άνακάλυσαν. Ύστερα από όλα αυτά που συνέβησαν, οι δέκα άστρολόγοι ξαναπήγαν στο συνηθισμένο μέρος που κάνανε τις συνεδριάσεις τους και μόλις άναπαυτήκανε λιγάκι ο γεροντότερος τους είπε:

— Ο τρελλός Μανγασαρανοφόρ στάθηκε πιδ σοφός από μας, γιατί έμεινε άποσδηπότε ικανοποιημένος για κείνο που μας ρώτησε.

— Τρελλός είναι εκείνος που θέλει να σκέπτεται πέρα από τα αισθητά πράγματα. Άνόητος είναι εκείνος που άδικα κοπιάζει να μάθι τη γένεσι, την άρχη και το τέλος των πραγμάτων και δυστυχής εκείνος που προσπαθεί να μπη μέσα στα μυστήρια του κόσμου.

ΜΙΚΡΑ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΝΕΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ. — Πρωτοδουλία της Ε.Ο.Ν. και υπό την ώμηλην προέστασιν της Α.Β.Υ. του Διαδόγου και Γενικού Άρχηγού της Ε.Ο.Ν. άρχισαν την Κυριακήν 7ην Ιουλίου οι Β' Πανεπιστημιακοί άθλητικοί άγώνες, οίτινες τελούνται εις το Πανεπιστημιακόν Στάδιον. Εις τους άγώνας θα συμμετάσχουν εκτός της Νεολαίας των Περιφερειακών Διοικήσεων 'Ηπειρου και Νομών Άρτης, Πρεζέζης και Θεσπρωτίας και άθληται της Κερκύρας και των Τρικάλων. Προβλέπεται ότι ο αριθμός των θαλαγγιτών και θαλαγγιτισσών της ηπειρωτικής Νεολαίας, λόγω της σπουδαιότητος των άγώνων οίτινες τελούνται δια δέκα τήραν φοράν από της άνέγερσεως του Πανεπιστημιακού Σταδίου, θα είναι μεγάλος. Έπίσης, εκτός των άθλητών που θα άφύγουν εκ των άνωτέρω πόλεων, άναμένεται πλήθος φιλάθλων έκδρομών διά να παρακολουθήσουν την διεξαγωγή των άγώνων.

Οι άγώνες θα τελιωθούν μετά πάσης επισημότητος, θα παρευρεθώσι δέ ο Γενικός Διοικήτης 'Ηπειρου, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης, ο Στρατηγός, ο άμπαρχος και άπασαι αι άρχαι της πόλεως.

Εις τους νικητάς των άγώνων εκ μέρους της Έλληνοδίκου Έπιτροπής θα άποντηθώσιν έπασθα μετά βραδείας.

Τὰ βρεφονηπία

1) Νίκος Μούσης, 2) Τάσος Σκληρός, 3) Κωνστάνης Σακελλαρίου, 4) Εόγγελος Ζησιμάτος, 5) Στέλλα Ξανθοπούλου.

Ἡ προστασία τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἀπὸ τὰς ἀεροπορικὰς ἐπιδρομὰς.

II.

Η ΣΒΕΣΙΣ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ (ΣΥΣΚΟΤΙΣΙΣ)

Τὸ σέβησιμον τῶν φωτῶν ἔχει σκοπὸν νὰ κρύψῃ τὰς πόλεις καὶ ὁρισμένους περιφερίας τῆς χώρας ἀπὸ τὰ μάτια τῶν ἐχθρῶν ἀεροπόρων, ὥστε νὰ μὴ τοὺς δίδεται ὁρατὸν σημεῖον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον νὰ προσανατολισθοῦν καὶ νὰ ρίξουν τὰς βόμβας των ἐκεῖ ποὺ αὐτοὶ θέλουν.

Ἐπειδὴ τὰ σημερινὰ ἀεροπλάνα τρέχουν πολὺ, γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἐλασκηθῇ ὁ πληθυσμὸς μὲ ἐκπαιδευμένας ἀσκήσεις εἰς τὸ νὰ σέβῃ ἀμέσως τὰ φῶτα τῶν σπιτιῶν, ὅταν δὲν ἔχῃ λάβῃ μέτρα, ὥστε καμμιὰ φωτεινὴ ἀκτίς νὰ μὴ φαίνεται ἀπ' ἔξω, ὅταν τὸ φῶς εἶναι ἀναμμένο.

Μετὰ τὴν κήρυξιν τοῦ πολέμου, ὁ φωτισμὸς τῶν πόλεων ἐλαττώνεται πάρα πολὺ, διότι ἡ ἀναλαμπὴ τῶν φωτῶν φαίνεται ἀπὸ πολὺ μακριὰ καὶ τὰ ἐχθρικά ἀεροπλάνα εἶναι δυνατόν νὰ καθοδηγηθοῦν ἀσφαλῶς ἀπὸ τὴν ἀναλαμπὴν αὐτῇ.

Αἱ φωτειναὶ ἐπιγραφαὶ καὶ αἱ διαφημίσεις καταργοῦνται.

Καλὸν εἶναι, διὰ λόγους προνοίας, τὰ φῶτα τῶν δρόμων νὰ καλύπτονται μὲ ἀμπαζοὺρ βαθίως χρώματος.

Οἱ λάμπες πρέπει νὰ βαφοῦν μαλὲ, ὥστε νὰ μὴ περνᾷ παρὰ μόνον λιγιστὸ φῶς, ὅσο χρειάζεται γιὰ νὰ βλέπωμεν.

Κάθε πόρτα, κάθε παράθυρο καὶ κάθε ἐγγύτης σπιτιοῦ ἢ ἐργοστασιοῦ ἢ γκαράζ κλπ.

πρέπει νὰ καλύπτεται μὲ κουρτίνες μελανές ἢ μὲ μαλὲ χαρτί, ἀλλὰ καὶ νὰ προσέχουμε συγχρόνως νὰ μὴν ξεφύγῃ κανένα φωτάκι πρὸς τὰ ἔξω.

Ἰδιαιτέρως προσοχὴ πρέπει νὰ δίδεται εἰς τοὺς φωταγωγούς τῶν πολυκατοικιῶν καὶ τῶν διαδρόμων πρὸς τὴν αὐλήν.

Σὲ κάθε πολυκατοικίᾳ ἢ κατάστημα κλπ. πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἓνας ἐπιστάτης, ὁ ὁποῖος νὰ προσέχῃ γιὰ τὸ καλὸ σκοτεινισμὸ τοῦ κτιρίου.

Τὰ ἴδια μέτρα σεισημάτων τῶν φωτῶν ἐφαρμόζονται ἐπίσης καὶ εἰς τὰ τραμ, τὰ αὐτοκίνητα, τοὺς σιδηροδρόμους κλπ.

Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ συναγερμοῦ, δηλαδὴ ὅταν ἐλθοῦν οἱ σειρήνες, ὅλα τὰ ἀκαλύπτα φῶτα πρέπει στὴ στιγμὴ νὰ σβῇσιν. Τὸ σκοτάδι πρέπει νὰ εἶναι ἀπολύτον.

ΤΟ ΤΕΧΝΗΤΟ ΚΡΥΦΙΜΟ (ἢ ΚΑΜΟΥΦΛΑΡΙΣΜΑ)

Κατὰ τὸν περασμένον εὐρωπαϊκὸν πόλεμον οἱ ἐμπόλεμοι ἐπέτυχαν νὰ κάμουν δόρατα τὰ κανόνια τους, καλύπτοντάς τα μὲ δίκτυα καὶ μὲ δένδρα ἢ μὲ ζωγραφισμένα ὄψασματα καὶ τὰς κρύβοντες μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ὅχι μόνον κανόνια, ἀλλὰ καὶ ὁλοκληροὺς περιοχάς. Τὰς μεγάλας ἐκτάσεις τὰς κρύβοντες μὲ τεχνητοὺς καπνούς.

Ὁ ἐχθρὸς ἀεροπόρος πηγαίνει συνήθως νὰ βομβαρδίσῃ σταυθαίους στόχους, δηλαδὴ ἐρ-

γοστάσια, λιμάνια, Ναυτοστάθους, σιδηροδρομικοὺς σταθμούς, πετρελαιοσποθήκας κλπ. Αὐτοὺς τοὺς στόχους τοὺς κάμουν νὰ μὴ φαίνωνται ἢ μὲ τεχνητοὺς καπνούς ἢ μὲ ἀκονιστάς ἀληθινὰς ἢ ζωγραφισμένους πάνω στὶς στέγες καὶ ἔτσι μεταβάλλουν τὴν κανονικὴν τοὺς μορφήν καὶ ἐγγεγλιέται μ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ ἀεροπόρος. Πολὺ χρήσιμοι εἶναι γιὰ μίαν τέτοια δουλειὰ οἱ κισσοὶ καὶ τ' ἄλλα ἀναρριχητικὰ φυτὰ. Οἱ δρόμοι, αἱ γέφυραι, οἱ ποταμοὶ, αἱ σιδηροδρομικαὶ γραμμαὶ, πρέπει νὰ καμουφλάρωνται, διότι καθοδηγοῦν πολὺ τὸν ἐχθρὸν.

Τοὺς ἀεροπόρους μποροῦμε νὰ τοὺς ἐγγελάσωμε καὶ ἀν' κάμωμε 500—1.000 μέτρα μακριὰ ἀπὸ τὸν ἀληθινὸν στόχον ψεύτικες στέγες, καπνοδόχους καὶ σιδηροδρομικὰς γραμμὰς καὶ καμουφλάρωμεν τ' ἀληθινὰ.

Εἴπαμε καὶ παραπάνω ὅτι μποροῦμε νὰ κρύβωμε μεγάλας περιοχὰς μὲ τεχνητοὺς καπνούς. Τὸ μέσον τοῦτο ἔχει σημερινὸν γενικωθῇ, χρησιμοποιοῦται δὲ πάρα πολὺ κατὰ τὰς ναυμαχίας καὶ γενικὰ εἰς τὰς κατὰ θάλασσαν ἐπιχειρήσεις.

Διὰ νὰ γίνων οἱ τεχνητοὶ αὐτοὶ καπνοὶ χρησιμοποιοῦνται τὸ φωσφόρον, τὸ καπνίζον θεϊκὸν ὀξύ, ὁ ψευδάργυρος κλπ., ἐξασπλύνονται δὲ ἢ μὲ μίμικρον εἰδικὰς συσκευῆς ἢ μὲ κολιόφους εἰδικούς, τοὺς ὁποίους μπορεῖ κανεὶς νὰ μεταφέρῃ ὅπου θέλει.

(ἀκολουθεῖ)

Γ. ΓΑΛΛΗΝΑΚΗΣ

